

372.0116

พ 469 ณ

๙.3

ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
จังหวัดเชียงใหม่

ปริญญานิพนธ์

ของ

พวงพยอม ชิตทอง

- 3 ก.ย. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มีนาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185181

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....*กาญจนา หาสิตะพันธุ์*..... ประธาน
(ผศ.ดร. กาญจนา หาสิตะพันธุ์)
.....*Dr. Abhinav*..... กรรมการ
(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)

คณะกรรมการสอบ

.....*กาญจนา หาสิตะพันธุ์*..... ประธาน
(ผศ.ดร. กาญจนา หาสิตะพันธุ์)
.....*Dr. Abhinav*..... กรรมการ
(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)
.....*Dr. Parnida*..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. พรหมริดา แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....*สมพร บัวทอง*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ ๕ เดือน สิงหาคม ... พ.ศ. 2536

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเพราะความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิศา แสนคำเครือ ที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์พรรณพิศ วาณิชการ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สมทรง แก้ววรรณรัตน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเชียงใหม่ คริสเตียน นักเรียนโรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน และอาจารย์วราห์ หิมะกลัส อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ นักเรียนโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ ตลอดจนคณะครูที่กรุณาให้ความสะดวกและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่ง ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและในการดำเนินการทดลอง

ขอขอบพระคุณอาจารย์อัฐลี สุตธรรม และขอขอบคุณ คุณณรงค์ศักดิ์ บุญมาลิก และเพื่อนนิสิตปริญญาโทวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

ประการสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ รวมทั้งพี่ ๆ ทุกคนในครอบครัว เป็นอย่างสูงที่ทำให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังใจทรัพย์แก่ผู้วิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนมีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

พวงพยอม ชิตทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง.....	13
งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง.....	19
งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง.....	19
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	22
ประชากร.....	22
กลุ่มตัวอย่าง.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	22
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	23
การดำเนินการทดลอง.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	37
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	37
	กลุ่มตัวอย่าง.....	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
	การดำเนินการทดลอง.....	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	การอภิปรายผล.....	39
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	43
	ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	43
	บรรณานุกรม.....	44
	ภาคผนวก.....	50
	ภาคผนวก ก.....	50
	ภาคผนวก ข.....	153
	ภาคผนวก ค.....	159
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	164

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและ หลังการใช้สถานการณ์จำลอง.....	34
2	เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและ หลังการสอนแบบปกติ.....	35
3	เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับ การใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอน แบบปกติหลังการทดลอง.....	36
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง.....	160
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ.....	161
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของนักเรียน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	162
7	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัด....	163

คำนำ

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้พยายามที่จะดำเนินการแก้ไข แต่การแก้ไขปัญหาก็จะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ด้วยเหตุนี้จึงควรพัฒนาคุณภาพของประชากรให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ การประหยัด ทั้งนี้เพราะการประหยัดเป็นแนวทางสำหรับการสร้างอนาคตให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพระราชนานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสวันขึ้นปีใหม่พุทธศักราช 2503 (ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราชโองการที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ) ความว่า

"...ข้าพเจ้าใคร่จะได้กล่าวถึงความสำคัญของการประหยัด ซึ่งรัฐบาลได้ชักชวนให้แต่ละคนปฏิบัติ คงจะได้ตระหนักอยู่ทั่วกันแล้วว่า การใช้จ่ายโดยการประหยัดนั้นจะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์สุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย ทั้งนี้โดยที่ประชาชนแต่ละคนเป็นส่วนประกอบของประเทศชาติ ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศชาติก็ขึ้นอยู่กับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมือง ถ้าแต่ละคนทำการประหยัดและช่วยผดุงฐานะของตนเองเป็นส่วนรวม..."

การประหยัดเป็นคำนิยมที่พึงประสงค์ที่จะช่วยสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้กล่าวปราศรัยต่อประชาชนในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบรอบ 200 ปี เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2525 (สมนึก อุ้มเมือง. 2527 : 2) ว่าคำนิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
2. การประหยัดและการออม
3. การมีระเบียบวินัย
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

คำกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดที่มีต่อการพัฒนาประเทศ และเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาควรแสวงหาวิธีการเสริมสร้างการประหยัดให้บังเกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ชุตินาถ รัตนจรณะ. 2527 : 2) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เน้นความสำคัญของการประหยัดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ข้อ 3 ความว่า เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนา มีความเสียสละ สามัคคี มีวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์ กตัญญูทเวที เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย และจากการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง โดย ชุตินาถ รัตนจรณะ (2527 : 67) พบว่า ค่านิยมด้านการประหยัดและการออมอยู่ในระดับต่ำกว่าค่านิยมพื้นฐานอีก 4 ด้าน และได้ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยว่าควรจะพัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับการประหยัดแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา

จากการสำรวจพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสอบถามจากครูประจำชั้น ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ ครูสอนวิชาศิลปศึกษา และครูสอนวิชาภาษาไทย จากการสังเกตของผู้วิจัยเองพบว่านักเรียนมีการประหยัดอยู่ในระดับต่ำ โดยแสดงพฤติกรรมไม่เก็บออมเงิน ไม่รู้จักใช้เวลาว่างในการทบทวนบทเรียน ไม่ดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาการประหยัดของนักเรียนดังกล่าวให้สูงขึ้น

การพัฒนาการประหยัดสามารถทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่น่าจะสามารถพัฒนาการประหยัดได้ คือ การใช้สถานการณ์จำลอง เพราะเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาความรู้ ความรู้สึกความสนใจและทัศนคติ ให้เป็นไปตามจุดประสงค์ได้ นอกจากนี้สถานการณ์จำลองยังช่วยให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17 - 18) เนื่องจากสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการ เพราะผู้เรียนสามารถเลือกตอบสนองต่อสถานการณ์

ทางสังคมและงูาให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมในสถานการณ์จำลองได้นาน นอกจากนั้นการใช้สถานการณ์จำลองยังเป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณ์นั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่ศึกษาในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น และมีประสบการณ์ฝึกฝนสิ่งที่เสี่ยงอันตรายอย่างมากหากเป็นสภาพแท้จริง แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองขึ้นมาผู้เรียนจะสามารถฝึกและมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใด ๆ (Cruichshank. 1972 : 17 - 19)

ผู้วิจัยคาดว่าสถานการณ์จำลอง น่าจะเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่สามารถทำให้เยาวชนมองเห็นความสำคัญของการประหยัดรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน เวลา สิ่งของ เครื่องใช้ของตนเองและส่วนรวมทำให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด และยังเป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาสอนเสริมในวิชากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยเพื่อพัฒนาการประหยัดของนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่วรดิศเตียน จังหวัดเชียงใหม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีการประหยัดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการ
นำสถานการณ์จำลองไปใช้ในการพัฒนาการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
เชียงใหม่วรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 ที่มีการประหยัดอยู่ในระดับต่ำกว่า
เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 43 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเชียงใหม่วรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 ที่มีการประหยัดอยู่ใน
ระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย
จากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาการประหยัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

3.1.1 การใช้สถานการณ์จำลอง

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การประหยัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การที่ครูสร้างสถานการณ์จำลองให้ใกล้เคียงกับ
ความเป็นจริงมากที่สุดจากเรื่องราว เหตุการณ์ และชีวิตของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงในสังคม แล้วจัด
ให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ปล่อยให้ผู้เรียนแสดงบทบาทตามที่กำหนด พร้อมกับใช้สื่อ
ต่าง ๆ ประกอบ การใช้สถานการณ์จำลองมีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นเตรียมการ

เตรียมบุคคล โดยขออาสาสมัครเป็นผู้แสดง ส่วนสมาชิกที่เหลือเป็นผู้ดู ผู้แสดงจะได้รับเอกสารสำเนาเพื่อให้เตรียมการแสดงตามบทบาท ในการเตรียมสถานที่ มีการจัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

1.2 ขั้นดำเนินการ

ให้นักเรียนแสดงบทบาทตามที่กำหนดโดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบ เช่น หุ่นมือ ภาพประกอบ การแสดงบทบาท กรณีตัวอย่าง ซึ่งแต่ละครั้งจะใช้สื่อต่าง ๆ สลับหมุนเวียนกัน

1.3 ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง หลังจากนั้นให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการแสดงเกี่ยวกับการประหยัด แล้วครูสรุปเรื่องการประหยัด

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง การที่ครูทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการประหยัด โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในหัวข้อเรื่อง

2.2 ขั้นดำเนินการ

ครูสอนโดยการบรรยาย พร้อมทั้งใช้สื่อการสอนตามเนื้อเรื่องในโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้าง แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

2.3 ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการประหยัด และครูสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. การประหยัด หมายถึง การใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้จำกัดขอบข่ายการประหยัดดังนี้

การประหยัดเงิน หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ที่สุด เหมาะกับรายรับ มีการเก็บออม ยับยั้งความต้องการของตนอันมีผลทำให้เงินอยู่ใน ขอบเขตที่เหมาะสม ตัดสินใจใช้เงินอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงประโยชน์ ความคุ้มค่า ความเป็น ของตนเองและไม่ตระหนี่ถี่เหนียว

การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักวางแผนใช้เวลาของตนและใช้ให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่าที่สุด ได้แก่ การใช้เวลาเดินทางไปโรงเรียน เดินทางกลับบ้าน ศึกษาเล่าเรียน ทำ แบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียน หาความรู้เพิ่มเติม ทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เวลาในการนอน การทำงาน อติเรก ช่วยเหลืองานบ้าน ชุมชนและสังคม

การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ของตนและส่วนรวม ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด รักษาซ่อมแซมสิ่งของ เครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ไม่ใช้อย่าง ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นด้วยความเคยชินหรือความสะดวกสบายส่วนตน ได้แก่ ประหยัดไฟฟ้า น้ำประปา ของส่วนรวม

การประหยัดสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

ความหมาย

แปลก สนธิรักษ์ (2513 : 127) กล่าวถึงการประหยัด ระบุว่าคำว่า "มัธยัสถ์" หมายความว่า หมายถึง การประหยัดในการใช้จ่าย ใช้จ่ายอย่างปานกลาง พอให้มีความสุขตามความจำเป็นของชีวิต และมีความหมายตรงกันข้ามกับความสุรุ่ยสุร่าย ซึ่งหมายถึง ใช้จ่ายอย่างไม่นึกถึงหน้าถึงหลัง ทุ่มเทเพียงตามความพอใจจนสิ้นตัวสิ้นฐานะและสิ้นว่า เงินทองเป็นของหมดเปลือง เมื่อหมดแล้วก็ทำให้เกิดความลำบากต้องเป็นหนี้สินคนอื่น คนมัธยัสถ์หรือคนประหยัดนั้นย่อมมาใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รู้จักประมาณว่าตัวใช้จ่ายอะไรบ้าง รู้ว่าสิ่งใดควรเสียสิ่งใดไม่ควรเสีย เงินรายได้ที่หามาเมื่อเหลือจากการใช้จ่ายก็เก็บไว้เป็นทุนรอนต่อไป ครอบคลุมพิจารณาแต่เฉพาะการลงทุนที่เหมาะสมและมั่นคง

การประหยัดเป็นคุณลักษณะสำคัญที่พึงมีในตัวบุคคล และเป็นค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับคนไทย ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

(2526 : 66-81) ได้ให้ความหมายของการประหยัดและการออมว่า หมายถึง การรู้จัก ออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นทำให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า ที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักวางแผนใช้เวลาของตนและใช้ให้เกิดประโยชน์ คุ้มค่าที่สุด เช่น การใช้เวลาเดินไปโรงเรียน เดินทางกลับบ้าน ใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียน ทำงานฝึกหัด พบทวนบทเรียน หาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาในการทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เวลา ในการนอน การทำงานอดิเรก ช่วยเหลืองานบ้าน ชุมชนและสังคม

การประหยัดเงิน หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ที่สุด เหมาะสมกับรายรับ มีการเก็บออม ยับยั้งความต้องการของตน อันมีผลทำให้เงินอยู่ ในขอบเขตที่พอควร ตัดสินใจใช้จ่ายเงินโดยคำนึงถึงประโยชน์ คุ้มค่า ความเป็นของ ตนเองอย่างรอบคอบ ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว

การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ทั้งของตน และ ส่วนรวมให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด รักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือย เกินความจำเป็นด้วยความเคยชินหรือสะดวกสบายของตน เช่น ประหยัดไฟฟ้า น้ำประปา ของส่วนรวม เป็นต้น

ประเภทของการประหยัด

สารอง เพ็ญหนู (2524 : 2 - 4) แบ่งการประหยัดออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การประหยัดทรัพย์สิน หมายถึง การรู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่ หรือที่หาได้ ในทางที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวอย่างแท้จริงตามความจำเป็น
2. การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักคุณค่าของเวลา และใช้เวลาให้เป็น ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด โดยไม่ปล่อยให้เวลาเสียไปโดยเปล่าประโยชน์

3. การประหยัทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การรู้จักประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ชาติ ต้นไม้ ฯลฯ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติโดยสามารถใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าต่อตนเองและสังคม

หลักการปฏิบัติเพื่อการประหยัด

สารอง เพ็ญ (2524 : 2 - 4) กล่าวถึงการประหยัดแต่ละประเภทว่าสามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้ดังนี้

1. การประหยัดทรัพย์

- 1.1 แบ่งทรัพย์ออกเป็นสัดส่วน ใช้จ่ายตามสัดส่วนให้พอดี
- 1.2 เลือกซื้อหาสิ่งของหรือเครื่องใช้ตามควรแก่ฐานะ
- 1.3 งดใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็นต่าง ๆ
- 1.4 ไม่เที่ยวเตร่ในสถานที่เร่ร่อนต่าง ๆ
- 1.5 ละทิ้งค่านิยมไม่ดี เช่น ใช้ของราคาแพง ๆ การนิยมใช้ของมาจากต่างประเทศและของใช้ฟุ่มเฟือยต่าง ๆ

ประเทศและของใช้ฟุ่มเฟือยต่าง ๆ

2. การประหยัดเวลา

- 2.1 รู้จักแบ่งเวลาให้เป็นสัดส่วนและใช้เวลาให้ถูกทาง
- 2.2 พยายามใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
- 2.3 ไม่ทำห้คนอื่นเสียเวลาเพราะตนเองเป็นสาเหตุ เช่น ผิดนัด

3. การประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ

- 3.1 ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า
- 3.2 ใช้ทรัพยากรเท่าที่จำเป็นอย่างคุ้มค่า
- 3.3 ไม่ทำลายทรัพยากรให้เสียหายหรือเสื่อมคุณค่าโดยไม่มีเหตุผลอันควร
- 3.4 ต้องถือว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความค่าต่อสังคมและเป็นของส่วนรวม

การทำลายทรัพยากรถือว่าเป็นการทำลายทรัพย์สิ้นของสังคม

- 3.5 ควรหาทางเพิ่ม หรือสร้างทรัพยากรขึ้นทดแทนส่วนที่ต้องเสียหายหรือถูกทำลาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2514 : 70 - 71) กล่าวถึงหลักการปฏิบัติเพื่อการประหยัดตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไว้ดังนี้

1. การใช้จ่ายทรัพย์ ควรใช้เฉพาะเพื่อเกิดประโยชน์ตามควรแก่เหตุตามลำดับได้แก่
 - 1.1 ใช้จ่ายเพื่อเลี้ยงตนเอง เลี้ยงมารดา บิดา บุตร ภรรยาและบริวารให้เป็นสุข
 - 1.2 ใช้เลี้ยงเพื่อนฝูงบ้างตามสมควร
 - 1.3 บำบัดอันตรายที่เกิดจากเหตุต่าง ๆ เช่น เจ็บไข้ มีภัยพิบัติ
 - 1.4 บริจาคเพื่อการสงเคราะห์ เช่น สงเคราะห์ญาติ ต้อนรับแขก ทานบุญอุทิศ

ส่วนกุศลให้ผู้ตาย เสียภาษีให้แก่รัฐ สงเคราะห์แก่สมณะชีพราหมณ์

2. รู้จักรังรองวงศ์ตระกูล คือ
 - 2.1 ต้องแสวงหาวัตถุที่หาย
 - 2.2 ซ่อมแซมสิ่งของที่ชำรุด
 - 2.3 รู้จักประมาณในการบริจาค
 - 2.4 ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องเป็นผู้ที่มีศีลธรรม

3. รู้จักรักษาทรัพย์ให้มีส่วนพอกพูน เพื่อเป็นการสร้างหลักฐานทำให้มีความเป็นอยู่สุขสบาย ไม่เป็นหนี้ และสามารถประกอบกิจการได้อย่างสะดวก

แนวทางปฏิบัติที่แสดงถึงการมีค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออม ตามประกาศของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ "รายงานผลการประชุมปรับปรุงแผนและทิศทางการทำงาน" ม.ป.ป. : 50 - 51) มีดังนี้

1. มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย
2. มีความพอดีในการบริโภค ละเว้นการฟุ้งเฟ้อที่เกินความสามารถ
3. ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
4. คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจ คิดก่อนจ่ายและใช้เท่าที่จำเป็น
5. ระวังใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือยหรือตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไป
6. จัดงานและพิธีต่าง ๆ อดออมเท่าที่จำเป็น

7. เพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บและนำไปทำให้เกิดประโยชน์
8. รู้จักใช้ ดูแลรักษาและบูรณะทรัพย์ทั้งของตนและของส่วนรวม
9. วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบ มีสัดส่วนและออมไว้บ้างตามสมควร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

การวิจัยในประเทศ

ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์ (2526 : 126 - 128) ได้ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัย การเคารพกฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างจาก 12 โรงเรียน จำนวน 400 คน ผลปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวของนักเรียนอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ ยกเว้นการใช้เวลาว่างในการหาความรู้และรายได้ การรับบริการตามลำดับก่อนและหลัง การละเว้นการใช้อภิสิทธิ์อยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์ นักเรียนหนึ่งมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออมสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างกันในค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมาย เมื่อจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ นักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจต่างกัน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออม การมีระเบียบวินัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพศกับฐานะทางเศรษฐกิจไม่มีผลร่วมกันต่อระดับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและการออม การมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วน ชูตินาถ รัตนจรณะ (2527 : 59) ได้ศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1- 4 ในวิทยาลัยครูภาคกลาง 5 วิทยาลัย จำนวน 780 คน ผลปรากฏว่า นักศึกษาจากวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยส่วนรวมมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในระดับสูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย ยกเว้นค่านิยมด้านการประหยัดและการออมอยู่ในระดับปานกลาง และต่ำกว่าค่านิยมด้านอื่น ๆ ทุกด้าน นักศึกษาหนึ่งมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ สูงกว่า

นักศึกษาชายทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่านิยมในการประหยัดและการออมไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่มีระดับชั้นสูงมีค่านิยมพื้นฐาน 4 ประการแตกต่างจากนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประหยัด และการออมไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ วิจิต อิศระวิริยกุล. (2527 : 76 - 78) ได้ทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากเด็กที่ได้รับการทดสอบด้วยเครื่องมือวัดขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์เป็น 3 ชั้น คือชั้นก้าวไปสู่วัยรุ่น ขั้นรูปธรรม และชั้นก้าวไปสู่นามธรรม ชั้นละ 30 คน จากนั้นได้สุ่มเด็กในแต่ละชั้นพัฒนาการทางสติปัญญาดังกล่าวเข้ากลุ่ม 3 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน กลุ่มทั้งสาม ได้แก่กลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มที่สอนแบบธรรมดา และกลุ่มควบคุม ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีทั้ง 3 ชั้นพัฒนาการทางสติปัญญา ชั้นละ 10 คน รวมเป็น 90 คน ทำการทดลองวัดความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดก่อนการทดลอง หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ได้ทดลองสอนโดยใช้เวลา 2 วัน และทดสอบทันทีเมื่อสิ้นสุดการสอน หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ ได้ทดสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนแบบธรรมดามีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่อการประหยัดเพิ่มขึ้นจากเดิม และกลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประหยัดไม่แตกต่างจากกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แตกต่างกันในเรื่องทัศนคติต่อการประหยัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเด็กที่มีขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันมีการรับรู้คุณธรรมเรื่องการประหยัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์มีความคงทนของการเรียนรู้มากกว่าวิธีสอนแบบธรรมดา

ต่อมา ศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 42) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน สุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ หลังการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการประหยัคสูงขึ้นกว่า เดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

ความหมาย

เบค และมอนโร (Beck and Monroe. 1969 : 45 - 49) กล่าวถึงสถานการณ์จำลองว่า "สถานการณ์จำลอง" เป็นคำเก่าที่มีมานานแล้วแต่เพิ่งจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษาเมื่อไม่นานมานี้ ความหมายหนึ่งของสถานการณ์จำลองก็คือ "ความหลอกลวง" (Deception) หรือการแสดงผิด (Misrepresentation) ทั้งสองความหมายนี้เป็นความหมายของสถานการณ์จำลองในสมัยก่อน ในปัจจุบันนี้คำว่าสถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการซึ่งมีรูปแบบคล้ายคลึงสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นเพื่อจะทดสอบสมการหรือเพื่อการสอน สถานการณ์จำลองส่วนมากจะได้รับการอธิบายในรูปของกระบวนการหรือรูปแบบ (Process and Model) ซึ่งในที่นี้ หมายถึง สิ่งที่ย่นย่อมาโดยคงแสดงให้เห็นความสำคัญของสถานการณ์ในชีวิตจริง ทั้งนี้รูปแบบจะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จัดไว้ เพื่อให้ผู้ค้นคว้ามองเห็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยปราศจากความสงสัยในการผสมผสานของสถานการณ์ ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อกำหนดต่อไปนี้ (Beck and Monroe. 1969 : 36 - 37)

1. ความเป็นปรนัย ดูว่าสถานการณ์ที่เป็นรูปแบบนั้นเป็นสถานการณ์ที่เป็นตัวแทนของชีวิตจริงเพียงใด
2. ความครอบคลุม สถานการณ์ในชีวิตจริงที่นำมาเสนอในรูปแบบนั้นมีความสำคัญมากเพียงใด

3. ความพิสดาร ดูความง่ายของรูปแบบที่จะทำความเข้าใจและความง่ายของกระบวนการ

4. อรรถประโยชน์ ดูประโยชน์ของรูปแบบอันเป็นที่เป็นการทดลองให้เห็นกระบวนการของชีวิตจริงในอันที่จะค้นหาเพื่อเปลี่ยนเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างออกไป

5. การประยุกต์ รูปแบบมีความเป็นไปได้เพียงใดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนในสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ (Beck and Monroe. 1969 : 36-37)

ชูลท์ (Schult. 1972 : 4) กล่าวถึงการสอนโดยวิธีใช้สถานการณ์จำลองว่าเป็นการสอนที่สมมุติสถานการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริง โดยให้ผู้เรียนหรือผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ดีกว่าวิธีสอนแบบบรรยาย

ครุฑแซงค์ (Cruichshank. 1972) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึงเรื่องจำลองภาพจากทีวีทัศน์และการเล่นละครด้วย

ทิสนา แชมมณี (2522: 202) ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่า หมายถึง การจำลองสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นและให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสดทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดงเพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

สำเร็จ เวชสมุทร (2523 : 18-19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองคือ การจำลองสถานการณ์หรือสภาพการณ์นั้นมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุด แล้วผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดงความคิดเห็น หรือหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพเป็นอันตรายหรือได้รับความเสียหายใด ๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ปัญหา และเลือกหลักการหรือทฤษฎีมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาของเขา

จากการศึกษาความหมายของการใช้สถานการณ์จำลองสรุปได้ว่า การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองเหตุการณ์ หรือ การเลียนแบบสภาพการณ์ หรือ การสมมุติสถานการณ์โดยให้ความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด มีทักษะในการตัดสินใจและเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา มีความเข้าใจเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วยตนเองได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่เนื้อหาที่ต้องการได้

ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 5) กล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พบ และรู้จักแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบการตัดสินใจ
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากษ์วิจารณ์และอดทนต่อการพูดวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเอง สำนึกถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองและของคนอื่น
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอน จากการฟังครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็นการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

ทเวลเคอร์ (สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2522 : 17-20; อ้างอิงมาจาก Twelker : 1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่า ในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการสอน ควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
2. จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนด้วย
3. ทำอย่างไรระบบที่ออกแบบจึงจะมีความสมบูรณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้วย

การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาการสอน โดยผู้สร้างจะต้องรู้และเข้าใจว่าปัญหานั้นคืออะไร ปัญหาที่กำหนดนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะใช้สภาวะแวดล้อมอะไรเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา
2. พิจารณาว่าจะใช้กับนักเรียนกี่คน ใช้เครื่องมืออะไร มีวิธีการอย่างไร ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างไร การดำเนินการจะเป็นรูปใด มีสิ่งใดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกได้บ้างและปรัชญาการสอนจะเป็นไปในแนวใด
3. ขึ้นปรับสถานการณ์เข้าสู่ปัญหา เพื่อจะให้ปัญหานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยสภาพการณ์ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับปัญหา หรือเลือกวิธีการที่จะนำปัญหาเข้าสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถวัดได้
5. ขึ้นกำหนดเกณฑ์การวัดผล ซึ่งจะใช้วัดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดเป็น 2 แบบ คือ เกณฑ์การวัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียนและเกณฑ์การวัดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลง
6. ขึ้นเสนอผลของสถานการณ์จำลอง
7. ขึ้นเลือกชนิดของเครื่องมือที่จะนำมาเป็นส่วนประกอบในสถานการณ์จำลอง เช่น ใช้เครื่องช่วยสอน หนังสืออ่านประกอบ เกมส์ หรือการแสดงบทบาท เป็นต้น
8. ขึ้นพัฒนาสถานการณ์จำลอง โดยเลือกสื่อหลายอย่างมาใช้แล้วจึงเลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมาเป็นเครื่องมือ
9. ขึ้นพัฒนาระบบของสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาหาข้อบกพร่องของแต่ละขั้นตอนเพื่อนำไปแก้ไขสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด
10. ขึ้นทดลองใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อหาข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กหรือแบบตัวต่อตัว โดยให้ผู้รับการทดสอบทำ

เครื่องหมายในที่ที่เป็นปัญหา หรือเปิดโอกาสให้อภิปรายกับผู้สร้างโดยตรง

11. ขึ้นเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์จำลองหลังการทดลอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องต้องทำการปรับปรุงให้เหมาะสม
12. ขึ้นใช้สถานการณ์จำลองเป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมในการสอนจริง ซึ่งผู้สร้างจะต้องดูประสิทธิภาพของสถานการณ์จำลองนั้นด้วย
13. ขึ้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สถานการณ์จำลองเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในอนาคต ในการนำสถานการณ์ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนนั้น มักจะพบการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ในการสอนจริงอยู่เสมอ จึงต้องปรับปรุงและเตรียมสถานการณ์จำลองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเคอร์ (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17-20; อ้างอิงมาจาก Twelker : 1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่าควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ถ้าหากสามารถหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ได้มากเพียงใดจะช่วยให้อาจสร้างสถานการณ์จำลองเหมาะสมได้มากขึ้นเพียงนั้น
2. ผู้สร้างสถานการณ์จำลองจะต้องศึกษาสถานการณ์จำลองที่คนอื่นสร้างให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนจะสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเอง ถ้าสามารถศึกษาได้มากเพียงใดก็จะสามารถสร้างสถานการณ์จำลองได้ดีเพียงนั้น
3. สถานการณ์จำลองที่เป็นไปได้หรือคล้ายคลึงสภาพความเป็นจริงมากที่สุดเป็นสถานการณ์จำลองที่ดีที่สุดที่ต้องการ
4. ส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องมือในสถานการณ์จำลองไม่ใช่จุดมุ่งหมายปลายทาง แต่เป็นเพียงสื่อที่จะนำสถานการณ์จำลองไปสู่จุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วิธีการเสนอสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2529 : 197) กล่าวถึงการเสนอสถานการณ์จำลองต่อผู้เรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าเรื่องประกอบ

2. ให้อุปภาพซึ่งเรียงลำดับตามเหตุการณ์
3. ให้อุปภาพยนตร์ หรือภาพสไลด์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
4. ให้อุปการแสดงบทบาท (Role - playing)
5. เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฟังหรือใช้กรณีตัวอย่าง
6. ให้อุปจากสถานที่ที่ตกแต่งเหมือนสถานที่จริงและมีการแสดงบทบาทประกอบ

ประโยชน์ของสถานการณ์จำลองในการสอน

ครุฑแซงค์ (Cruichshank. 1972 : 17 - 19) กล่าวถึงส่วนดีที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. วิชาเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งแสดงออกภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่า เขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้เพียงใด อย่างไร
3. เป็นวิธีการที่ประสบการณแก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณนั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่อยู่ในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น
4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความสลับซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
5. ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ได้ฝึกในสิ่งที่ถ้าเป็นสภาพแท้จริงแล้ว ← จะเสี่ยงภัยอันตรายมาก แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองมา ผู้เรียนจะสามารถฝึกและมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใด ๆ

สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17-18) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างอารมณ์ และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้

2. สถานการณ์จำลองยังสามารถรวมเอาพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถและความจำเป็นของผู้เรียนไว้ด้วยกัน คือผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำเป็นและขีดความสามารถ
3. สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน
4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองต่อสภาวะการณ์ทางสังคม ฯลฯ จากสถานการณ์จำลองได้
5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามความต้องการ
6. สถานการณ์จำลองดึงความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งงานการทบทวนฝึกหัด และในการเรียนเนื้อหาหลายอย่าง
7. สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

การวิจัยในประเทศ

การวิจัย (Garvey. 1966 : 18) ได้รายงานผลการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอน ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สถานการณ์จำลอง ร้อยละ 90 เห็นว่าวิธีสอนนี้ช่วยให้ให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานและไม่น่าเบื่อหน่าย

เทนซี และอันวิน (Tensey and Unwin. 1969 : 9-12) ได้นำสถานการณ์จำลองและการเล่นเกมเข้ามาใช้ในวงการศึกษา โดยนำปัญหาในโรงเรียนมาเป็นสถานการณ์จำลองแล้วนำไปซื้อบรมครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในเมืองเจฟเฟอร์สันแล้วให้ฝึกแก้ปัญหา ผู้วิจัยได้เสนอข้อดีของสถานการณ์จำลองดังนี้

1. ช่วยย่นอายุให้เกิดความสนใจ
2. ทำให้เกิดความร่วมมือกัน
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้นาน ๆ
4. มีสัมพันธภาพที่ดีขึ้นขึ้นเรียนและเกิดความรู้สึกเหมือนจริง
5. สามารถช่วยให้เข้าใจปัญหาได้ดี

6. เป็นโครงสร้างที่เสนอรายละเอียดได้ดี
7. สามารถเลือกวิธีที่ต้องการได้
8. เป็นสถานการณ์ที่จัดขึ้นโดยง่ายเป็นต้องมีการควบคุม
9. ผู้ที่อยู่ในสถานการณ์สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ

คอร์บิน (Corbin. 1971 : 1257) ได้ทำการวิจัยกับนักเรียนเกรด 9 โดยการจัดสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านเจตคติเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ผลการวิจัย พบว่า สถานการณ์จำลองสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนสังคมศึกษา ทำให้มีทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปแต่ไม่สมบูรณ์ที่สุด

ลีโอบิลโด (Leopoldo. 1972 : 1567 - 1568) ได้ทำการศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองของครูที่สอนภาษาต่างประเทศ เพื่อชี้ฝึกกิจกรรมเฉพาะอย่างและการแก้ปัญหา โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาการสอนภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยโรฮโร จำนวน 15 คน ผลการวิจัย พบว่า สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์มากในการนำไปใช้สอนภาษาต่างประเทศ ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาในการสอน

เชอร์รี่ (Cherry. 1974 : 5087) ได้ทำการวิจัยจัดรูปแบบพฤติกรรมสำหรับสถานการณ์จำลองเพื่อการอบรมครูใหม่ มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง 20 ปัญหา ส่วนกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม ไม่ได้ใช้สถานการณ์จำลอง ผลการวิจัย พบว่า การใช้สถานการณ์จำลองในการอบรมครูใหม่ช่วยให้ครูมีความเข้าใจเหตุการณ์จริง เรียนได้ดีขึ้น ครูใหม่ทราบปัญหาส่วนหน้าและสามารถแก้ปัญหาได้

เกลเลอร์ (Geller. 1978 : 219 - 235) ได้ทำการวิจัยการใช้สถานการณ์จำลองมาแสดงบทบาทสมมติเพื่อปลูกฝังการเชื่อฟัง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเชื่อฟังเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

การวิจัยในประเทศ

คึกฤทธิ์ มัชฌา (2526 : 62) ได้ทดลองใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนครนาคศึกษา

จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลอง ใช้สถานการณ์จำลองและกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบไม่ใช้สถานการณ์จำลอง ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 23 คาบ ๆ ละ 50 นาที ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้สถานการณ์จำลอง พัฒนาทัศนคติต่อการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยปัญหาโลกปัจจุบันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ธารรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53) ได้ทดลองใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวัน สร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยอนุสรณ์ 1 สังกัดกลุ่มโรงเรียนน้ำหมัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2526 จำนวน 34 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 17 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนจริยศึกษา จากการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนจริยศึกษาตามแผนการสอนของกรมวิชาการ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 36 คาบ ๆ ละ 20 นาที ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นสถานการณ์จำลอง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ จันทวิศ พันธุ์สุข (2533 : 40) ได้ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยกลุ่มทดลองใช้สถานการณ์จำลอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 12 คาบ ๆ ละ 40 นาที ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าสถานการณ์จำลองเป็นการเลียนแบบสภาพการณ์หรือสมมุติการณ์ต่าง ๆ โดยให้ความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะในการตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหา มีความเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้สถานการณ์จำลองยังสามารถสร้างอารมณ์ ทัศนคติ ความสนใจ และชักจูงให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ต้องการได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่เข้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่วรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 ที่มีการประหยัคอยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซนต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 43 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่เข้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่วรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 จำนวน 16 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน ซึ่งมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเชียงใหม่วรวิหาร ทั้งหมด 3 ห้องเรียน จำนวน 170 คน ตอบแบบสอบถามการประหยัค
2. เรียงลำดับคะแนนการประหยัคจากสูงลงมาต่ำ คัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซนต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 43 คน แล้วสอบถามความสมัครใจในการเข้ารับการทดลอง
3. สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่สมัครใจเข้ารับการทดลอง จำนวน 16 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามการประหยัค

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนในการสร้างและวิธีการใช้ ดังนี้

1. การสร้างสถานการณ์จำลองมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 1.1. ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาของสถานการณ์จำลองจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและสร้างสถานการณ์จำลอง
- 1.2 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาของการประหยัดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างสถานการณ์จำลอง
- 1.3 คัดเลือกเรื่องที่จะใช้เป็นสถานการณ์จำลองตามแนวทางที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1.4 นำสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และอาจารย์ พรรณพิศ วาณิชยการ ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยดูความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 1.5 นำสถานการณ์จำลองดังกล่าวไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

การใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที คือ วันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.30 - 16.10 น.

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีขั้นตอนในการสร้างและวิธีการสอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาของวิธีการเรียนการสอนจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ
- 2.2 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาของการประหยัดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ
- 2.3 คัดเลือกเรื่องที่จะใช้ประกอบการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง และมีเนื้อหาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ

2.4 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับที่ตรวจ
โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำโปรแกรมการสอนดังกล่าวไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนสิริมังคลานุสรณ์
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

สำหรับโปรแกรมการสอนแบบปกตินี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 -
16.10 น.

3. แบบสอบถามการประหยัด ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเนื้อหาเรื่องการประหยัดจากหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ชุดการ
สอนการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานเรื่องการประหยัดและการออมของกรมสามัญศึกษา งานวิจัยและ
เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดขอบเขตของเนื้อหาในเรื่องการประหยัด จากเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการประหยัด

3.3 ศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามการประหยัดของสมนึก คูเมือง (2527 : 138 -
153) และ ศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 129-131)

3.4 สร้างแบบสอบถามการประหยัด ให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาการประหยัด
ในด้านการใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองและของส่วนรวม

3.5 นำแบบสอบถามการประหยัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมตรวจสอบความสอดคล้อง
กับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนสิริมังคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของ
การวิจัยครั้งนี้ จำนวน 100 คน

3.7 นำนแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูง และ 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อ ของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สถิติที (t - test) และคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.17 - 4.17 ไว้ จำนวน 30 ข้อ

3.8 นำนแบบสอบถามที่ปรับปรุงและคัดเลือกแล้วในข้อ 3.7 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ส่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2524 : 171) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.76 (ดังแสดงไว้ใน ภาคผนวก ค)

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามการประหยัดเป็นแบบสอบถามแบบประเมินตนเอง เกี่ยวกับการกระทำ การประหยัด โดยมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง

ตัวอย่าง

แบบสอบถามการประหยัด

ด้านการใช้จ่ายเงิน (การวางแผนการใช้จ่ายเงิน)

1. ฉันแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้ปกครองเก็บสะสมไว้

จริง	ก่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้จ่ายเงิน (การออมทรัพย์)

2. ฉันคิดว่าฉันยังไม่มีรายได้จึงไม่ต้องออมเงิน

จริง	ก่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการจ่ายเงิน (การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน)

3. ฉันชอบซื้อของกินจุจิก เช่น ทอฟฟี่ หนากฝรั่ง ผลไม้ดอง ฯลฯ เป็นประจำ

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้เวลา (การวางแผนการใช้เวลา)

4. ฉันจัดทำตารางการใช้เวลาประจำวัน

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้เวลา (การใช้เวลาทบทวนบทเรียน)

5. ฉันมักซ้อมดนตรี เล่นกีฬา หรือทำกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน จนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน และทำการบ้าน

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้เวลา (การใช้เวลาในการช่วยเหลืองานบ้าน)

6. ฉันทำงานบ้านให้เสร็จก่อนที่จะไปทำธุระอย่างอื่น

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (การนำสิ่งของเครื่องใช้ที่เหลื้อมาซ้ำให้ เกิดประโยชน์และซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด)

7. ฉันนำสมุดที่เลื้อมาซ่อมรวมเป็นสมุดเล่มใหม่

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (การดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน)

8. ฉันชอบเอาของสิ่งมาขว้างขว้างในห้องเรียน

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (การใช้ไฟฟ้า น้ำประปา ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด)

9. ฉันจะเป็นผู้ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น พัดลม หรือก๊อกน้ำเมื่อมีผู้อื่นเปิดทิ้งไว้

_____	_____	_____
จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่จริง

แบบสอบถามนี้มีข้อความที่แสดงการกระทำ 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวก และ
ข้อความทางลบ

ข้อความทางบวก คือ

ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "จริง"	ให้ 2 คะแนน
ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "ค่อนข้างจริง"	ให้ 1 คะแนน
ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "ไม่จริง"	ให้ 0 คะแนน

ข้อความทางลบ คือ

ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "จริง"	ให้ 0 คะแนน
ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "ค่อนข้างจริง"	ให้ 1 คะแนน
ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "ไม่จริง"	ให้ 2 คะแนน

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการ
ประหยัค แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง (Pretest)

2. ขณะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ดำเนินการใช้โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ในวันจันทร์และวันพุธ ระหว่างเวลา 15.30 - 16.10 น. ตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ.2535 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2535

2.2 กลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนแบบปกติ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี ระหว่างเวลา 15.30 - 16.10 น. ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2535 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2535

3. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการประหยัด ชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized control-group pretest posttest design (บุศรี วงศ์รัตนะ, 2528 : 77)

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
(R)	E	T _{1E}	X	T _{2E}
(R)	C	T _{1C}	~X	T _{2C}

เมื่อ (R) แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มต่าง ๆ โดยวิธีสุ่ม
 E แทน กลุ่มทดลอง
 C แทน กลุ่มควบคุม
 T_{1E} แทน การสอบก่อนในกลุ่มทดลอง

T _{1C}	แทน	การสอบก่อนในกลุ่มควบคุม
T _{2E}	แทน	การสอบหลังในกลุ่มทดลอง
T _{2C}	แทน	การสอบหลังในกลุ่มควบคุม
X	แทน	การใช้สถานการณ์จำลอง
~X	แทน	การสอบแบบปกติ

วิธีจัดการกับข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
2. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัด ก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มควบคุมโดยใช้ การทดสอบของ วิลคอกัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test)
3. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง โดยใช้ การทดสอบของวิลคอกัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน (Median) โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (ชาณวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2529 : 39-40)

$$Mdn = Lo + i \frac{N - cf}{f_{mdn}}$$

เมื่อ Mdn แทน มัธยฐาน

L_O แทน ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นคะแนนที่มีมัธยฐานตกอยู่

i	แทน	อันดับภาคนั้น
N	แทน	จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคะแนนทั้งหมด
$\sum cf$	แทน	ความถี่สะสมของชั้นคะแนนที่อยู่ใต้ชั้นมัธยฐานตกอยู่
f mdn	แทน	ความถี่ของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่

1.2 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ (quartile deviation) โดยใช้สูตรต่อไปนี้
(ชาณูวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. 2529 : 49-50)

$$QD = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

เมื่อ QD แทน ความเบี่ยงเบนควอไทล์

Q_3 แทน คะแนนที่ตำแหน่งควอไทล์ที่ 3

Q_1 แทน คะแนนที่ตำแหน่งควอไทล์ที่ 1

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการประหยัด โดยใช้สูตร (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัด โดยใช้สูตร

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการประหยัดหลังการทดลองระหว่าง

กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 120 - 128)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการประหยัดก่อนและหลังการทดลอง ใน
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched
Pair Signed - Rank Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2533 : 91 - 97)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

Mdn แทน ค่ามัธยฐานของการประหยัด

Mdn_{diff} แทน ค่ามัธยฐานความแตกต่างของการประหยัดหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง

Q.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของการประหยัด

Q.D._{diff} แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ความแตกต่างของการประหยัดหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง

T แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน
(The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)

U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน - วิทนี
(The Mann - Whitney U Test)

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ หลังการทดลองดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn diff	Q.D. diff	U
กลุ่มทดลอง	8	7	2.34	12.5*
กลุ่มควบคุม	8	2.5	2.92	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง Critical Values ของ U ใน The Mann - Whitney U Test (Sanders. 1980 : 419) ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า U ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 (N = 8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 ปรากฏว่า ค่า U ที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า 15 แสดงว่า คะแนนการประหยัดหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการใช้สถานการณ์จำลองสามารถทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้นมากกว่าการสอนแบบปกติ

2. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนทดลอง	8	63.5	4.42	0**
หลังทดลอง	8	73	5.34	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Rank Test (Sanders, 1980 : 418) ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N = 8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ปรากฏว่า ค่า T ที่คำนวณได้เท่ากับ 0 แสดงว่าคะแนนการประหยัดของกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองสูงกว่าก่อนการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การใช้สถานการณ์จำลองสามารถทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนทดลอง	8	66	6.34	0**
หลังทดลอง	8	69	3.29	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Rank Test (Sanders. 1980 : 418) ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N = 8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่า ค่า T ที่คำนวณได้เท่ากับ 0 แสดงว่าคะแนนการประหยัดของกลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการสอนแบบปกติสูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดของนักเรียนในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	Mdn	Q.D.	T
ก่อนทดลอง	8	66	6.34	0**
หลังทดลอง	8	69	3.29	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Rank Test (Sanders. 1980 : 418) ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (N = 8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่า ค่า T ที่คำนวณได้เท่ากับ 0 แสดงว่าคะแนนการประหยัดของกลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการสอนแบบปกติสูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนก่อน และหลังการได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนก่อนและหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่วรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 ที่มีการประหยัคอยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 43 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่วรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535 ที่มีการประหยัคอยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 3.1 โปรแกรมการจำลองสถานการณ์จำลอง
- 3.2 โปรแกรมการสอนแบบปกติ
- 3.3 แบบสอบถามการประหยัค

การดำเนินการทดลอง

1. ^๕ขั้นก่อนทดลอง ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยการให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามการประหยัค
2. ^๕ขั้นดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ในวันจันทร์ และวันพุธ เวลา 15.30 - 16.10 น. ตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2535 ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.10 น. ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2535
3. การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามการประหยัคอีกครั้งหนึ่ง หลังจากใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ
4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการประหยัคทั้งสองครั้งมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังต่อไปนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของ แมน วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test)

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการประหยัดของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Rank Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีการประหยัดสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีการประหยัดสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังการได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีการประหยัดสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังการได้รับการสอนแบบปกติ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่มหิธรสถิตย จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีการประหยัดสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และสอดคล้องกับผลการทดลองของ คีตกฤทธิ์ บุญบา (2526 : 62) ที่ทดลองใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาโลกปัจจุบันแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนพัฒนาทัศนคติต่อการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยปัญหาโลกปัจจุบันสูงขึ้นกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลการทดลองของ ธารรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53) ซึ่งใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษา เพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและ

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยคุณ 1 อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า การใช้อ่านหนังสือพิมพ์เป็นสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้นกว่าการสอนจริยศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ จันทวิส พันธุ์สุข (2533 : 40) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากผลงานวิจัยต่างประเทศของเชอร์รี่ (Cherry. 1974 : 5087) ซึ่งจัดรูปแบบพฤติกรรมสำหรับสถานการณ์จำลองเพื่ออบรมครูใหม่ พบว่า การใช้อ่านสถานการณ์จำลองในการอบรมครูใหม่ ช่วยให้ผู้ครูใหม่มีความเข้าใจเหตุการณ์ในโรงเรียนได้ดีขึ้น

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้อ่านสถานการณ์จำลองเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีการประหยัคสูงขึ้นกว่าเดิม และดีกว่าการเรียนรู้จากการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชูลท์ (Schuetz. 1972 : 4) ว่า การสอนโดยใช้อ่านสถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่สมมติสถานการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริง โดยให้ผู้เรียนหรือผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่าวิธีการสอนแบบบรรยาย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการใช้อ่านสถานการณ์จำลองมีการประหยัคสูงกว่่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้อ่านสถานการณ์จำลองมีการประหยัคสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 และสอดคล้องกับผลการทดลองของ คิกฤทธิ์ บุษบา (2526 : 62) ซึ่งใช้อ่านสถานการณ์จำลองและวิธีการสอนแบบปกติ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาโลกปัจจุบันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้อ่านสถานการณ์จำลองมีการพัฒนาเจตคติต่อการสอนวิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาโลกปัจจุบันสูงขึ้น

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลงานวิจัยของธารงค์ น่วมศิริ (2527 : 53) ซึ่งทดลองใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนจริยศึกษา เพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยอนุสรณ์ 1 อำเภอกำแพง จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีการทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ จันทวิส พันธุ์สุข (2533 : 40) ได้ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีการประหยัดสูงขึ้น ทั้งนี้ เพราะสถานการณ์จำลองเป็นการเลียนแบบสภาพการณ์หรือสมมุติการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด (สำเร็จ เวชสมุทร. 2523 : 18-19) และสถานการณ์จำลองยังช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17-18) ทำให้เกิดทักษะในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา มีความเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น และสถานการณ์จำลองยังสามารถสร้างอารมณ์ ทัศนคติ ความสนใจ และชักจูงให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ต้องการได้

3. นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการประหยัดสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรีนิยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 43-44) ซึ่งศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี โดยกลุ่มทดลองใช้เทคนิคแม่แบบ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนตามปกติ ซึ่งได้มีการเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่าภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีการประหยัดสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติ เป็นวิธีหนึ่งที่ทว่าให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้น ทั้งนี้ เพราะการสอนแบบปกติเรื่องการประหยัดเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัด เมื่อนักเรียนได้รับความรู้ก็ช่วยให้นักเรียนทราบและเข้าใจเรื่องการประหยัด ตลอดจนมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการประหยัด ซึ่งเป็นแนวทางในการนำเอาความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ในการเรียนการสอนแบบปกติ ยังได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ และมีการสรุปร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับการประหยัดและประโยชน์ที่ได้รับจากการประหยัด ตลอดจนการนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันในตอนท้ายของการเรียนการสอนเสมอ จึงทำให้การสอนแบบปกติเป็นวิธีการที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้นการทดลองครั้งนี้ซึ่งใช้สถานการณ์จำลองที่ครูสร้างสถานการณ์เกี่ยวกับเรื่องของการประหยัดให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดจากเรื่องราวเหตุการณ์ และชีวิตของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงในสังคม แล้วจัดให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น โดยให้ผู้เรียนแสดงบทบาทตามที่กำหนดพร้อมกับใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบ ทว่าให้ทราบว่าเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการประหยัดให้สูงขึ้นและสูงกว่าการสอนแบบปกติ แต่ถึงอย่างไรก็ตามการสอนแบบปกติโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประหยัดก็สามารถทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้นกว่าเดิม ฉะนั้นจึงสามารถที่จะพัฒนาหรือส่งเสริมการประหยัดให้สูงขึ้นได้ทั้งวิธีการสอนแบบปกติและการใช้สถานการณ์จำลอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติสามารถพัฒนาการประหยัคให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้ ครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรพิจารณานำวิธีการสอนทั้งสองวิธีนี้ ไปใช้พัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีการประหยัดเพิ่มขึ้น

1.2 ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลองแก่ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือเยาวชน ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการประหยัด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย ควรนำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดไปดัดแปลงเพื่อทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง เพื่อจะได้พัฒนาการประหยัด

ในทุกระดับชั้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกศินี โชติกเสถียร. หุ่นเชิดมือ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2524.
- ฉีกฤทธิ์ บุขบา. ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและวิธีสอนไม่ใช้สถานการณ์จำลองวิชาสังคมศึกษา
หน่วยปัญหาในโลกปัจจุบัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- จันทวิช พันธุ์สุข. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- จาดรงค์ อาจารย์. กิจกรรมละครหุ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.
- จิตราภรณ์ เตมียกุล. การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยการ
ใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- จิระประภา บุญนิทย์. หุ่นการท่าและวิธีใช้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปัญญา, 2525.
- ฉวีวรรณ กีนาวงค์. การละครสำหรับครูประถม. พิชญโลก : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2520.
- ชาณวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. เอกสารคำสอนวิชาสถิติสำหรับ
การวิจัย : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529 .
- ชุตินาถ รัตนจระณะ. การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาปริญญาตรีในวิทยาลัยครู
ภาคกลาง. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ทีศนา แชมมณี. "การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน." ครูศาสตร์. 6 : 41 - 48;
กรกฎาคม - สิงหาคม 2519.

ทีศนา ขมมณี และคณะ. กลุ่มสัมพันธ์ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ :

บูรพาการพิมพ์, 2522.

ธำรงค์ น่วมศิริ. การทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษา

เพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6. ปริณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528

ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์. การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการประหยัด

และออม การมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2526. อัดสำเนา.

แปลก สนธิรักษ์. แบบเรียนศีลธรรมประโยคประถมศึกษาตอนปลาย. อักษรเจริญทัศน์.

2513, 202 หน้า.

ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนัก

ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : หริกิจการพิมพ์,

2524.

วิจิต อัสระวิริยกุล. การทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน

โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปริณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี. ปริณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศิริกาญจน์ โกศลมภ์. "การใช้บทบาทสมมติในห้องเรียน," วิทยาสาร. 30 (7) : 10-13;

เมษายน 2522.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. แบบเรียนศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ 2524, 93 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ. 2526, 877 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533.

สามัญศึกษา, กรม, หน่วยศึกษานิเทศก์. ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่อง การประหยัดและการออม. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯลาดพร้าว, 2529.

สาโรจน์ แห่งยัง. "การสร้างสื่อการสอนประเภทหุ่น," คหเศรษฐศาสตร์. 25(1) : 21-27 มีนาคม 2524.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการประชุมปรับปรุงแผนและทิศทางการทำงาน. 21 ตุลาคม 2525 ณ สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม ม.ป.ป., 82 หน้า

สารอง เพ็งหนู. เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2524.

สำเร็จ เวชสมุทร. "กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู", คุรุปริทัศน์. 5(2) : 18 - 22 ธันวาคม, 2523.

สมนึก คูเมือง. การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527, อัดสำเนา.

สมบุญม์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วย "การทำมาหากิน" ด้วยการสอนแบบ ใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525, อัดสำเนา.

สุภา กิจจาทร. "การใช้สถานการณ์จำลอง", เอกสารการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบ
จุลภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2529.

สุภา กิจจาทร. "การใช้สถานการณ์จำลอง", เอกสารการสัมมนาอาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูสวน
สวนสุนันทา. 2521, 109 หน้า. อัดสำเนา.

อัญชลี แจ่มเจริญ. "สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน", มิตรครู. 21(19) : 5-9
กัณฑ์แรก พฤษภาคม, 2522.

Beck, Isabel H. and Bruce Monroe 'Some Dimension of Simulation'
Education Technology. p. 45-49; October, 1969.

Cherry, Kendrick Houck "Simulation in High School Social
Studies : Student-Cognitive Retention and Pupil Teaching
Affective Perception, "Dissertation Abstract International.
34 : 4712-4713, A ; February, 1974.

Corbin, Warren Spencer, "The Effects of a Simulation Game
about Southeast Asia on Political Economic and Social
Attitude of Ninth Grade Students, "Dissertation Abstracts
International. 32 : 1258 A ; September, 1971.

Cruichshank, D. "Nature of Simulation and Games : A Preliminary
Inquiry, "Education Technology. July, 1972.

Garvey, Dale M. A Preliminary Evolution of Simulation. A
Paper Presented at 46th Annual Meeting of the National
Council for the Social Studies Cleveland, Ohio, November,
1966. 18 p.

Geller, Daniel M. "Involvement In Role-Playing Simulation : a Demonstration with Studies on Obedience, "Journal of Personality and Social Psychology. 36 : 219-235; November, 1978.

Leopoldo, Joseph Macias, "The Use of Simulation in Foreign Language Teacher Education in Activity Specific Teaching Simulation" Dissertation Abstracts. 33 : 1567-1568 A ; October, 1972.

Sanders, Donald H. A., Franklin Murph and Robert J. Eng. Statistics : A Fresh Approach. International Student Edition, Tokyo : McGraw - Hill International Book Company, 1980.

Schultz, Landall L. Simulation in Social and Administrative Science. Englewood cliffs, New Jersey,: Prentice-Hall, Inc., 1972.

Tensey, P. T. and Unwin Derick. Simulation and Gaming in Education. p. 9-12; London : Methuen Educational Ltd., 1969.

Twelker, Paul A. "Designed Simulation System, "Educational Technology. October, 1969.

ကာကွယ်

ภาคผนวก ก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ตารางสรุปโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
เพื่อพัฒนาการประหยัด

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	การปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้เกิดความ ความคุ้นเคยกัน ระหว่างนักเรียนและ ผู้วิจัยกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียน ทราบจุดมุ่งหมายและ ความหมายของการ ประหยัด	1. ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับความสำคัญของการ ทำความรู้จักซึ่งกันและกัน ระหว่างนักเรียนและผู้วิจัย กับนักเรียนก่อนทำกิจกรรม การเรียนรู้ เริ่มต้นด้วยครู แนะนำตัวเองให้นักเรียน ทุกคนรู้จัก 2. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรม สร้างความคุ้นเคยโดยครู ให้นักเรียนแต่ละคนหยิบรูป ผลไม้ที่แบ่งออกเป็นส่วนๆ คนละ 1 ชิ้น 3. ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนรูป ผลไม้ที่ตนหยิบได้ไปหาชิ้น ส่วนรูปผลไม้ที่เหลือจาก คนอื่นๆ เพื่อนำมาประกอบกัน ให้เป็นรูปผลไม้ที่สมบูรณ์

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				4. ให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน และจดข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษที่ครูแจกให้ (ใช้ เวลา 10 นาที) 5. เมื่อหมดเวลา ครูให้นักเรียนออกมาหน้าชั้นที่ละคู่ ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ทราบ 6. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำตัว จนครบทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรม 7. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้ว่า เพื่อให้นักเรียนที่มาร่วมเรียนเคยกันมาก่อนได้เปิดเผยตนเองถึงข้อมูลส่วนตัว เพื่อจะได้ทำความรู้จักกัน และสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				รวมทั้งการตั้งใจฟังจะทำให้รู้จักเพื่อนมากขึ้น และการแสดงออกถึงความสนใจตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อนพูด เป็นสิ่งที่ดีซึ่งถือว่ามีการบาทในการฟัง 8. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะการใช้สถานการณ์จำลองเรื่องการประหยัดและความหมายของการประหยัด 9. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป
2	การใช้เงิน	การวางแผน การใช้จ่ายเงิน	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน	*ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยดำเนินการทุกครึ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงิน 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงิน	ก. ขั้นเตรียมการ เตรียมบุคคล โดยการขออาสาสมัครให้ส่วนหนึ่งเป็นผู้แสดง อีกส่วนหนึ่งเป็นผู้ดู ในส่วนของผู้แสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารสำเนา มีเนื้อเรื่องตามโปรแกรมที่เขียนไว้ เพื่อให้นักเรียนเตรียมตัวแสดงตามบทบาท ส่วนด้านสถานที่มีการเตรียมจัดฉาก บรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด ข. ขั้นดำเนินการ ให้นักเรียนแสดงบทบาทที่กำหนดโดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบ เช่น หุ่นมือ ภาพประกอบ การแสดงบทบาทกรณีตัวอย่าง ซึ่งแต่ละครั้งจะใช้สื่อต่าง ๆ สลับหมุนเวียนกัน

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3	การใช้เงิน: การออมทรัพย์	ผลของการออม	1. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจเกี่ยวกับการ ออมทรัพย์ 2. เพื่อให้นักเรียนยก ตัวอย่างการเก็บ ออมเงินได้ 3. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การออมเงินได้	ค. <u>ขั้นสรุป</u> ให้นักเรียนอภิปรายถึงเรื่อง ที่แสดง หลังจากนั้นให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญ จากการแสดงเกี่ยวกับการ ประหยัด แล้วครูสรุปเรื่อง การประหยัด <u>การประเมินผล</u> สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และสรุป
4	การใช้เงิน: การซื้อของที่มี ประโยชน์และ คุ้มค่าเงิน	บทเรียนของ ไพโรจน์	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับการซื้อของ ที่มีประโยชน์และ คุ้มค่าเงิน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการซื้อของ ที่มีประโยชน์และ คุ้มค่าเงินได้	

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
5	การใช้เวลา: การวางแผนการ ใช้เวลา	การแบ่งเวลา	3. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การซื้อของที่มี ประโยชน์และคุ้มค่า เงินได้ 1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ วางแผนการใช้เวลา 2. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การวางแผนการใช้ เวลาได้	
6	การใช้เวลา: การใช้เวลา ทบทวนบทเรียน	เวลาว่างของ วันดา	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ ใช้เวลาทบทวน บทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการใช้เวลา ว่างของตนให้เกิด ประโยชน์ต่อการ เรียน	

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
7	การใช้เวลา: การใช้เวลาช่วย เหลืองานบ้าน	วันปิดภาคเรียน	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ ใช้เวลาช่วยเหลือ งานบ้าน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการใช้เวลา ของตนเองในการช่วย เหลืองานบ้าน	
8	การใช้สิ่งของ เครื่องใช้: การนำ สิ่งของเครื่องใช้ ที่เหลื้อมาใช้ให้ ให้เกิดประโยชน์	ของเก่าแต่มี ประโยชน์	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ นำสิ่งของที่เหลือมา ใช้ให้เกิดประโยชน์ และการซ่อมแซม เสื้อผ้าที่ชำรุด 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการนำสิ่ง ของที่เหลือมาใช้ให้ เกิดประโยชน์และ การซ่อมแซมเสื้อผ้า ที่ชำรุดได้	

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
9	การใช้สิ่งของ เครื่องใช้: การดูแลรักษา สมบัติของ โรงเรียน	สมบัติส่วนรวม	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ การดูแลรักษาสมบัติ ของโรงเรียน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกวิธีการดูแลรักษา สมบัติของโรงเรียน ได้	
10	การใช้สิ่งของ เครื่องใช้: การใช้อุปกรณ์ น้ำประปา	ช่วยกันประหยัด น้ำและไฟฟ้า	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ การใช้อุปกรณ์และ น้ำประปา ให้เป็น ประโยชน์มากที่สุด 2. เพื่อให้นักเรียน บอกวิธีการใช้อุปกรณ์ และน้ำประปาให้เป็น ประโยชน์มากที่สุด	
11	การใช้เงิน เวลา และสิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัด	ประโยชน์ แห่งการ ประหยัด	1. เพื่อให้นักเรียน สามารถหาความรู้ เรื่องการประหยัดไป ใช้ในชีวิตรประจำวัน ได้	

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ		2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของการประหยัคดี 1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัคดี 2. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัคดีไปแนะนำคนอื่นได้ 3. เพื่อกล่าวปิดการทดลองและกล่าวขอบใจนักเรียนที่เข้าร่วมการทดลอง	<u>ก. ขั้นเตรียมการ</u> ครูสนทนา ชักถามนักเรียนว่าการประหยัคดีเป็นสิ่งสำคัญหรือไม่ <u>ข. ขั้นดำเนินการ</u> ครูให้นักเรียนดูรูปภาพจากแผ่นภาพพลิกเรื่องคุณค่าของการประหยัคดี โดยครูเล่าเรื่องประกอบ <u>ค. ขั้นสรุป</u> 1. หลังจากให้นักเรียนดูรูปภาพจบแล้วครูให้นักเรียนครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อที่ครูกำหนดให้ 2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				เรื่องคุณค่าของการประหยัด และครูสรุปว่าการประหยัดนั้น คือการใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด นักเรียนควรนำการประหยัดไปใช้ในชีวิตรประจำวัน เพราะจะทำให้นักเรียนเกิด ความภาคภูมิใจและสามารถ ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อ ประเทศชาติอีกด้วย 4. ครูกล่าวปิดการทดลอง และกล่าวขอบใจนักเรียนผู้ที่ เข้าร่วมการทดลองทุกคน <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตความสนใจ การ อภิปราย และการสรุปของ สมาชิก

ครั้งที่	หัวข้อ	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				2.นักเรียนบอกการกระทำ ของตนเองที่แสดงถึงการนำ การประหยัดไปใช้ในชีวิตร ประจำวันได้

หมายเหตุ

การสอนแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 40 นาที

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 1

หัวข้อ ปฐมนิเทศ

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การประหยัคเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้แก่นักเรียน เพราะมีความสำคัญต่อการสร้างฐานะของครอบครัวและเศรษฐกิจของประเทศชาติ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนด้วยกันและนักเรียนกับผู้วิจัย
 2. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจและสามารถบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัคได้
 3. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการใช้สถานการณ์จำลอง

- สื่อ
1. กระดาษรูปผลไม้ 4 รูป แต่ละรูปแบ่งเป็น 2 ส่วน ซึ่งมีขนาดและการตัดแบ่งที่แตกต่างกัน
 2. กระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น

การทดลอง ก. ขั้นเตรียมการ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าการประหยัคเป็นสิ่งที่จำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด และครูแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเรื่องความหมายของการประหยัค

ข. ขั้นดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยโดยครูให้นักเรียนแต่ละคนหยิบชิ้นส่วนรูปผลไม้ที่แบ่งเป็นส่วน ๆ คนละ 1 ชิ้น
2. ครูให้นักเรียนนำชิ้นส่วนรูปผลไม้ที่ตนหยิบได้ไปหาชิ้นส่วนรูปผลไม้ที่สมบูรณ์
3. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน และจดข้อมูลลงในกระดาษ (ใช้เวลา 10 นาที)

4. เมื่อหมดเวลา ครูให้นักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียนทีละคู่ พลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนแก่นักเรียนคนอื่น ๆ

ค. ขั้นสรุป

1. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำตัวจนครบทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนสรุปว่ากิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
2. ครูสรุปวัตถุประสงค์ว่า เพื่อให้นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อนเปิดเผยตนเองเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เพื่อจะได้ทำความรู้จักกันและสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย รวมทั้งการตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อนพูดเป็นการกระทำที่ดี มีมารยาทในการฟัง
3. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และลักษณะการใช้สถานการณ์จำลองเรื่องการประหยัด และความหมายของการประหยัด
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันเพื่อร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจที่นักเรียนมีต่อการทำกิจกรรม
2. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมได้ และสามารถบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัดได้

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 2

หัวข้อ วางแผนการใช้จ่ายเงิน

เวลา 40 นาที

ความถี่รวบยอด บุคคลที่ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้

- สื่อ
1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน
 2. กระดาษเบลา

การทดลอง ก. ขั้นเตรียมการ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง การใช้จ่ายเงิน ครูถามนักเรียนว่านักเรียนนำเงินมาโรงเรียนวันละกี่บาท นักเรียนเคยวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันหรือไม่

ข. ขั้นดำเนินการ

ครูเล่ากรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นเรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงินให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนลองแสดงบทบาทที่เกี่ยวข้องในกรณีตัวอย่างเมื่อครูเล่าจบจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่สงสัย

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากฟังครูเล่ากรณีตัวอย่างและนักเรียนแสดงบทบาทประกอบเนื้อเรื่องจบไปแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน ให้นักเรียนอ่านและครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 ใครมีลักษณะการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- 1.2 นักเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของบุญธรรม เพราะเหตุใด
- 1.3 นักเรียนคิดว่าใครที่มีลักษณะการใช้จ่ายเงินเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง วางแผนการใช้จ่ายเงินและครูสรุปเพิ่มเติมว่า การใช้จ่ายอย่างประหยัดโดยการวางแผนการใช้จ่ายเงินเป็นการกระทำที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้ใช้เงินเหมาะสมกับรายรับและสามารถเหลือเงินเก็บสะสมไว้อีกด้วย

- การประเมินผล**
1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

เรื่อง การวางแผนการจ่ายเงิน

ในการไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดระฆัง ตามโปรแกรมจะต้องแวะให้นักเรียนได้ศึกษาและชมสถานที่หลายแห่งดังนี้ พิพิธภัณฑ์ล้านนา สวนสัตว์ น้ำตก สวนรุกขชาติ และสถานที่สุดท้ายที่จะแวะคือห้างสรรพสินค้าในจังหวัด เพื่อที่จะให้ทุกคนได้แวะซื้อของและชมสินค้า

สุวิทย์ บุญธรรม และวีระ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และมีบ้านอยู่ในละแวกเดียวกัน ทั้งสามคนเป็นเพื่อนที่รักและสนิทสนมกันมาก เมื่อถึงกำหนดวันที่จะไปทัศนศึกษา พวกเขาารู้สึกดีใจและตื่นเต้นมากจึงนัดกันตื่นนอนแต่เช้า รีบอาบน้ำ แต่งตัว กินข้าว และเมื่อทุกคนได้รับเงินจากผู้ปกครอง เรียบร้อยต่างก็ตรงไปบ้านของวีระอันเป็นที่นัดหมาย เมื่อพบกันวีระ สุวิทย์และบุญธรรมต่างก็ล้วงกระเป๋าเพื่อเอาเงินมาอวดกัน ผลปรากฏว่าได้รับเงินมาเท่า ๆ กัน คนละ 150 บาท แล้วพวกเขาก็เดินทางไปโรงเรียน

เมื่อไปถึงโรงเรียนวีระต้องเสียเงินค่าเดินทางให้ครูเป็นเงิน 50 บาท แล้ววีระก็เดินไป ทักทายหยอกล้อกับเพื่อน ๆ เมื่อรถใกล้จะออกเดินทางแล้ว วีระหิวน้ำ เขาจึงวิ่งไปซื้อน้ำอัดลม ทอफी และผลไม้ดอง เพื่อเก็บไว้กินในระหว่างอยู่บนรถ เมื่อคณะทัศนศึกษาแวะที่พิพิธภัณฑ์ เขาก็ซื้อขนมกินอีก วีระชอบกินของจุ๊กจืดตลอดเวลาทำให้เขามีรูปร่างค่อนข้างอ้วนจนเพื่อน ๆ ชอบเรียกชื่อว่าหมู พอถึงสวนสัตว์ วีระเห็นพ่อค้าขายของเล่นที่ทำด้วยพลาสติกมีสีสันทันสมัยแปลกตาเป็นรูปงูเห่าแลบลิ้นได้ ทำให้เขาอยากได้มากจึงซื้อไว้หนึ่งตัว วีระมักจะซื้อสิ่งของทุกอย่างที่เขาชอบ จนรถแวะที่ห้างสรรพสินค้า ครูบอกว่าให้นักเรียนเดินชมสินค้าประมาณ 30 นาที วีระเดินไปกับเพื่อน เขาซื้อขนมจนเงินหมด เพราะคิดว่าเป็นที่สุดท้ายที่จะแวะและบ้านของวีระก็อยู่ใกล้โรงเรียนไม่ต้องเสียเงินค่ารถ วีระเหนื่อยมากจึงเดินไปขึ้นรถรอเพื่อน ๆ ลักครู่เขาก็รู้สึกปวดบั้นสวาระ จึงขอให้สุวิทย์ไปส่งเข้าห้องส้วม พอเดินเข้าไปในห้างสรรพสินค้า เขาเห็นลูกศรชี้ทางไปห้องส้วม เขาจึงเดินตามไป เมื่อถึงห้องส้วม พนักงานที่นั่งหน้าห้องส้วมบอกว่าต้องจ่ายค่าบริการ 2 บาท วีระตกใจมากเพราะไม่มีเงินเหลืออยู่เลย แต่เขาก็ปวดบั้นสวาระมาก จึงขอยืมเงินของสุวิทย์จ่ายเป็นค่าบริการ

บุญธรรมได้รับเงินจากผู้ปกครอง 150 บาท เมื่อไปถึงโรงเรียนเขาก็ต้องจ่ายค่าเดินทาง 50 บาท เช่นกัน เขาก็เหลือเงินหนึ่งร้อยบาท บุญธรรมเป็นคนที่ไม่ค่อยใช้จ่ายเงิน เขาชอบสะสมเงินไว้และเขาจะพอใจมากที่เห็นจำนวนเงินเพิ่มขึ้น เมื่อรถจอดสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสวนสัตว์ น้ำตก สวนรุกขชาติ บุญธรรมก็จะไม่ซื้อขนมกินเลย เขาซื้อเฉพาะอาหารกลางวันกิน แต่บุญธรรมก็ชอบกินขนมเขาจึงใช้วิธีขอกินกับเพื่อน ๆ ทำให้ไม่ค่อยมีใครชอบเขา บุญธรรมมีเงินเหลือจากการไปเที่ยวครั้งนี้ 85 บาท เขาเอาเงินไปอวดให้เพื่อน ๆ ดู และเขารู้สึกภาคภูมิใจมากที่ตนเองสามารถเหลือเงินมากกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ

ส่วนสุวิทย์เมื่อจ่ายเงินค่าเดินทางแล้ว เขาก็เหลือเงินหนึ่งร้อยบาทเหมือนกับบุญธรรม และวีระ สุวิทย์คิดในใจว่าเขาต้องแบ่งเงิน 100 บาทของเขาเป็นส่วน ๆ โดยแบ่งเงินไว้เก็บ 30 บาท แล้วเอาเงิน 30 บาท ยัดใส่กระเป๋าลึก ๆ ใต้ขอบกางเกง ส่วนอีก 70 บาท แบ่งเป็นค่าอาหาร 15 บาท ค่าน้ำ 5 บาท และค่าขนม 10 บาท เมื่อรถแหวะที่ห้างสรรพสินค้าเขาซื้อกล่องสี่เหลี่ยมจิ๋วสำหรับระบายภาพหนึ่งกล่อง เขาก็มีเงินเหลืออีก 17 บาท แต่วีระยืมจ่ายค่าเข้าห้องส้วม 2 บาท จึงเหลือเงิน 15 บาท สุวิทย์เอาเงินที่แบ่งไว้ในตอนแรก 30 บาท มารวมกับเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 45 บาท เขาก็นำเงินจำนวนนี้ไปใส่กระปุกออมสินไว้

.....สวัสดิ์.....

โปรแกรมการนำเสนอผลงานจำลอง

ครั้งที่ 3

หัวข้อ ผลของการออม

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและแบ่งเงินส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้เพื่อผลประโยชน์ในอนาคต

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการออมทรัพย์
 2. เพื่อให้นักเรียนยกตัวอย่างการเก็บออมเงินได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการออมเงินได้

- สื่อ
1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง ผลของการออม
 2. แผ่นกำหนดบทบาทการแสดง
 3. กระดาษเปล่า

- การทดลอง
- ก. ขั้นเตรียมการ
1. ครูเตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด
 2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนจำนวน 6 คน
 3. ครูมอบแผ่นกำหนดบทบาทการแสดงของแต่ละคนแต่ละตัวให้นักเรียนที่ร่วมแสดงบทบาท

ข. ขั้นดำเนินการ

ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทโดยผู้แสดงแนะนำตนเองว่าแสดงเป็นตัวละครตัวใดแล้วเริ่มการแสดงบทบาทตามเนื้อเรื่องในสถานการณ์จำลอง

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากการแสดงบทบาทจบไปแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง

ผลของการออม ให้นักเรียนอ่านและครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 การออมทรัพย์หมายถึงอะไร
- 1.2 นักเรียนคิดว่าการออมเงิน มีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ อย่างไร
- 1.3 นักเรียนจะกระทำอย่างไรจึงจะสามารถเก็บออมเงินได้
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ผลของการออมเงินและครูสรุปเพิ่มเติมว่า การใช้เงินอย่างประหยัดนั้น นักเรียนต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและควรมีการเก็บเงินสะสมไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้เมื่อมีความจำเป็น เมื่อมีเงินสะสมเพิ่มมากขึ้น ก็ควรนำไปฝากธนาคาร เพราะจะทำให้เก็บเงินได้อย่างปลอดภัยและยังจะได้รับเงินเป็นค่าดอกเบี้ยทำให้มีเงินเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนอาจจะนำเงินที่สะสมไว้ไปซื้ออุปกรณ์การเรียน เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นความภาคภูมิใจของนักเรียนที่สะสมเงินจนสามารถซื้อสิ่งของได้ด้วยตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างและบอกประโยชน์ของการออมเงินได้

เรื่อง ผลของการออม

- ฉากที่ 1 ในห้องเรียน ขณะที่เด็กนักเรียนกำลังคุยกันเสียงดัง
- ครูสมศรี นักเรียน เจียบแล้วฟังทางนี้หน่อยค่ะ ครูมีข่าวดีมาบอก
- บรรยาย เด็กนักเรียนหยุดคุยกัน และนั่งนิ่ง ๆ
- ครูสมศรี ดีมากค่ะ นักเรียนทราบใช่ไหมคะ ว่าอีกสองเดือนก็จะถึงวันขึ้นปีใหม่อแล้ว
- นักเรียน ทราบครับ ทราบค่ะ (พร้อม ๆ กัน)
- ครูสมศรี ทางโรงเรียนจะให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันปีใหม่ ในวันขึ้นปีใหม่
- ให้นักเรียนทุกคนนำข้าวหอมจากบ้านเพื่อรับประทานร่วมกันในห้องเรียนแต่ละห้อง โดยทางโรงเรียนจะจัดขนม ผลไม้ และเครื่องดื่มเลี้ยงนักเรียน หลังจากรับประทานอาหารเสร็จ ให้แต่ละห้องจับฉลากแลกเปลี่ยนของขวัญวันปีใหม่อกันด้วย แต่ว่าก่อนที่จะถึงวันขึ้นปีใหม่ 2 สัปดาห์ ครูจะให้นักเรียนช่วยกันจัดบอร์ดเกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่ 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ให้จัดวันที่ 17 ธันวาคม ให้จัดบอร์ดเรื่องประวัติวันขึ้นปีใหม่อว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร ครั้งที่ 2 วันที่ 24 ธันวาคม ให้จัดบอร์ดเรื่องเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนของขวัญ วิธีการห่อของขวัญแบบต่าง ๆ
- นักเรียน ดีใจจัง คงสนุกแน่ ๆ เลย
- ครูสมศรี การจัดงานวันขึ้นปีใหม่อครูจะช่วยคิดเรื่องกำหนดการต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรม แล้วจะมาประชุมร่วมกับนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง ส่วนการจัดบอร์ดนั้นครูจะให้ให้นักเรียนจัดการประชุมและตกลงกันเอง ตอนนี้เหลือเวลาอีก 15 นาที ก็จะพักกลางวันแล้ว ให้นักเรียนใช้เวลาที่เหลือตกลงกันเรื่องการจัดบอร์ด
- ฉากที่ 2 เมื่อครูสมศรีเดินออกจากห้องเรียนไป ผนังซึ่งเป็นหัวหน้าชั้นจึงเริ่มการประชุม
- ผนัง เพื่อน ๆ ครับ งานปีใหม่อปีนี้ทำทางจะสนุกแน่ ๆ เลย ผมอยากจะให้เพื่อนออกความคิดเห็นเรื่องการจัดบอร์ดวันขึ้นปีใหม่อ เพราะว่าเรายังไม่มีอุปกรณ์กระดาษโปสเตอร์ สี และรูปภาพต่าง ๆ เลย
- สุชาดา เรื่องนี้สบายมาก พวกเราก็คงหาภาพสวย ๆ จากหนังสือเก่า ๆ ที่บ้านงั้นละ
- วรชัย แล้วสีเขียนบอร์ดละ

- อุดม แล้วก็กระดาษรีปสเตอร์ด้วย
- ณรงค์ ผมคิดว่าเราคงต้องเก็บเงินกัน เพื่อเป็นค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ จะดีไหม
- อุดม (ยกมือ) คือ...คือ ผมเคยขอตั้งค์แม่เป็นค่าอุปกรณ์อะไร ๆ ตั้งหลายครั้ง แต่พอขอให้ไรก็ได้โดนดุทุกทีที่บ้านเราจนแล้วยังจะมาขอจ่ายค่าเรียนค่านี้อีก
- วรชัย (ยกมือ) บ้านผมก็เหมือนกัน ผมว่าไม่เก็บเงินไม่ได้หรือ
- บรรยาย เสียงกริ่งพักกลางวันดังขึ้น นักเรียนจึงหยุดการประชุมไว้ก่อน และนัดหมายกันว่าหลังจากที่แต่ละคนรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว เพียงครึ่งชั่วโมงต่อไปให้ประชุมต่อที่ใต้ต้นไม้หน้าอาคารเรียน
- ฉากที่ 3 ใต้ต้นไม้หน้าอาคารเรียนในช่วงพักกลางวัน นักเรียนนั่งจับกลุ่มประชุมกันต่อ
- ณรงค์ มาครบทุกคนแล้วนะครับ ผมว่าเพื่อน ๆ ช่วยยับยั้งเข้ามานั่งเป็นวงกลมดีมั๊ยครับ ผมขอเสนอเลยนะ ผมว่าถ้าเราเก็บเงินกัน จัดบอร์ดสองครั้ง ก็น่าจะเป็นคนละ 20 บาท
- วรชัย แล้วค่าของขวัญปีใหม่ล่ะ (ยกมือขึ้นพร้อมกับถาม)
- ณรงค์ ก็เก็บอีกคนละไม่ต่ำกว่า 10 บาท รวมแล้วประมาณ 30 บาท ดีไหมพวกเรา
- อุดม (ยกมือ) ตายละ! ผมไม่ไหวแน่ครับ ค่าขนมของผมอย่างมาวันละสิบบาท ผมจะต้องจ่ายทุก ๆ วัน แล้วจะเอาเงินที่ไหนมาหัดตั้ง 30 บาท
- วรชัย ผมก็แย่ ผมมีค่าขนมทุกวันก็จริง แต่ต้องแบ่งไว้ซื้อของจำเป็นอื่น ๆ อีก ผมมีไม่ถึง 30 บาทหรอก
- สุชาดา (ยกมือขึ้น) เพื่อน ๆ จะลองวิธีนี้ไหม ฉันคิดว่าถ้าพวกเราสะสมเงินเพียงวันละ 1 บาท ในเดือนพฤศจิกายนและเดือนธันวาคมนี้ เมื่อครบสามสิบวันเราก็จะได้เงินครบ 30 บาท นอกจากนี้เรายังไม่ต้องรบกวนพ่อแม่อีกด้วย
- วรชัย เป็นความคิดที่วิเศษมากเลยสุชาดา เพราะไม่ต้องจ่ายเงินครั้งละมาก ๆ
- อุดม วันละหนึ่งบาท ค่อยยังชั่วหน่อย
- ณรงค์ วิธีนี้ดีจริง ๆ เธอได้ความคิดนี้มาจากไหนเนี่ย แล้วเธอสะสมเงินของเธอทุกวันหรือเปล่าสุชาดา

- บรรยาย สุชาดาี่ยมอย่างภูมิใจ แล้วเล่าให้เพื่อนฟังว่า
- สุชาดา ทุกวันชีจีะ คุณแม่เป็นคนบอกให้ฉันออมเงินวันละเล็กวันและน้อย ฉันแบ่งเงินไว้ใส่กระปุกออมสิน ถ้ามีเงินเหลือใช้อีกก็เอาหยอดอีก ใส่จนเต็มกระปุกเลยละ
- อุดม ขอแบ่งให้ผมสักหน่อย เพราะเยอะจนล้นกระปุกแล้วนี่
- สุชาดา เมินเสียเถอะ ถ้าเงินเต็มกระปุกฉันก็เอาไปฝากไว้ที่ธนาคารชี่ ธนาคารจะเก็บรักษาเงินเราไว้และจะให้ดอกเบี้ยเราด้วย ที่นี้ถ้าเราเกิดจำเป็นต้องซื้ออย่างลบ ปากกา เราจะได้ใช้เงินของเราเองไม่ต้องไปบกวนคุณพ่อ คุณแม่
- วรชัย น่าภูมิใจจังนะ คราวนี้ฉันจะเก็บสะสมเงินไว้ทุกวันเลย สักวันฉันคงมีเงินเหลือพอซื้อสิ่งของที่ฉันอยากได้บ้างละ
- สุชาดา เธอทำได้แน่นอนถ้าเธอตั้งใจจริง
- ณรงค์ เพื่อนเรานี้เก่ง ๆ ทั้งนั้นเลยนะ
- วรชัย ผมก็มีกระปุกออมสิน ผมจะเริ่มต้นหยอดเงินสะสมใหม่ แล้วสักวันฝันของผมคงเป็นจริง ปีหน้าผมจะซื้อของขวัญวันเกิดให้คุณแม่เิง
- ณรงค์ สรุปว่าที่ประชุมตกลงให้เก็บเงินวันละ 1 บาท ในเดือนพฤศจิกายนนี้ะครับ ถ้าใครเห็นด้วยโปรดยกมือครับ
- บรรยาย นักเรียนที่เข้าประชุมยกมือพร้อมกัน
- ณรงค์ ครับ เป็นอันว่าทุกคนเห็นด้วยกับการเก็บเงินวันละหนึ่งบาทในเดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคมนี้ แล้วผมจะนำข้อสรุปของการประชุมไปเสนอครูประจำชั้น และจะขอให้คุณครูกรุณาเป็นผู้เก็บเงินให้พวกเรา เพื่อน ๆ ว่าดีไหม
- วรชัย ดีมาก ๆ เลยจะท่านหัวหน้าที่เคารพ เลิกประชุมรียังครับ
- ณรงค์ ครับ เลิกประชุม ผมขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่มาประชุมร่วมกันครับ

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 4

หัวข้อ	บทเรียนของไพโรจน์
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การใช้เงินอย่างประหยัด การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินเป็น การสร้างหลักฐานให้มั่นคงและมีความเป็นอยู่ที่ดี
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้ให้นักเรียนทราบพฤติกรรมการใช้เงินอย่างประหยัด และการซื้อของอย่าง คุ้มค่าเงิน
สื่อ	<u>ก. ขั้นเตรียมการ</u> 1. ครูเตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด 2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนจำนวน 4 คน เพื่อร่วมเล่นหุ่นมือ 3. ครูมอบแผ่นกำหนดบทบาทของหุ่นแต่ละตัวแก่นักเรียนที่ร่วมเล่นหุ่นมือพร้อมทั้งแจกเอกสารสำเนาเรื่อง บทเรียนของไพโรจน์ ให้นักเรียนทุกคนอ่าน <u>ข. ขั้นดำเนินการ</u> ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทตัวละครในสถานการณ์จำลองโดยใช้หุ่นมือ ครูให้ผู้เล่นหุ่น แนะนำตนเองว่าเล่นหุ่นเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง <u>ค. ขั้นสรุป</u> 1. หลังจากการแสดงบทบาทโดยใช้หุ่นมือจบแล้ว ครูแจกเอกสารคัดสำเนาเรื่อง บทเรียนของไพโรจน์ ให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ 1.1 นักเรียนคิดว่าไพโรจน์ใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าหรือไม่ เพราะอะไร

- 1.2 นักเรียนคิดว่าใครควรทำอะไรในการใช้จ่ายเงิน เพราะอะไร
- 1.3 นักเรียนคิดว่าประสิทธิภาพใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าหรือไม่ เพราะอะไร
- 1.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่าการกระทำใดที่แสดงถึงการซื้อของอย่างคุ้มค่า และประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปจากการอภิปรายของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การซื้อของให้คุ้มค่า และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การใช้จ่ายอย่างประหยัดนั้น นอกจากนักเรียนจะวางแผนการใช้จ่ายเงินและเหลือเงินเก็บสะสมไว้แล้ว นักเรียนควรจะซื้อของให้คุ้มค่าที่เสียไปด้วย เช่น การซื้อของที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมารับประทาน ไม่ซื้อของตามเพื่อน ไม่ซื้อของที่เป็นอันตรายต่อร่างกายมาใช้หรือรับประทาน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับได้

เรื่อง บทเรียนของไพโรจน์

ฉากที่ 1 เช้าวันหนึ่งที่สถานีขนส่งหมอชิตซึ่งแออัดไปด้วยฝูงชน

ไพโรจน์ เฮ้อ ! ร้อนจัง กระเป๋าก็น้ำหนัก เราจะไปทางไหนกันต่อละสิทธ์

ประสิทธิ์ พี่ดาบอกไว้ ถ้าลงจากรถ บ.ข.ส. ที่หมอชิตแล้วให้เดินไปที่ชานชลาที่ 34

 พี่ดาจะรออยู่ที่นั่น

ไพโรจน์ คนเยอะแยะแล้วเราจะหาพี่ดาเจอเหรอ มันอะไรนะชานชลาเนี่ย

ประสิทธิ์ ชานชลา คือ ช่องที่รถจอดอยู่ไง มันจะมีหมายเลขเรียงกันไป พี่ดาเขียนจดหมาย

 ไปบอกฉัน เราต้องช่วยกันดูนะ ไปกันเถอะ

ฉากที่ 2 ณ ชานชลาที่ 34

ไพโรจน์ รอีย ! เหนื่อยก็เหนื่อย ร้อนก็ร้อน ชักจะหิวแล้วด้วย สิทธิ์ถ้าเราไม่เจอพี่ดา

 เราจะทำยังไงเนี่ย กรุงเทพฯ ๗ ก็ไม่เคยมา ตายแน่ ๆ เลย

ประสิทธิ์ อย่าบ่นสิ ฉันก็ใจคอไม่ค่อยดีเหมือนกัน เรารอดูมานานแล้ว พี่เขาจะมารีเบส่านะ

 แต่เขาย้ำกับฉันแล้วว่ามารับ ให้สังเกตดูพี่เขาจะใส่เสื้อสีแดง เฮ้ย ดูผู้ชาย

 คนนั้นเขาใส่เสื้อสีแดง ผมหยิก ๆ ไซ้แน่นๆ เธอเดินเข้าไปดูซิ

ไพโรจน์ พี่ดา ๆ พี่ดาขี้มึนครับ โอ้ ไซ้พี่ดาจริง ๆ ด้วย สวัสดีครับพี่

ดา อ้าวไพโรจน์ พี่กำลังมองหาอยู่พอดี รถติดเลยมาถึงช้าไปหน่อย รอนานมั้ย

 เจ้าสิทธ์ล่ะอยู่ไหน

ไพโรจน์ นานเหมือนกันครับ ผมใจหายหมดเลย กลัวไม่เจอพี่ดา สิทธิ์ยืนเฝ้ากระเป๋าอยู่

 นั่นครับ

ฉากที่ 3 ก่อนที่จะไปบ้านพักของดา เขาพาไพโรจน์กับประสิทธิ์แวะสมัครงานที่บริษัท

 ก่อสร้างใหญ่

ดา สวัสดีครับเ้าแก่ ผมพาน้องชายมาสมัครงานครับ

ประสิทธิ์กับไพโรจน์ สวัสดีครับ

เ้าแก่ เฮ้ สวัสดี ไหนเธออายุเท่าไร เรียนจบชั้นอะไรมาล่ะ

- ประสิทธิ์ ผมกับเพื่อนเรียนจบชั้น ป. 6 ครับ ผมอายุ 15 ปี ไพโรจน์อายุ 16 ปีครับ
 แก้วแก่ เคยทำงานอะไรมาบ้าง
 ไพโรจน์ ผมเคยทำนา และเคยช่วยพ่อรับจ้างก่ออิฐครับ
 แก้วแก่ เออ ใช้ได้ ๆ ตกลงฉันรับเธอทั้งสองคนเข้าทำงาน แต่ทำงานที่นี้จี้เกียจไม่ได้นะ
 ต้องทำตามระเบียบของบริษัท เดี่ยวหัวหน้างานจะชี้แจงระเบียบมาให้ฟัง เงินเดือน
 ฉันให้ 1,800 บาท ก่อนนะ ถ้าทำงานดีจะพิจารณาขึ้นให้ทีหลัง
 ต้า ผมขอขอบพระคุณแก้วแก่มากครับ ที่เมตตาน้องชายผม
ฉากที่ 4 ไพโรจน์และประสิทธิ์เริ่มทำงานกับบริษัท ทั้งสองคนเป็นคนก่ออิฐและ เช่าห้องพัก
 อยู่ด้วยกัน เวลาผ่านไปจนถึงวันสิ้นเดือน
 ไพโรจน์ สิทธิ์...สิทธิ์ เร็ว ๆ เข้า ไปชำระได้แบ่งแค่่านะร้ย
 ประสิทธิ์ รัชเีย เจ้ารจนไปชำระเร็ว มันก็ได้ 1,800 เหมือนเดิมแหละนะ
 ไพโรจน์ ก็ฉันอดตื่นเต้นไม่ได้นี่หว่า เกิดมาก็เพิ่งจะได้รับเงินเดือนกันเขานี่แหละ
ฉากที่ 5 หลังจากรับเงินเดือนเสร็จ สองหนุ่มก็เดินกลับที่พัก
 ไพโรจน์ สิทธิ์ ฉันกับพวกพจน์ หนุ่ย เอ จุ๊ย จะไปฉลองเงินเดือนใหม่สักหน่อย ไปด้วยกัน
 นะ เพื่อน
 ประสิทธิ์ ฉลองกันที่ไหนเหรือ
 ไพโรจน์ ไปดิสโก้เฮค เอาให้สุด ๆ ไปเลย แล้วก็ออกมากินข้าวต้มร้อน ๆ คลานกลับก็ยังไหว
 ประสิทธิ์ เตี่ยวเงินหมด
 ไพโรจน์ เอะน่า มาอยู่กรุงเทพฯ ทั้งที่ทำได้
บรรยาย ประสิทธิ์ล้งเลใจ เพราะอยากไปเที่ยวให้สนุกและกลัวถูกเพื่อนล้อว่าเซย แต่อีก
 ใจหนึ่งก็กลัวเงินจะหมด ในที่สุดเขาก็ตัดสินใจปฏิเสธไพโรจน์ ประสิทธิ์ไปเล่น
 ดิสโก้เฮค ไพโรจน์กับเพื่อนเต้นรำกันอย่างสนุกสนาน
 สรวลเสเฮฮาและสั่งเหล้า เบียร์ มาดื่มจนถึงเวลาตี 2 ของวันรุ่งขึ้น พวกเขา
 พากันไปกินข้าวต้มที่ร้านดังต่อ ด้วยความมึนเมา เขาจ่ายเงินค่าดื่มค่ากินโดย
 ไม่คิดถึงเรื่องใด ๆ ไพโรจน์ใช้เหรียญหยอดลงในตู้เพลงและเดินร่ายอย่างสนุกสนาน
 จนฟ้าสว่างพวกเขาจึงแยกย้ายกันกลับ

- บรรยาย ประสิทธิ์ตื่นขึ้นมาล้างหน้าแปรงฟัน นั่งรับประทานอาหารเช้า ส่วนไพโรจน์นอนหลับในห้องพัก เขาอยู่ในสภาพเสื้อผ้าอมम्म กลืนเหล้าเหม็นคloy
- ไพโรจน์ อีวค...อีวค. ร้อย...ปวดท้อง มันปั่นป่วนไปหมด สิทธิ
- ประสิทธิ์ ปวดท้องก็ไปห้องส้วมซิ เร็ว ๆ เดียวก็ไปไม่ทันหรอก
- ฉากที่ 6 ไพโรจน์ปวดท้องอย่างรุนแรง และอาเจียนตลอดเวลาจนหน้าซีด ประสิทธิ์จึงพาคนป่วยส่งโรงพยาบาล หมอบอกว่าอาหารเป็นพิษต้องให้น้ำเกลือและนอนค้างที่โรงพยาบาลก่อน
- ไพโรจน์ หือ...หือ...สายอะไรระโยงระยางไปหมด
- ประสิทธิ์ นอนนิ่ง ๆ ไรจน์ เป็นยังงี้บ้าง ดีขึ้นแล้วไซ้ไหม
- ไพโรจน์ มันมันไปหมด แยะแล้ว เมื่อคืนฉันจ่ายเงินไปเยอะเลย เหลือติดกระเป๋าแค่ 500
- ประสิทธิ์ ไรจน์จะค่าที่พักอีก 400 แล้วจะพอจ่ายค่ายาหรือ
- ประสิทธิ์ ไรจน์ไม่เป็นไรเพื่อน ฉันยังมีเหลืออยู่บ้าง ฉันจ่ายค่าที่พัก ซื้อกับข้าว ข้าวสารและซื้อกางเกงใหม่ หมดไป 700 เหลือ 1,100 บาท คงจะพอจ่ายค่ายาได้
- คำ เป็นงี้ไพโรจน์ ดีขึ้นบ้างรึยัง
- ไพโรจน์ พี่คำ ผม...ผม...ขอโทษ (ไพโรจน์กล่าวด้วยเสียงสั่นเครือ)
- คำ ไรจน์ไม่เป็นไร ต่อไปอย่าทำอีกก็แล้วกัน จ่ายกินเที่ยวแบบนี้เงินก็หมดสูญเปล่า วันหลังจะใช้จ่ายอะไรก็ดูว่ามันจำเป็นไหม จ่ายเงินให้คุ้มค่า ถ้าเหลือก็เก็บไว้บ้างเพื่อเกิดเหตุฉุกเฉินจำเป็นต้องจ่ายเงิน ไรจน์ต้องห่วงนะเดี๋ยวพี่จะช่วยออกค่ารักษาให้หายไว ๆ นะ จะได้กลับไปทำงานเหมือนเดิม
- ไพโรจน์ ขอบคุณครับพี่คำ ต่อไปผมจะใช้จ่ายเงินให้คุ้มค่าเป็นประโยชน์อย่างที่คุณแนะนำ

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 5

หัวข้อ การแบ่งเวลา

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การวางแผนการใช้เวลาจะช่วยให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการวางแผนการใช้เวลา
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลาได้

สื่อ

1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "การแบ่งเวลา"
2. หุ่นมือและบทละคร
3. กระดาษเปล่า

การทดลอง ก. ขั้นเตรียมการ

1. ครูเตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด
2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนจำนวน 4 คน เพื่อร่วมเล่นหุ่นมือ
3. ครูมอบแผนกำหนดบทบาทของหุ่นแต่ละตัวแก่นักเรียนที่ร่วมเล่นหุ่น พร้อมทั้งแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "การแบ่งเวลา"

ข. ขั้นดำเนินการ

ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทตัวละครในสถานการณ์จำลองโดยใช้หุ่นมือและครูเป็นผู้เล่นหุ่น
แนะนำตนเองว่าเล่นหุ่นเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากการแสดงบทบาทโดยใช้หุ่นมือจบแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง

การแบ่งเวลาให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 นักเรียนคิดว่าใครมีพฤติกรรมการใช้เวลาไม่ถูกต้อง เพราะเหตุใด
- 1.2 นักเรียนคิดว่าการทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันจะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียมากกว่ากัน
- 1.3 ครูวิพากษ์คำแนะนำแก่สุพจน์อย่างไรบ้าง
- 1.4 นักเรียนคิดว่าการวางแผนการใช้เวลาจะเกิดประโยชน์อย่างไร
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การแบ่งเวลา และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ที่นักเรียนควรกระทำคือ การแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับวัยเรียน นักเรียนควรจัดทำตารางการใช้เวลาประจำวันและแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนว่า ช่วงเวลาไหนควรทำกิจกรรมอะไร เริ่มตั้งแต่ตื่นเช้า อาบน้ำ ทานอาหารเช้า รับประทานอาหาร เดินทางไปโรงเรียน เรียนหนังสือ เดินทางกลับบ้าน หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งถ้านักเรียนจัดแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมเหล่านี้ลงบนตารางแล้วปฏิบัติตามให้ดีตามนั้น การแบ่งเวลาจะทำให้เรามีเวลาสำหรับทำแบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียน เตรียมตัวสอบ และทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนนอกประโยชน์ของการแบ่งเวลาได้

เรื่อง การแบ่งเวลา

ฉากที่ 1 ในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังจากที่คุณครูอธิบายวิธีทำเสร็จแล้วจึงให้นักเรียน
ทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

สุพจน์ (กระซิบ) ปรีชา...ปรีชา...ฉันขอยืมเกมกตของเธอมาร่วมเล่นหน่อยสิ

ปรีชา (กระซิบตอบ) ครูให้ทำแบบฝึกหัดทำให้เสร็จในชั่วโมงนี้นะ ตั้ง 10 ข้อแน่ะ มัวแต่
เล่นเดี๋ยวก็ทำไม่ทันหรอก

สุพจน์ น้า.. แปปเดียวน้า. อ้อเธอหวงเหรอ?

ปรีชา ฉันเตือนเธอแล้วนะ ตอนเรียนเธอก็เอาแต่นั่งคุย เอ้า..เอาไป (ส่งเกมมาให้)
ถ้าครูดูฉันไม่รู้ด้วยนะ

สมศรี ช่างเขาเถอะปรีชา ฉันเห็นครูมองมาที่สุพจน์บ่อย ๆ ถ้าเขาทำแบบฝึกหัดไม่ทัน
ต้องโดนครูดุแน่ ๆ

สุพจน์ พวกผู้หญิงนี่จี้บ่นจริง ๆ (เล่นเกมกตอย่างเพลิดเพลิน)

ฉากที่ 2 ที่สนามฟุตบอลตอนใกล้ค่ำ

วันชัย สุพจน์ นายนี้เตะบอลเก่งจริง ๆ ยิ่งเข้าประตูไม่ค่อยพลาดเลย

ปรีชา นั่นสิ แต่จะค่ำแล้วนะ พวกเราน่าจะกลับบ้านกันได้แล้ว วันนี้การบ้านเยอะ
ชะมัด แถมพรุ่งนี้ต้องสอบท่องศัพท์ภาษาอังกฤษด้วย

วันชัย จริงด้วยสุพจน์! กลับบ้านกันเถอะ เธอเล่นจนค่ำทุกวันเลยนะ

สุพจน์ ฉันชอบเล่นฟุตบอลที่สุดเลย พวกเธออยากกลับก็กลับไปก่อนเถอะ ฉันจะเล่นต่อ
อีกสักพัก

ฉากที่ 3 สุพจน์กลับถึงบ้านเกือบสองทุ่ม แม่ยืนรออยู่ที่ประตูหน้าบ้าน

แม่ สุพจน์ ไหนลูกสัญญาว่าจะไม่เล่นจนมืดค่ำ ลืมแล้วหรือจ๊ะ

สุพจน์ แะะ ๆ ผมขอโทษครับแม่ เดี๋ยวผมจะรีบอาบน้ำทานข้าวแล้วทำการบ้านทันทีเลยครับ

ฉากที่ 4 ที่บ้านในห้องนั่งเล่น พ่อกับแม่นั่งดูทีวี สุพจน์นั่งท่องศัพท์และดูทีวีไปด้วย

แม่ สุพจน์ ตาของลูกอยู่ที่ทีวี แล้วปากของลูกก็ท่องศัพท์ไปด้วย จะทำได้หรือลูก
แม่ได้ยินลูกท่องผิดหลายครั้งแล้วนะ

สุพจน์ จ้าได้สิครับ ผมก็ท่องนาน ๆ หน่อยจะได้จำได้

พ่อ จะได้ดูทีวีนาน ๆ ด้วยซะใหม่ล่ะ

สุพจน์ แหม. พ่อละก็รู้ทันผม

แม่ แล้วตอนกินข้าวลูกก็ทำการบ้านไปด้วย แทนที่จะทำให้เสร็จไปทีละอย่าง อย่างนี้
ทำไม่ถูกนะลูก

ฉากที่ 5 ในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ สุพจน์ก้ม ๆ เงย ๆ ใต้โต๊ะ
บางครั้งก็กระซิบหยอกล้อกับเพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ

क्रमणी สุพจน์ เหมินๆในห้องเรียนเก่งจริงนะ แต่เวลาให้ทำแบบฝึกหัดกลับทำไม่ค่อย
จะได้

ปรีชา (กระซิบกับวันชัย) สุพจน์โดนครูดุอีกแล้ว วันก่อนก็ถูกตีเพราะไม่ส่งการบ้าน
เดี๋ยวนี้เขานั่งขีมนะ)

วินัย นั่นสิ เดี่ยวนี้สุพจน์ถูกดุด่อย ผลการเรียนก็ไม่ค่อยดี ผมว่าเราชวนสุพจน์ไปหา
ครูวิภาดีกว่า ครูวิภาใจดี บางทีครูอาจมีคำแนะนำอะไรให้ก็ได้

ฉากที่ 6 ในโรงอาหารของโรงเรียน ปรีชากับวันชัยกำลังจะยื่นซองมาให้สุพจน์ไปพบ
ครูวิภาด้วยกัน

ปรีชา ไปหาสุพจน์ ครูวิภาเป็นครูแนะแนวที่ใจดีมากเลยนะ

วันชัย จริงด้วย เวลาผมทำการบ้านไม่ได้ ผมไปถามครูวิภาแล้วครูจะอธิบายให้
เข้าใจ บางครั้งครูยังเล่าเรื่องสนุก ๆ ให้ฟังด้วย

สุพจน์ ไม่เอาละ ฉันว่าครูคนไหน ก็ดูทั้งนั้นแหละ

ปรีชา แต่ครูวิภาไม่เคยดุดะเรียนโดยไม่มีเหตุผลนะ เมื่อก่อนเธอก็เห็นว่าฉันกลัวครูแต่
ไหน สงสัยอะไรก็ไม่กล้าถาม แต่เดี๋ยวนี้ฉันกล้าซักกล้าถาม แล้วฉันก็เรียนดีขึ้นด้วย

สุพจน์ ก็ได้ ๆ ไปก็ได้

ฉากที่ 7 ที่ห้องแนะแนว ครูวิภาอธิบายให้สุพจน์ฟังว่าควรปฏิบัติตัวอย่างไร

ครูวิภา ครูดีใจจริง ๆ ที่สุพจน์มาหาครู เรื่องนี้แก้ไขได้ไม่ยากเลย เพียงแต่สุพจน์รู้จัก
แบ่งเวลาให้ดี เวลาเรียนก็ตั้งใจเรียนจริง ๆ เวลาเล่นก็เล่นให้เต็มที่ และรู้ว่า
ควรเลิกตอนไหน

สุพจน์ ที่จริงผมก็ทำการบ้านทุกครั้ง แล้วก็อ่านหนังสือด้วย ทว่ามียังเรียนไม่ดีละครับ
ครูวิภา เพราะว่าสุพจน์ชอบทำหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันนะสิ สุพจน์มีวิธีอ่าน
หนังสืออย่างไรล่ะคะ

สุพจน์ บางทีเวลากินข้าวผมก็ชอบทำการบ้าน แล้วดูทีวีไปด้วย

ครูวิภา นี่แหละคือการแบ่งเวลาที่ไม่ถูกต้อง ครูคิดว่าสุพจน์ควรทำไปทีละอย่าง
ลองหัดแบ่งเวลาในแต่ละวันทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมสิคะ สุพจน์ควร
เขียนตารางการทำกิจกรรมประจำวันขึ้นมา เริ่มตั้งแต่เวลาตื่นนอน อาบน้ำ
กินข้าว แต่งตัวไปโรงเรียน เรียนหนังสือ พัก แล้วก็การเดินทางกลับบ้าน
ทำการบ้าน พักผ่อน ช่วยเหลืองานบ้าน โดยกำหนดเวลาในการทำกิจกรรม
ดังกล่าวตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าจนกระทั่งเข้านอนตอนกลางคืนให้เหมาะสม และก็
ควรปฏิบัติให้ได้ตามเวลาที่แบ่งไว้

สุพจน์ แล้วการอ่านหนังสือล่ะครับ เราจะอ่านอย่างไรถึงจะจำเรื่องที่อ่านได้ครับ

ครูวิภา ก็ควรจะอ่านทบทวนจะได้ไม่ลืมง่าย ๆ เมื่อมีเวลาว่างขณะอยู่ที่โรงเรียนก็อ่าน
ได้ ดีกว่านั่งคุยกัน และถ้ามีเวลาพอที่จะช่วยทำงานบ้านได้บ้างก็จะดี

สุพจน์ บางวันผมก็ช่วยครับ

ครูวิภา ดีมากค่ะ ถ้าสุพจน์ทำได้อย่างนี้ทุกวัน ครูเชื่อว่าสุพจน์จะเรียนดีขึ้นเอง

อ้อ ! ครูคิดว่าสุพจน์ควรจะจัดตารางแบ่งเวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประจำวัน
ไว้ และก็ทำตามตารางนั้น ถ้ามีความจำเป็นทำไม่ได้ก็ให้ยืดหยุ่นบ้าง

บรรยาย หลังจากนั้น สุพจน์ก็กลับไปจัดตารางแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน และสุพจน์
ได้ปฏิบัติตามตารางนั้น จนเวลาผ่านไปและอีก 3 สัปดาห์ ก็จะมีการสอบและปิดภาค
เรียนแล้ว

ฉากที่ 8 ในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สุพจน์ได้รับรางวัลกล่องดินสอจากครู

บรรยาย สุพจน์ได้รับรางวัลกล่องดินสอจากครู เพราะสอบได้คะแนนดีและผลการเรียน
วิชาอื่น ๆ ก็ดีขึ้น เป็นเพราะเขาปฏิบัติตามคำแนะนำของครูวิภาทุกอย่าง
เดี๋ยวนี้สุพจน์ขยันเรียนและเป็นที่รักของเพื่อนทุกคนในชั้น รวมทั้งคุณครูด้วย

क्रमणि สาเหตุที่สุพจน์ได้รับรางวัลในวันนี้ เป็นเพราะสุพจน์รู้จักปรับปรุงตัว เพื่อนๆ
 คงเห็นแล้วว่าเดี๋ยวนี้สุพจน์ตั้งใจเรียนเต็มที ขยันทำการบ้าน และครูรู้ว่า
 เวลาอยู่ที่บ้านสุพจน์ยังแบ่งเวลาช่วยคุณแม่ทำงานบ้านอีกด้วย ครูอยากให้ทุกคน
 ดูสุพจน์เป็นตัวอย่างนะคะ

สุพจน์ ขอบพระคุณครับคุณครู (ตอบอย่างเชื่อมั่นในตนเอง)

สมศรี พวกเราขอแสดงความยินดี และรู้สึกภูมิใจในเพื่อนคนนี้มากเลย
 เพื่อนๆ บรรณมือพร้อม ๆ กัน

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 6

หัวข้อ	เวลาว่างของวันดา
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การประสบความสำเร็จในการเรียนจะเกิดขึ้นได้ เมื่อนักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการทบทวนบทเรียน
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลาทบทวนบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน
สื่อ	1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง เวลาว่างของวันดา 2. แผ่นกำหนดบทบาทการแสดง 3. กระดาษเปล่า
การทดลอง	<u>ก. ขั้นเตรียมการ</u> 1. ครูเตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด 2. ครูขออาสาสมัครนักเรียน จำนวน 2 คน 3. ครูมอบแผ่นกำหนดบทบาทการแสดงของตัวละครแต่ละตัวแก่นักเรียนที่ร่วมแสดงบทบาท <u>ข. ขั้นดำเนินการ</u> ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทโดยผู้แสดงแนะนำตนเองว่าแสดงเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากการแสดงผลบทบาทจบแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง
เวลาว่างของวันดา ให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ
4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.1 นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการใช้เวลาว่างของวันดา
เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
 - 1.2 นักเรียนคิดว่าจะใช้เวลาในช่วงใด สำหรับการทำการบ้านและ
ทบทวนบทเรียน
 - 1.3 การกระทำอย่างไรที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของนักเรียนให้เกิด
ประโยชน์ต่อการเรียน
2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
ของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การใช้เวลาว่างในการทบทวนบทเรียน
และครูสรุปเพิ่มเติมว่า นักเรียนทุกคนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน
แต่การที่จะพบกับความสำเร็จได้ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
โดยการแบ่งเวลาทบทวนบทเรียนและสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ นักเรียนต้อง
ตั้งใจจริงทำตามเวลาที่ได้แบ่งไว้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
ต่อการเรียนได้

เรื่อง เวลาว่างของวันดา

บรรยาย เวลาบ่ายสามโมงในวันศุกร์สัปดาห์ที่สองของการเปิดเทอมใหม่ ทางโรงเรียน จัดกิจกรรมพิเศษขึ้นที่หอประชุม โดยเชิญนักเรียนที่มีผลการเรียนดี มีความประพฤติดีและได้รับรางวัลนักเรียนดีเด่นประจำปีการศึกษาที่แล้วมาพูดให้เพื่อนนักเรียน ฟัง ในหัวข้อ "ใช้เวลาว่างอย่างไร จึงจะเรียนเก่ง"

ฉากที่ 1 เมื่อนักเรียนเข้านั่งในหอประชุมเรียบร้อยแล้ว กิจกรรมจึงเริ่มขึ้น

ครูสุรชัย สวัสดีครับ นักเรียนที่น่ารักทุกคน ในช่วงที่โรงเรียนเปิดเทอมมาจนถึง 3 เดือน นักเรียนหลายคนคงจะไปหาพระของตนแตกต่างกันไป ตอนนี้เปิดภาคการศึกษาใหม่แล้ว นักเรียนต้องปรับและเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการเรียน เพื่อ ำให้ตนเองบรรลุผลสำเร็จทางการศึกษา กิจกรรมพิเศษในวันนี้ นักเรียนจะได้ พบกับผู้ที่มีการเรียนดี มีความประพฤติยอดเยี่ยม และเป็นผู้ที่เคยได้รับรางวัล นักเรียนดีเด่นของโรงเรียนเมื่อปีที่ผ่านมาตัวเอง เธอผู้นั้นคือ เด็กหญิงวันดา มหาภูล นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครับ

ฉากที่ 2 วันดาเดินมาจากหลังหอประชุมและขึ้นบนเวทีหอประชุม วันดาก็มีศีรษะลงพร้อมทั้ง ยกมือขึ้นไหว้ครูสุรชัย และหันไปยกมือไหว้นักเรียนในหอประชุมซึ่งกำลังปรบมือ เมื่อวันดานั่งเก้าอี้ที่จัดไว้สำหรับการบรรยายเรียบร้อยแล้ว ครูสุรชัยก็ดำเนิน เรื่องต่อไป

ครูสุรชัย วันนี้นักเรียนดีเด่นของเราจะมาบอกเราว่า เธอมีเทคนิคในการใช้เวลาว่าง อย่งไร เธอถึงได้เรียนเก่งและมีความประพฤติดีเป็นที่น่ายกย่องชมเชยอย่างนี้ เรื่องที่เธอจะพูดคือ "ใช้เวลาว่างอย่างไร จึงจะเรียนเก่ง" เชิญฟังครับ

วันดา สวัสดีค่ะท่านผู้ฟังทุก ๆ ท่าน ดิฉันขอขอบคุณในคำชมเชยที่ท่านอาจารย์และเพื่อน ๆ มอบให้ ที่จริงแล้วดิฉันก็เป็นนักเรียนธรรมดา ๆ คนหนึ่ง แต่โชคดีที่มีคุณพ่อคุณแม่ และมีคุณครูที่ดีคอยอบรมสั่งสอนจึงช่วยให้ดิฉันประสบความสำเร็จด้านการศึกษา อย่างเป็นที่น่าพอใจ

ดิฉันขอเริ่มต้นเล่าเรื่องการใช้เวลาว่างของตนเองเล่นนะคะ สิ่งแรกที่ดิฉันทำคือ การคิดและวางแผนจัดตารางกิจกรรมประจำวันว่าในวันหนึ่ง ๆ นี้ดิฉันต้องทำอะไรบ้าง ดิฉันตื่นนอนเวลา 6.00 น. หลังจากนั้นก็จะแบ่งเวลาอาบน้ำและทำธุระต่าง ๆ 7.00 น. เดินทางไปโรงเรียน 8.30 น. เรียนหนังสือ 16.00 น. เดินทางกลับบ้าน 17.00 น. ทำการบ้าน 17.30 น. ดูรายการทีวีที่ชอบ 18.00 น. เล่นกีฬา 18.30 น. ช่วยทำงานบ้าน 19.00 น. อาบน้ำ รับประทานอาหาร 20.00 น. ดูข่าวในทีวี 20.30 น. อ่านหนังสือทบทวน 21.00 น. เข้านอน ดิฉันจะจัดตารางกิจกรรมประจำวันไว้ทุก ๆ วัน การแบ่งเวลาจะทำให้เราสามารถทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่าง ๆ ได้สำเร็จตามเป้าหมายและตามเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อน ๆ อาจจะคิดว่าเป็นการยุ่งยากที่จะจัดเวลาและทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามเวลาอย่างตรงเป๊ะทุกครั้ง ในเรื่องนี้ถ้ามีเหตุฉุกเฉิน เราก็สามารถยืดหยุ่นหรือเปลี่ยนกิจกรรมไปตามเหตุการณ์นั้นได้ การจัดเวลาจะทำให้เราทราบว่าในวันหนึ่ง สัปดาห์หนึ่ง เดือนหนึ่ง ปีหนึ่ง เรามีเวลาว่างเหลือเยอะแยะ

ต่อไปดิฉันจะกล่าวถึงเรื่องว่าใช้เวลาว่างอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียน เวลาว่างของดิฉันในระหว่างก่อนเข้าห้องเรียน พักกลางวัน และหลังเลิกเรียนขณะรอรถมารับกลับบ้านนั้น ส่วนใหญ่ดิฉันจะเข้าไปอ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้ในห้องสมุด ซึ่งการอ่านหนังสือต่าง ๆ จะช่วยให้เรามีความรู้ในสิ่งที่แปลกใหม่เสมอ หลังจากเลิกโรงเรียนกลับถึงบ้าน ดิฉันก็จะทำการบ้านให้เสร็จ จากนั้นก็จะดูทีวีรายการที่ชอบ เมื่อดูทีวีเสร็จก็ไปเล่นกีฬา ดิฉันชอบตีแบดมินตันกับเพื่อนข้างบ้าน การออกกำลังกายทำให้ร่างกายแข็งแรงและสนุกเพลิดเพลินดีด้วย พอเล่นกีฬาเสร็จก็จะช่วยคุณแม่ทำงานบ้านและอาบน้ำ รับประทานอาหาร จากนั้นก็จะดูรายการข่าวในทีวี เมื่อดูข่าวเสร็จดิฉันจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านมานานวันนั้น พร้อมทั้งจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนสำหรับไปโรงเรียนในวันต่อไป แล้วก็จะเข้านอน ส่วนเวลา

ว่างในวันหยุดของดิฉัน นอกจากจะใช้เวลาในการช่วยเหลือทำงานบ้านแล้วก็จะดูทีวี อ่านหนังสือหาความรู้เพิ่มเติม ถ้าเป็นช่วงวันหยุดที่ติดต่อกันหลายวัน คุณพ่อจะพาดิฉันไปสมัครร่วมกิจกรรมสันทนาการที่ศูนย์เยาวชน ซึ่งที่ศูนย์จะมีกิจกรรมให้เลือกมากมายตามความสนใจของแต่ละคน ดิฉันเลือกว่ายน้ำเพราะเป็นกีฬาอีกประเภทหนึ่งที่ชอบมาก

ดิฉันใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังที่ได้เล่ามาทั้งหมดนี้ คุณแม่ท่านสอนว่าถ้าเรารู้จักใช้เวลาว่างของเราในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และไม่ลืมค้นคว้าหาความรู้และทบทวนบทเรียน เราก็จะประสบผลสำเร็จในการเรียนได้โดยไม่ยากเลย เพื่อน ๆ ลองทำดูซิคะ แล้วเพื่อน ๆ จะสมหวังและประสบความสำเร็จอย่างที่เราปรารถนา ขอให้เพื่อนโชคดีค่ะ

ฉากที่ 3

ครูสุรชัย

นักเรียนและครูในห้องประชุมต่างก็ปรบมือให้กับเด็กหญิงวันดา

ครับ น่าปลื้มใจแทนคุณพ่อคุณแม่ที่มีลูกเป็นเด็กดีอย่างวันดา นักเรียนทุกคนคงจะทราบแล้วว่า"เวลาว่างของวันดา" นั้น เธอใช้ทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ ถ้านักเรียนสามารถทำได้อย่างเธอแล้ว ครูคิดว่าความสำเร็จคงอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม ครูขอให้นักเรียนลองพยายามทำนะครับ ปิดประชุมครับ

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 7

หัวข้อ วันปิดภาคเรียน

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เวลาว่างในการช่วยเหลืองานบ้านเป็นสิ่งที่ควรทำเพราะเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาของตนเองในการช่วยเหลืองานบ้าน

สื่อ 1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "วันปิดภาคเรียน"
2. หุ่นมือ และบทละคร
3. กระดาษเปล่า

การทดลอง ก. ขั้นเตรียมการ

1. ครูเตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด
2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนจำนวน 4 คน เพื่อร่วมเล่นหุ่นมือ
3. ครูมอบแผนกำหนดบทบาทของหุ่นแต่ละตัวแก่นักเรียนที่ร่วมเล่นหุ่น พร้อมทั้งแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง "วันปิดภาคเรียน"

ข. ขั้นดำเนินการ

ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทตัวละครในสถานการณ์จำลองโดยใช้หุ่นมือ ผู้เล่นหุ่นแนะนำตนเองว่าเล่นหุ่นเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากการแสดงบทบาทโดยใช้หุ่นมือจบไปแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง วันปิดภาคเรียน ให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 เมื่อผู้คิดหวังเรื่องใบเที่ยวขายทะเลแล้ว นักเรียนคิดว่าผู้ใดจะ
เลือกรับผิดชอบการทำงานบ้านหรือไม่ เพราะอะไร
 - 1.2 ถ้านักเรียนเป็นอี๊ด นักเรียนจะพูดชักจูงให้เหตุผลกับอี้อย่างไรเพื่อ
ให้อู๋เชื่อฟังและช่วยเหลืองานบ้านเหมือนเดิม
 - 1.3 นักเรียนคิดว่าอี๊ดควรจะทำงานบ้านเฉพาะในช่วงปิดเทอมหรือควร
ช่วยทำตลอดไป เพราะอะไร
 - 1.4 นักเรียนคิดว่าตนเองสามารถช่วยคุณพ่อคุณแม่ทำงานบ้านได้หรือไม่
เพราะอะไร
2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
 3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง "การใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน" และครู
สรุปเพิ่มเติมว่า เมื่อนักเรียนมีเวลาว่างจากการเรียนหรือการทำงานอื่น ๆ โดยเฉพาะ
เวลาว่างในช่วงปิดภาคเรียน นักเรียนควรใช้เวลาเหล่านี้นี้ให้เกิดประโยชน์ต่อ
ตนเองและครอบครัว โดยการช่วยทำงานบ้าน ซึ่งการกระทำอาจจะแตกต่างกันไป
สำหรับแต่ละบุคคล

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาของตนเองในการช่วยเหลืองานบ้านได้

เรื่อง วันนิมิตาการเรียน

ฉากที่ 1

บ่ายวันหนึ่ง ในขณะที่แม่กำลังรีดเสื้อผ้าในบ้าน อี๊ดกับอู๋พากันเดินย่อง ๆ
เข้าทางหลังบ้านแล้วตรงไปในห้องครัว เพื่อหาอาหารกินกัน

อู๋ พี่อีดืไปไหนมาเหรอ

อีดื ไปเล่นวิดีโอเกมที่บ้านเพื่อนมา ตู๋ยเพื่อนพี่ัง รู้จักไหม ว่าแต่เธอจะไป
ไหนมา เมื่อเข้าพี่ได้ยินเสียงแม่บ่นว่าเธอไม่ล้างจาน

อู๋ อย่างมาว่าอู๋นะ พี่อีดืก็แอบไปเหมือนกัน ตอนสาย ๆ คุณพ่อก็เรียกพี่อีดืให้ไปช่วยล้างรถ
พี่อีดืก็แอบวิ่งหายไ้ทางหลังบ้าน อู๋จี้ก็เลยจี้ก็วิ่งหายไปเหมือนพี่อีดืบ้างจิ

อีดื จู ๆ เบาหนอยเตี๋ยคุณแม่ได้ยินก็เดินมาเห็นเข้าหรงอก แล้วเราจะถูกตุ จะได้ออด
ไปเที่ยวตอนบ่ายเลย กินข้าวเสร็จพินัดกับปอง เอก ชัย กับเจ้าตู๋ไปเล่นโยนลูกแก้ว
ที่บ้านชัย แล้วเธอจะไปไหนละ

อู๋ อู๋จะไปเล่นกระโดดหนังยางกับเพื่อน

บรรยาย

อีดืกับอู๋นั่งกินข้าวด้วยกันอย่างเงียบ ๆ เพราะกลัวคุณแม่เห็น เมื่อกินข้าวเสร็จแล้ว
อีดืก็เก็บถ้วยชามไปวางซ้อน ๆ กันที่ข้างร่อง ส่วนอู๋ซึ่งเป็นน้องสาวของอีดืกินเสร็จ
ทีหลัง ก็เอาจานไปวางซ้อนจานที่พี่ชายวางทิ้งไว้ แล้วทั้งสองคนก็แยกย้ายกันไป
เที่ยวบ้านเพื่อน

ฉากที่ 2

ในตอนเย็นที่บ้าน พ่อรดน้ำต้นไม้ แม่ก็กำลังยุ่งกับการทำอาหารในครัว

แม่ พ่อ พ่อ เรียกอู๋หรืออีดืให้แม่หนอย จะใช้ไปซื้อน้ำตาล

พ่อ ไม่รู้หายไ้ไหนทั้งสองคน มีดคำพานนี้ก็ยังไม้กลับอีก

แม่ เห็นทีจะต้องดักเตือนกันหนอยละ พี่ังจะปิดเทอมไ้ได้ 2-3 วันไม้เคยอยู่ติดบ้านเลย
แถมกินข้าวก็ไม้รู้จักล้างจาน จานชามกองเต็มไปหมด เสื้อผ้าก็ไม้ยอมซัก พ่อช่วย
จัดการอบรมไ้ให้เถอะนะพ่อนะ

ฉากที่ 3

ที่บ้านในห้องนั่งเล่น หลังจากทีพ่อ แม่ ลูก นั่งกินข้าวมี้อเย็นเสร็จแล้ว

พ่อก็ไปเปิดทีวี แม่กับลูกจึงเดินไปสมทบเพื่อดูข่าวและดูละครกัน

พ่อ โหน อู๊กับอิดมานั่งใกล้ ๆ พ่อหน่อยซึก วันนี้พวกเราไปไหนกันมา เล่าให้พ่อฟังทีละคนนะ

อิด ผมไปบ้านตุ่ย ไปเล่นวีดีโอเกมครับ

พ่อ แล้วตอนบ่ายล่ะ พ่อว่าจะให้ช่วยรดน้ำต้นไม้ให้สักหน่อย หายไปทั้งหมด

อิด ตอนบ่ายผมไปเล่นโยนลูกแก้วครับ อู๊เขาก็ไปเที่ยวครับพ่อ

อู๊ หนูไปบ้านวิไล ไปเล่นกับวิไล เรากระโดดหนังยางกันค่ะ

บรรยาย ในห้องนั่งเล่นขณะที่พ่อกำลังซักถามลูกชายและลูกสาว เด็กสองคนต่างก็ขำเสียงมองดูกัน อิดก็บอกว่าอู๊ก็ไป อู๊ก็บอกว่าอิดก็ไปเที่ยวเหมือนกัน

พ่อ เอาละ ๆ ไม่ต้องทะเลาะกัน ลูกฟังพ่อนะ เราอยู่บ้านด้วยกัน 4 คน พ่อแม่ลูก พ่อตื่นแต่เช้าทำงานหาเงินมาไว้ใช้ในครอบครัว แม้ก็ต้องทำงานบ้านหลาย ๆ อย่าง เช่น ซักผ้า ทำกับข้าว กวาดบ้านถูบ้านสารพัด พ่อกับแม่เหนื่อยนะ เราอยู่ด้วยกันกินด้วยกันก็ต้องช่วยกันทำงานนะลูก

แม่ แม่จะให้อิดกับอู๊เลือกเองว่าช่วยแม่ทำอะไรบ้าง ถ้าใครทำงานบ้านช่วยแม่สม่ำเสมอ แม่จะซื้อเสื้อผ้าใหม่สวย ๆ ให้ และจะพาไปเที่ยวทะเล ไปเยี่ยมป้ากับลุงที่ชลบุรี ว่าไงใครอยากไปเที่ยวทะเลบ้าง

อิด อิดอยากไปครับ อิดจะช่วยคุณแม่กวาดถูบ้านและช่วยคุณพ่อรดน้ำต้นไม้

อู๊ อู๊ด้วย ให้อู๊ไปด้วย อู๊จะล้างจานและช่วยคุณแม่ทำอาหาร

พ่อ ดี ดีมากลูก เราจะได้ไปเล่นน้ำทะเลด้วยกัน แล้วอย่าลืมที่ตกลงกันไว้ล่ะ

บรรยาย ที่บ้านในวันต่อมา อิดกับอู๊ต่างก็ขยันทำงานบ้านช่วยพ่อกับแม่ เพราะอยากได้เสื้อผ้าใหม่และจะได้ไปเล่นน้ำทะเลอย่างที่คุยกันไว้ ทำให้บ้านเรือนสะอาดขึ้น ต้นไม้เจริญงอกงาม และช่วยแบ่งเบาภาระให้พ่อแม่ได้มาก

อู๊ พี่อิด เมื่อวานพี่ตุ่ยสั่งให้อู๊บอกพี่ว่าวันนี้ฉันช่วยลูกแก้วที่บ้านพี่ชาย พี่จะไปไหน

อิด เหมอ พ่ออยากไปจังแต่พี่ต้องรีบก่อน เดี่ยวจะอดไปเล่นน้ำทะเล พ่อบอกว่าถ้าใครไม่ช่วยทำงาน พ่อก็จะเอาไปฝากให้อยู่กับย่าแล้วพ่อกับแม่จะไปเยี่ยมคุณลุงอาคร เป็นเด็กดีและขยันทำงานบ้านก็จะไปด้วย

อู๋ เมื่อไหร่จะได้ไปเที่ยวทะเลที่กินไม่รู้ อู๋ก็ชักซีเกียดแล้วนะ ล้างจานก็เหนื่อยเหนื่อย ต้องช่วยคุณแม่ทำอาหารอีก ช่วงนี้อู๋ไม่ได้รดน้ำต้นไม้กับเพื่อน ๆ เลย

บรรยาย เมื่อใกล้ถึงวันนัดหมายไปเยี่ยมลุงกับป้า พ่อเกิดป่วยเป็นไส้ติ่งอักเสบต้องเข้าผ่าตัด ที่โรงพยาบาลอย่างกะทันหัน แม่ต้องไปอยู่ดูแลป้าใช้พ่อ เด็ก ๆ รู้สึกผิดหวังมาก ที่ไม่ได้ไปเที่ยวทะเล เพราะเหลือเวลาอีก 3 วัน ก็จะเปิดเทอมแล้วพ่อคงจะหาย จากป่วยไม่ทันและแม่ก็คงไม่มีเวลาพาไปเที่ยวตามที่สัญญาไว้

อู๋ อู๋ไม่ยอม ๆ พี่อีด คุณแม่ผิดสัญญา ผิดสัญญา อู๋อุตส่าห์ช่วยทำงานมาตลอดช่วง ปิดเทอม ต่อไปนี้อู๋จะไม่ทำอะไรอีกแล้ว

อีด พี่ก็รู้สึกผิดหวังเหมือนอู๋นั่นแหละ แต่จะทำยังไงได้ คุณพ่อไม่สบายนี่ ถ้าเราไม่ ช่วยกันทำงาน บ้านของเราจะสกปรกเลอะเทอะแล้วคุณแม่ต้องไปดูแลคุณพ่อที่ โรงพยาบาลทั้งวัน เราอยู่เรากินและใช้เงินของคุณพ่อคุณแม่เราก็ต้องช่วยกันทำงาน คุณแม่บอกว่ายังจะซื้อเสื้อผ้ามาให้เราเหมือนเดิมนะ ส่วนเรื่องเที่ยวทะเลก็ยังมีโอกาส วันข้างหน้าอีก พ่อกับแม่ไม่ลืมสัญญาหรอก พี่คงจะทำงานบ้านเหมือนเดิมเพราะพี่ สงสารพ่อกับแม่

บรรยาย อู๋เงียบ ก้มหน้านิ่งตาคลอเศร้า แล้วเดินจากไปคล้าย ๆ กับกำลังคิดตัดสินใจอะไรอยู่ ในใจ

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 8

หัวข้อ	ของเก่าแต่มีประโยชน์
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การนำสิ่งของที่ชำรุดหรือเหลือใช้มาซ่อมแซมและดัดแปลงให้เกิดประโยชน์ จะช่วยประหยัดเงินและสิ่งของเครื่องใช้
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำวัสดุและสิ่งที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้
สื่อ	1. รูปภาพและบทบรรยาย 2. กระดาษเปล่า
การทดลอง	ก. <u>ขั้นเตรียมการ</u> 1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์ได้แก่ รูปภาพ บทบรรยาย และสถานที่สำหรับการสร้างสถานการณ์จำลอง 2. ครูเล่าให้นักเรียนฟังว่า ครูมีหลานชายคนหนึ่ง เขาชอบเอากระป๋องแป้งขวดแชมพูที่ใช้แล้ว มาทำของเล่นเป็นรถบ้างเป็นหุ่นยนต์บ้าง เพื่อน ๆ ของเขาชอบมาขอยืมเล่น และพวกเขาจะช่วยกันตกแต่งรถอย่างสวยงาม นักเรียนเคยเห็นของเล่นที่ทำจากวัสดุที่เหลือใช้บ้างไหม ข. <u>ขั้นดำเนินการ</u> 1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพตามสถานการณ์จำลองเรื่อง ของเก่าแต่มีประโยชน์ ซึ่งรูปภาพจะเรียงลำดับตามเหตุการณ์ แล้วครูเล่าเรื่องประกอบในแต่ละรูปภาพพร้อมกับให้นักเรียนลงแสดงบทบาทของตัวละครที่อยู่ในรูปภาพนั้น

2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากนักเรียนดูรูปภาพและฟังการเล่าเรื่องเกี่ยวกับรูปภาพ เรื่องของเก่าแต่มีประโยชน์จบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1.1 "บ้านของป้อมมีฐานะร่ำรวย ป้อมไม่จำเป็นต้องเก็บของเก่า ๆ มาซ่อมแซมมาใช้ เพราะเพียงแต่ป้อมขอคุณพ่อคุณแม่ซื้อของใหม่ให้ ป้อมก็ได้สิ่งที่ต้องการ " นักเรียนรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความข้างบนนี้ และถ้าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ให้ตอบว่า เพราะเหตุใดจึงมีความรู้สึกเช่นนั้น

1.2 นักเรียนคิดว่าการที่ตนชอบเก็บเอาสิ่งของเก่า ๆ มาซ่อมแซมแล้วนำมาใช้ใหม่เป็นการกระทำที่ดีมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

1.3 นักเรียนคิดว่าควรยึดบุคคลใดในเรื่องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติ เพราะเหตุใด

1.4 นักเรียนคิดว่าตนเองสามารถนำวัสดุและสิ่งที่เหลือใช้มาซ้ำให้เกิดประโยชน์ได้หรือไม่ พร้อมทั้งยกตัวอย่างการนำวัสดุและสิ่งของที่เหลือใช้มาซ้ำให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ

2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การนำวัสดุที่เหลือใช้มาซ้ำให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด และการดูแลรักษาสິงของเครื่องใช้ และครูสรุปเพิ่มเติมว่าการที่นำสิ่งของอย่างประหยัดโดยรู้จักนำสิ่งของเก่าที่เหลือใช้มาซ้ำให้เกิดประโยชน์ และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้ไม่ต้องเสียเงินซื้อของโดยไม่จำเป็นและสามารถนำสิ่งของมาซ้ำประโยชน์ต่อไปด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ และความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของที่เหลือเข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์และซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้

เรื่อง ของเก่าแต่มีประโยชน์

รูปที่ 1.1

รูปภาพเด็กชายชื่อป๊อง อายุประมาณ

11 ปี กำลังเล่นลูกบอลพลาสติกสีสดสวยที่
บรรจุลมอยู่ข้างใน เขารย่นลูกบอลเล่นอย่าง
สนุกสนานใกล้ ๆ ทุ่งไม้

รูปที่ 1.2

รูปภาพเด็กชายชื่อนัย วัยเดียวกันกับป๊อง

นัยกำลังถือจรวดพ่นด้วยกระดาษ เขายืน
มองดูป๊องตีลูกบอลอย่างสนใจมาก

บทบรรยาย

เด็กชายป๊องเป็นลูกชายคนเดียวของพ่อและแม่ บ้านของเขามีฐานะร่ำรวย เป็นวันหนึ่งเขาเดิน
ถือลูกบอลพลาสติกสีสดสวยไปเล่นที่สนามเด็กเล่นใกล้ ๆ บ้าน ป๊องรย่นลูกบอลขึ้นไป และตีลูกบอล
เล่นอย่างสนุกสนาน เขาเล่นอยู่คนเดียวจนเหนื่อย ป๊องคิดในใจว่าจะเล่นอีกสักพักแล้วก็จะกลับบ้าน
ขณะที่เขารย่นลูกบอลขึ้นอีกครั้งปรากฏว่าลูกบอลไปติดค้างอยู่บนปลายกิ่งไม้

ส่วนเด็กชายนัยพ่อของเขาเป็นนักการภารโรงที่โรงเรียน เขาชอบมาเล่นที่สนามเด็กเล่น
ในตอนเย็นของทุก ๆ วัน นัยยืนถือจรวดที่เขาพ่นด้วยกระดาษแล้วพุ่งจรวดไปบนอากาศ นัยวิ่งไป
เก็บจรวดที่หั่นลงมาแล้วเขาก็เลื้อยไปเห็นเด็กชายคนหนึ่งแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่ และกำลังรย่น
ลูกบอลสีสวยเล่น เขารู้สึกอยากมีของเล่นที่สวยงาม ๆ บ้าง

รูปที่ 2.1

รูปภาพลูกบอลลอยค้างอยู่บนปลายกิ่งไม้ ป๊อง
ใช้ไม้เขี่ยลูกบอลลงมา ลูกบอลก็ยังค้างอยู่
ป๊องจึงใช้ไม้พาดแรง ๆ

รูปที่ 2.1

รูปนัย ยืนมองดูป๊องกำลังใช้ไม้พาดลูกบอล
อย่างเสียดย

บทบรรยาย

เมื่อลูกบอลติดค้างบนปลายกิ่งไม้ป๊องจึงใช้ไม้ยาว ๆ เขี่ยเพื่อให้ลูกบอลหั่นลงมา เขา
พยายามเขี่ยอยู่นานลูกบอลก็ไม่หั่นสักที ป๊องโกรธมากจึงใช้ไม้พาดลูกบอลแรง ๆ ไม้พาดไปถูก

กิ่งไม้บ้างถูกลูกบอลบ้าง งานที่สุดลูกบอลก็หล่นลงมา บ๊องเดินไปหยิบลูกบอลแต่ลูกบอลของเขา
เหียวแพบและมีรูรั่วบ๊องคิดว่าคงใช้ไม่ได้แล้ว เขาจึงขว้างลูกบอลทิ้งด้วยความระมธะ บ๊องเดิน
กลับบ้านด้วยอารมณ์หงุดหงิด

คณัยกำลังเล่นจรวดที่พับด้วยกระดาษอยู่ที่สนามเด็กเล่น วันนี้เขารู้สึกไม่ค่อยสนุกกับการ
พุ่งจรวดเล่นนักเพราะเขาสนใจอยากเล่นลูกบอลสีสวย ๆ บ้างแต่เขาก็ไม่มีเงินที่จะซื้อมัน เมื่อ
เห็นเด็กชายคนหนึ่งกำลังใช้ไม้ฟาดลูกบอล คณัยจึงรู้สึกใจหาย เขากลัวลูกบอลจะแตกไปเสียก่อนที่จะ
จะวิ่งสู่พื้น

ภาพที่ 3.1

รูปภาพบ๊องกำลังนอนกินขนมและดูทีวีอยู่บน
เก้าอี้ผ้าใบที่บ้านของเขา

ภาพที่ 3.2

รูปภาพคณัยอยู่ที่บ้าน เขากำลังเย็บซ่อมเสื้อ
ผ้าที่ขาด และมีลูกบอลที่บิดพลาสติก
เรียบร้อยวางอยู่ข้างตัว

บทบรรยาย

บ๊องเดินกลับถึงบ้าน เขารู้สึกหงุดหงิดมากที่เสียลูกบอลไปเพราะเป็นลูกบอลที่แม่เพิ่งจะ
ซื้อให้ใหม่ ๆ บ๊องหยิบขนมออกมาจากตู้เย็นและเดินไปเปิดทีวี แล้วนอนที่เก้าอี้ผ้าใบกินขนมและ
ดูหนังการ์ตูนที่ทีวี เขาคิดบอใจตัวเองว่าไม่ต้องเสียใจเดี๋ยวขอพอกับแม่ซื้อให้ใหม่ก็ได้

เมื่อคณัยเห็นลูกบอลถูกเจ้าของขว้างทิ้งแล้ว เขาจึงเดินไปหยิบขึ้นมาดู พอเห็นรูรั่ว
ที่ลูกบอลสองสามรู เขาก็คิดว่าถ้าเอาพลาสติกบิดรูรั่วแล้วเป่าลมใส่ใหม่ลูกบอลก็คงจะพองเหมือน
เดิม แล้วเขาก็ถือลูกบอลกลับบ้าน เมื่อมีเวลาว่างคณัยจึงเอาลูกบอลไปล้างน้ำและเช็ดทำความสะอาด
เขาเป่าลมใส่และนำเอาพลาสติกบิดรูรั่วของลูกบอลไว้ แม้ลูกบอลจะไม่สวยเหมือนเดิมแต่
เขาก็รู้สึกพอใจมาก หลังจากซ่อมลูกบอลเสร็จแล้วคณัยก็เอาเสื้อที่ขาดมาซุนด้วยตนเอง

ภาพที่ 4.1

รูปภาพบ๊องแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าใหม่เอี่ยม
พาพ่อส่วงกระเป๋าดินเล่นที่สนามเด็กเล่น
และมองตรงไปที่คณัยซึ่งกำลังเล่นลูกบอล

ภาพที่ 4.2

รูปภาพคณัยใส่เสื้อที่เย็บซ่อมแซมแล้ว กำลัง
โยนลูกบอลเล่นกับเพื่อน ๆ อย่างสนุกสนาน
ที่สนามเด็กเล่น

บทบรรยาย

วันต่อมาป๋องไปเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นอีก ป๋องไม่ค่อยมีเพื่อนในละแวกนี้เพราะเขาเข้าเรียนที่โรงเรียนในเมือง แต่ป๋องก็ชอบมาเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นซึ่งอยู่ใกล้บ้านเขา ในขณะที่ป๋องกำลังเดินอยู่เพลิน ๆ เขาเหลือบไปเห็นเด็กอีกกลุ่มหนึ่งกำลังเล่นโยนลูกบอลอย่างสนุกสนาน ป๋องจึงดูลูกบอลซึ่งมีสีส้มเหมือนกับลูกบอลที่เขาเอากลับมาเมื่อสองสัปดาห์ที่ผ่านมา เขาเดินไปใกล้ ๆ ที่เด็กสามคนกำลังเล่นลูกบอลอยู่ แล้วเขาก็จำได้แน่นอนว่าเป็นลูกบอลเก่าของเขา ป๋องรู้สึกแปลกใจว่าทำไมถึงเอามันกลับมาเล่นได้ อีกเมื่อยืนดูสักครู่ป๋องก็เห็นพลาสติกสีดำติดปะลูกบอล เขาจึงรู้ว่าเด็กพวกนี้เก็บเอาลูกบอลที่รั่วใบพัดพลาสติกแล้วนำกลับมาเล่นได้ อีก ป๋องรู้สึกเสียใจลูกบอลและคิดว่าตอนนั้นเขาน่าจะเอาลูกบอลที่เป็นรูรั่วใบพัดซ่อมแซมที่บ้าน แต่มันก็สายไปแล้ว

คุยกับเพื่อน ๆ สามคนกำลังโยนลูกบอลกันอย่างสนุกสนาน เขารักและทะนุถนอมลูกบอลลูกนี้มากเพราะปกติเขาไม่เคยมีของเล่นที่มีสีส้มสวยงามเช่นนี้ และที่สำคัญมันเป็นลูกบอลที่เขาเก็บจากสิ่งของที่ลูกคนอื่นทิ้งและเขานำมาซ่อมด้วยตนเอง

หมายเหตุ

ลักษณะรูปภาพจะเป็นการเขียนภาพ 1.1 อยู่ด้านซ้ายมือ และ ภาพ 1.2 อยู่ทางขวามือ ซึ่งทั้งสองภาพจะอยู่ในกระดาษแผ่นเดียวกัน และรูปภาพ 2.1 กับ 2.2 , 3.1 กับ 3.2 , 4.1 กับ 4.2 ก็จะเป็นการเขียนภาพในลักษณะเหมือนกันกับภาพแรก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 9

หัวข้อ สมบัติส่วนรวม

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้สิ่งของส่วนรวมของโรงเรียน นักเรียนทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษา เพื่อให้สามารถใช้งานได้นาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนได้

สื่อ

1. รูปภาพ และบทบรรยาย
2. กระดาษเปล่า

การทดลอง ก. ขั้นเตรียมการ

1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์คือ บทบรรยายและรูปภาพประกอบการบรรยาย
2. ครูถามนักเรียนว่า สมบัติของโรงเรียนมีอะไรบ้าง และใครเป็นผู้ทำให้สมบัติเหล่านี้บ้าง

ข. ขั้นดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพตามสถานการณ์จำลองเรื่อง สมบัติส่วนรวม ซึ่งรูปภาพจะเรียงลำดับตามเหตุการณ์แล้วครูเล่าเรื่องประกอบในแต่ละรูปภาพ พร้อมกับให้นักเรียนลองแสดงบทบาทของตัวละครที่อยู่ในรูปภาพนั้น
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากนักเรียนดูรูปภาพและฟังการเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับรูปภาพเรื่องสมบัติส่วนรวมจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1.1 นักเรียนคิดว่าการกระทำของชัย ด้ง เปี้ยก ดีหรือไม่และการกระทำแบบนี้จะส่งผลอย่างไรต่อสมบัติของโรงเรียน

1.2 ถ้านักเรียนมีเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มีพฤติกรรมอย่างชัย ด้ง เปี้ยก นักเรียนจะหาวิธีอย่างไร เพื่อที่จะชักชวนไม่ให้เพื่อนมีพฤติกรรมทำลายสมบัติของโรงเรียน

1.3 นักเรียนคิดว่าการกระทำแบบใดที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน

1.4 นักเรียนจะสามารถช่วยดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนได้อย่างไร

2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง สมบัติของส่วนรวม และครูสรุปเพิ่มเติมว่าการดูแลรักษาสาธารณสมบัติเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะเป็นการรักษาของส่วนรวมให้ใช้ได้นานและเป็นการใช้สิ่งของอย่างมีประโยชน์และคุ้มค่าด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนได้

เรื่อง สมบัติส่วนรวม

รูปภาพที่ 1

นักเรียนชายสามคน ชื่อชัย รัตน์ เปี้ยกกำลังใช้ชอล์กเล่นขว้างปากันในห้องเรียน ชัยกำลังหยิบชอล์กในช่องใส่ชอล์กที่กระดานดำ ส่วนรัตน์กำลังยกมือขว้างชอล์กใส่เปี้ยกซึ่งทำท่าก้มหลบอยู่ใกล้โต๊ะเรียน

บทบรรยาย

ชัย รัตน์ เปี้ยก เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้งชัย รัตน์ และเปี้ยกเคยเรียนร่วมชั้นเรียนกันมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พวกเขาจึงสนิทสนมกันมาก วันนี้ชัยมาโรงเรียนแต่เช้า เมื่อเดินไปถึงห้องเรียนก็พบรัตน์กำลังใช้ชอล์กขว้างใส่เปี้ยก พอรัตน์มาเห็นชัยรัตน์หัวเราะแล้วใช้ชอล์กที่อยู่บนมือขว้างใส่ชัยอีก ชัยก้มหลบแล้วตะโกนใส่รัตน์ว่า "ฝีมือไม่ถึงปาเข้าไม่แม่นเลยนะเพื่อน เดี่ยวฉันจะสาธิตให้ดู" เสร็จแล้วชัยก็เดินไปหยิบชอล์กที่กระดานดำและขว้างกลับมายังรัตน์อีก ทั้งรัตน์ ชัยและเปี้ยกชอบเล่นหยอกกันรุนแรงบ่อย ๆ พวกเขาหัวเราะอย่างสนุกสนาน แล้วเปี้ยกก็พูดว่า "พอแล้ว ๆ เดี่ยวครเดินผ่านมามาเห็นเข้าต้องถูกครูตีแต่เช้าเลย" รัตน์มองชัยกับเปี้ยกแล้วพูดว่า "ธธเข้า ๆ อย่างนี้ใครยังไม่มาหรอก 1ปี เราไปเล่นที่สนามกันเถอะ" แล้วทั้งสามก็เดินไปที่สนามในบริเวณโรงเรียน

รูปภาพที่ 2

ชัย รัตน์ และเปี้ยกอยู่ในห้องส้วม รัตน์ยืนดูชัยกับเปี้ยกเขียนข้อความและวาดรูปบนฝาผนังห้องส้วม ทั้งสามหัวเราะกันอย่างครื้นเครง

บทบรรยาย

หลังจากเรียนวิชาพลศึกษาเสร็จ ชัย รัตน์ และเปี้ยกก็ชวนกันไปห้องส้วม ทั้งสามวิ่งแข่งกันเพื่อว่าใครจะไปถึงก่อนกัน รัตน์วิ่งไปถึงก่อนจึงเข้าไปปัสสาวะก่อน พอรัตน์ปัสสาวะเสร็จก็เปิดประตูออกมา เห็นชัยกำลังเขียนว่า "รักนิคคนเดียว" รัตน์แย่งปากกาจากชัยมาวาดรูปหัวใจ แล้ววาดลูกศรเสียหัวใจ รัตน์หัวเราะแล้วร้องเพลงว่า รักเขาข้างเดียวเปล่าเปลี่ยวหัวใจ

รูปภาพที่ 3

รตังนั่งเก้าอี้โดยหันหน้าเข้าหาพนักเก้าอี้และยกตัวไปข้างหน้า ทำให้นั่งอยู่บนเก้าอี้ 2 ขา
รตังมองดูชัยซึ่งนั่งอยู่โต๊ะเรียนตัวถัดไป ชัยกำลังใช้มีดสำหรับเหลาดินสอเขียนสลักชื่อตนเอง
ลงบนโต๊ะเรียน เบี้ยกยืนมองการกระทำของชัยอยู่ข้าง ๆ โต๊ะที่ชัยนั่งอยู่

บทบรรยาย

รตัง ชัย เบี้ยกและเพื่อน ๆ เปลี่ยนเสื้อผ้าเสร็จแล้ว ชั่วโมงเรียนต่อไปเป็นวิชาศิลปะศึกษา
ครูให้นักเรียนวาดรูปผลไม้ที่นักเรียนชอบส่งหลังจากหมดชั่วโมงเรียน วิชาศิลปะศึกษาคูณครูไม่ค่อย
เข้มงวดในการดูเดินไปมาของนักเรียนเพราะนักเรียนบางคนต้องยืมดินสอ ยางลบ หรือสีเพื่อำชิ้น
การระบายสี รตังวาดรูปมังคุด เพราะเขาชอบกินมังคุดมาก เมื่อวาดรูปมังคุดเสร็จแล้วรตังก็หันหน้า
ไปยืมดินสอสีของชัย รตังเห็นชัยกำลังใช้มีดขูดโต๊ะเรียนอยู่ เขาสงสัยว่าชัยจะทำอะไร รตังจึงนั่ง
เก้าอี้หันหน้าไปดูชัย ส่วนเบี้ยกเห็นชัยกำลังขูดโต๊ะ เบี้ยกรู้สึกเสียดยโต๊ะเรียนที่ทำด้วยไม้สวย ๆ
เบี้ยกจึงบอกกับชัยว่า"ชัยโต๊ะเป็นรอยเสียสวยหมด อย่าทำเลยเพื่อน"

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 10

หัวข้อ ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้า

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้ไฟฟ้าและน้ำอย่างประหยัดจะช่วยให้ครอบครัวประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำและค่าไฟฟ้า

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้ไฟฟ้าและน้ำประเภทใดเป็นประโยชน์มากที่สุด
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการใช้ไฟฟ้าและน้ำประเภทใดเป็นประโยชน์มากที่สุดได้

- สื่อ
1. เอกสารอัดสำเนา เรื่อง ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้า
 2. แผ่นกำหนดบทบาทการแสดง
 3. กระดาษเปล่า

- การทดลอง
- ก. ขั้นเตรียมการ
1. ครูเตรียมจัดสถานที่ จัดฉากหรือบรรยายสถานการณ์ที่จำลองให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด
 2. ครูขออาสาสมัครนักเรียน จำนวน 5 คน
 3. ครูมอบแผ่นกำหนดบทบาทการแสดงของตัวละครแต่ละตัวแก่นักเรียนที่ร่วมแสดงบทบาท

ข. ขั้นดำเนินการ

ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทโดยผู้แสดงแนะนำตนเองว่าแสดงเป็นตัวละครตัวใดแล้วเริ่มแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากการแสดงบทบาทจบไปแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง

ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้าให้นักเรียนอ่าน ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 จากเรื่องในสถานการณ์จำลอง แม่สอนให้ต้องกับตอปฏิบัติอย่างไร เพื่อจะช่วยครอบครัวไม่ให้เสียค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้ามากเกินไป
- 1.2 การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดจะก่อให้เกิดผลดีอย่างไร
- 1.3 นักเรียนจะทําอย่างไรเพื่อให้การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าของนักเรียนเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด
2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง "การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าให้เป็นประโยชน์มากที่สุด และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การประหยัดน้ำประปาและไฟฟ้าเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะช่วยผู้ปกครองประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำประปาและไฟฟ้า และยังช่วยให้นักเรียนเป็นคนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดอีกด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุดได้

เรื่อง ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้า

- ฉากที่ 1 เป็นวันหนึ่ง ขณะที่แม่กำลังเตรียมอาหารเย็นให้ลูก ๆ ต้องลูกชายคนโตก็กลับจากโรงเรียน
- ต้อง สวัสดีครับแม่
- แม่ สวัสดีจ๊ะ กลับมาแล้วหรือลูก วันนี้เรียนเป็นอย่างไรบ้าง มีการบ้านไหมครับ
- บรรยาย ต้องไม่ได้ตอบคำถามของแม่ แต่รีบเดินเข้าห้องนอนและสักครู่แม่ก็ได้ยินเสียงเพลงดังกระหึ่ม แม่สายหน้าซำ ๆ และก้มหน้าทำอาหารต่อไป ต่อมาลูกชายคนที่สองก็หิ้วกระเป๋านักเรียนเข้ามาพร้อมกับทาท้าย่ง
- ต่อ สวัสดีครับคุณแม่
- แม่ สวัสดีจ๊ะ เอ๊ะ! นั่นทำไมทำเปื้อนอย่างนั้นละลูก
- ต่อ จ้าโคลนนี้หรือครับ เมื่อตะกี้ก็มีรถยนต์คันหนึ่งมันวิ่งฉิวมาจากไหนไม่รู้ ต้องเดินชิดข้างถนนแล้วมันยังขับมาเฉี่ยวจนน้ำสาตกระเด็นใส่ต่อจนเปียกไปหมด
- ต่อ น่ารำรือจริง ๆ เลย
- แม่ ช่างมันเถอะ ไปล้างออกเสียซิลูก
- บรรยาย ต่อลูกขึ้นไปหลังบ้าน เปิดก๊อกน้ำล้างเท้า และเดินเข้าไปในบ้าน แม่เดินมาที่ก๊อกน้ำประปา เห็นน้ำประปายังไหลอยู่ก็ปิดก๊อกน้ำพร้อมกับบ่นเบา ๆ
- แม่ ต่อเปิดน้ำทิ้งไว้อีกแล้ว จริง ๆ นะลูกคนนี่เตือนไม่เคยจำ
- บรรยาย อีกไม่นานต่อมลูกชายคนเล็กวิ่งเสียงดัง ๆ เข้ามา เมื่อตะรอกันเรียกแม่เสร็จต่อมก็วิ่งไปที่ทีวีทันที
- ต่อม แม่ครับ ต่อมกลับมาแล้วครับ
- แม่ จ๊ะลูก ต่อมเปลี่ยนเสื้อผ้าด้วยนะลูก
- ต่อม (ตาจ้องเขม็งอยู่ที่จอทีวี) เดี่ยวครับแม่ ผมขอดูการ์ตูนเรื่องนี้ก่อน
- แม่ เป็นอย่างนี้ทุกวัน ดูจริงจัง ๆ ทีวีนี้ ดูมดก็เปิดทุกรายการ
- ฉากที่ 2 หลายวันต่อมา หลังจากรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว ขณะที่ลูก ๆ กำลังดูทีวีกันอยู่ที่ห้องนั่งเล่น แม่เดินเข้ามาในห้อง

แม่ ต้อง ต่อ ต้อม เข้ามานั่งใกล้ ๆ แม่หน่อยลูก แม่มีเรื่องจะคุยด้วย
นี่ลูกรู้ไหม เดือนนี้แม่เสียเงินค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้าเท่าไร
ต้อง เท่าไหร่ครับแม่
แม่ ค่าไฟฟ้าเกือบสองร้อย ค่าน้ำร้อยกว่าบาท
ต่อ ร้อยสี่ ! ท้าวมานักสะครับ
แม่ ลูกลองคิดดูซิ ว่าท้าวมันถึงเสียมาก เราอยู่ด้วยกันแค่ 4 คนเอง แล้วท้าวม
ค่าน้ำค่าไฟมันถึงมากมายอย่างนี้ ต้องว่าไง กลับมาถึงบ้านที่ไรเปิดเพลงเสียงดัง
ลั่นทุกวัน ตั้งแต่โรงเรียนเลิกจนกระทั่งหลับ บางคืนลืมปิดวิทยุอีก ต้อมก็เหมือนกัน
ดูทีวีตอนเย็นทุกวันเลย ยิ่งวันเสาร์-อาทิตย์นี่นั่งเฝ้าแต่หน้าจอทีวี วันหนึ่ง ๆ าม
ต้องทำอะไรเลย ต่อก็ชอบเปิดน้ำทิ้งไว้ และถ้าปิดก็ไม่ปิดให้สนิท นี่ละคือสาเหตุ
ที่แม่ต้องเสียค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้ามากอย่างนี้ ลูก ๆ ก็รู้ว่าตั้งแต่พ่อตายแล้ว แม่
ต้องทำงานคนเดียวส่งลูกเรียนตั้งสามคน ถ้าลูกยังขึ้นท้าวกันอย่างนี้ละก็ ครอบครั
วของเราคงจะแย่แน่ ๆ เลย ถ้าแม่ไม่มีเงินลูกก็ไม่ได้เรียนหนังสือกันนะ ไม่มีอาหาร
ให้กิน ไม่มีเสื้อผ้าใส่ด้วย แม่ฟังข่าวจากวิทยุได้ยินว่าเขาจะขึ้นค่าไฟฟ้า ค่า
น้ำประปาอีก ลูกช่วยแม่ประหยัดหน่อยนะ ใช้น้ำใช้ไฟเท่าที่จำเป็นก็พอ

ต้อง,ต่อ,ต้อม ครับแม่ (ก้มหน้านั่ง ทำทางสำนักผิด และตอบพร้อม ๆ กัน)

บรรยาย ต่อมา ต้อง ต่อ และต้อมก็ปฏิบัติตัวดีขึ้น โดยต่อก็ยังชอบฟังเพลงเหมือนเดิมแต่จะ
ลดการเปิดวิทยุลง เขาจะเปิดเฉพาะช่วงที่ว่างจากการทำงานเท่านั้น นอกจากนี้
ต้องยังคอยดูแลน้อง ๆ ให้ใช้เครื่องไฟฟ้า เช่น ทีวี วิทยุ ไฟ และเปิดน้ำใช้อย่าง
ประหยัด ต้องอธิบายเหตุผลให้น้อง ๆ ฟังว่าเราต้องช่วยกันประหยัด เพราะ
สงสารแม่ที่ต้องทำงานหนักเพื่อลูก ๆ

ฉากที่ 3

วันหนึ่งที่โรงเรียน ต่อเข้าไปในห้องน้ำและเห็นน้ำไหลโดยที่เพื่อนเปิดทิ้งไว้
ต่อก็เข้าไปปิด และมีก๊อกน้ำอันหนึ่งปิดไม่ได้ ต่อเลยไปแจ้งให้คุณครูทราบ
ส่วนต้อมเห็นไฟที่ข้างอาคารยังไม่ได้ปิดจึงเดินไปปิด คุณครูเดินมาผ่านมาเลยชม
ทั้งต้อมและต่อว่าเป็นเด็กดี รู้จักช่วยกันประหยัดแสดงว่าได้รับการอบรมมาดี

- ต่อ คุณครูครับ ห้องน้ำห้องที่สอง ก๊อกน้ำหลวมปิดน้ำไม่ได้ น้ำไหลทิ้งตั้งเยอะ เสียคายนะครับ
- ครู ก๊อกน้ำปิดไม่ได้หรือครับ ดีมาก ๆ ช่วยกันดูแลอย่างนี้ดี โรงเรียนจะได้ประหยัด ค่าน้ำค่าไฟด้วย เดี่ยวครูจะบอกให้ลงภารโรงไปซ่อม เมื่อสักครูครูเดินขึ้นมา ก็เห็นด้อมน้องชายของเธอ ช่วยปิดไฟฟ้าที่ข้างอาคาร เพราะมันยังไม่มีค พวกเธอ เป็นเด็กดีกันนะ ถ้านักเรียนช่วยกันประหยัดอย่างนี้ทุกคน ประเทศของเราจะเจริญ มั่นคงแน่นอนเลย
- ฉากที่ 4 ที่โต๊ะอาหารในบ้าน ขณะที่สมาชิกครอบครัวกำลังรับประทานอาหารกันอยู่
- ด้อม วันนี้คุณครูชมด้อมว่าเป็นเด็กดี รู้จักช่วยโรงเรียนประหยัดไฟฟ้า ถ้ามักเรียน อย่างด้อมมาก ๆ จะทำให้ประเทศชาติเจริญ
- ต่อ คุณครูก็ชมพี่เหมือนกัน พี่บ๊วยบอกว่าก๊อกน้ำปิดไม่ได้ น้ำไหลทิ้งลงพื้น คุณครูยังชมแม่ด้วยครับว่าแม่อบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ดี
- บรรยาย แม่แน่น้อมยิ้ม มองดูลูก ๆ ที่คุยอวดกันด้วยความภาคภูมิใจและมีความสุข

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 11

หัวข้อ ประโยชน์แห่งการประหยัด

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การประหยัด หมายถึง การใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดในชีวิตประจำวันได้จะทำให้มีฐานะมั่นคง และจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของการประหยัดได้

- สื่อ**
1. รูปภาพแผ่นพลิก และบทบรรยาย
 2. กระดาษเปล่า

การทดลอง

ก. ขั้นเตรียมการ

1. ครูจัดเตรียมอุปกรณ์บทบรรยายและรูปภาพแผ่นพลิก เพื่อใช้ในการประกอบ การเล่าเรื่อง
2. ครูถามนักเรียนว่าการประหยัดมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

ข. ขั้นดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพแผ่นพลิกตามสถานการณ์จำลอง เรื่องประโยชน์ แห่งการประหยัด ซึ่งรูปภาพจะเรียงลำดับตามเหตุการณ์ และครูเล่าเรื่องประกอบ ในแต่ละภาพ พร้อมกับให้นักเรียนลองแสดงบทบาทของตัวละครที่อยู่ในรูปภาพนั้น
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากให้นักเรียนดูรูปภาพและฟังการเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับรูปภาพ เรื่อง ประโยชน์แห่งการประหยัด จบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.1 การประหยัดหมายถึงอะไร
 - 1.2 การประหยัดมีประโยชน์อย่างไร
 - 1.3 นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ความหมายและประโยชน์ของการประหยัด และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การประหยัดเป็นการใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุดและนักเรียนควรนำความรู้ที่ได้จากการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของการประหยัดได้

เรื่อง ประโยชน์แห่งการประหยัด

รูปที่ 1

รูปภาพครูมณียืนอยู่หน้าห้องประชุม มีชุดภาพพลิกแสดง เรื่องการประหยัดตั้งอยู่ข้าง ๆ (หน้าแรก
ของรูปภาพแผ่นพลิกเขียนว่า ประโยชน์แห่งการประหยัด)

บทบรรยาย

ที่ห้องประชุมของโรงเรียนในวันศุกร์แรกของการเปิดเรียนในภาคเรียนที่ 2 ครูมณีบอกกับนักเรียนว่า
ในภาคเรียนนี้ คณะครูจะจัดการคัดเลือกนักเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการประหยัด เพราะ
ในปัจจุบันนี้ค่าครองชีพและสินค้าต่าง ๆ มีราคาสูงมาก จำนวนคนก็เพิ่มขึ้นทำให้ทรัพยากรและอาหาร
ไม่เพียงพอ ขณะนี้ยังมีคนอีกจำนวนมากที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย โรงเรียนจึงต้องการส่งเสริมให้พลเมือง
รู้จักประหยัด โดยเริ่มฝึกการประหยัดที่นักเรียนก่อน เพราะนักเรียนจะต้องเติบโตเป็นพลเมือง
ของชาติในวันข้างหน้า นักเรียนที่จะได้รับคัดเลือกให้เป็นนักเรียนตัวอย่าง จะได้รับรางวัล
เป็นทุนการศึกษาพร้อมกับใบประกาศเกียรติคุณจากโรงเรียน รางวัลทั้งหมดมีจำนวน 3 รางวัล
สำหรับการตัดสิน จะมีคณะครูเป็นกรรมการสืบหาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การประหยัดของนักเรียน
ขณะที่อยู่ที่โรงเรียนและที่บ้านโดยตลอด นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

รูปที่ 2.1

ภาพเด็กหญิงนั่งทำตารางบัญชีรายรับรายจ่าย
ประจำวัน

รูปที่ 2.2

ภาพเด็กหญิงหยอดเงินใส่กระปุกออมสิน

บทบรรยาย

นักเรียนต้องเป็นบุคคลที่รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในแต่ละวัน
ทำหำ้เงินเหมาะสมกับรายรับในแต่ละวัน และยังสามารถเหลือเงินเก็บสะสมไว้สำหรับซื้อ
อุปกรณ์การเรียนเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยเงินของตนเองเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

รูปที่ 3

ภาพเด็กหญิงยืนถือกล่องนมสดในมือข้างขวา และในมือซ้ายถือดินสอกับไม้บรรทัด

บทบรรยาย

นักเรียนต้องเป็นบุคคลที่รู้จักชื่อของที่มีประโยชน์และจำเป็น ไม่ซื้ออาหารหรือขนมที่เป็นอันตรายหรือมีประโยชน์ต่อร่างกายน้อย เช่น ทอฟฟี่ น้ำอัดลม หมากฝรั่ง ผลไม้ดอง เป็นต้น

รูปที่ 4

ภาพเด็กหญิงนั่งเก้าอี้ที่โต๊ะหนังสือที่บ้าน และกำลังขีดตารางการใช้เวลาประจำวัน ซึ่งเขียนในกระดาษติดอยู่บนฝาผนัง

บทบรรยาย

ด้านการใช้เวลา นักเรียนต้องเป็นบุคคลที่รู้จักจัดตารางการใช้เวลาประจำวัน เพื่อแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละวัน การแบ่งเวลาจะช่วยให้ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้

รูปที่ 5.1

ภาพเด็กชายนั่งทำการบ้าน มีหนังสือวางใกล้ ๆ

รูปที่ 5.2

ภาพเด็กชายกำลังล้างจาน

บทบรรยาย

ด้านการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน ขยันอ่านหนังสือทำการบ้าน ค้นหาหาความรู้ และต้องรู้จักใช้เวลาว่างในการช่วยเหลืองานบ้าน เช่น ล้างจาน ถูบ้าน เป็นต้น ซึ่งงานการช่วยทำงานบ้านอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล

รูปที่ 6.1

ภาพเด็กหญิงกำลังซ่อมแซมเสื้อผ้าเก่า ๆ

รูปที่ 6.2

ภาพเด็กหญิงกำลังรวบรวมกระดาษมาทำสมุดเล่มใหม่

บทบรรยาย

ในด้านการใช้สิ่งของ นักเรียนต้องเป็นผู้ที่รู้จักนําสິงของเครื่องใช้ที่เหลือมารวบรวมให้เกิดประโยชน์ และรู้จักดูแล รักษา ซ่อมแซมสิ่งของ เช่น การซ่อมแซมเสื้อผ้าเก่ามาใช้ การนําสุมุดเก่าที่เหลือมารวบรวมเป็นสมุดเล่มใหม่ เพื่อเอาไว้ใช้เขียนหรือคืตทดเลขต่าง ๆ

รูปที่ 7.1

ภาพเด็กชายกำลังขีดเขียนโต๊ะเรียน และมีเส้นกากบาทเป็นเส้นประขีดทับภาพ

รูปที่ 7.2

ภาพเด็กหญิงกำลังทึงขยะลงบนบรีเวณพื้นห้อง และมีเส้นกากบาทเป็นเส้นประขีดทับภาพ

บทบรรยาย

ด้านการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน นักเรียนควรช่วยกันดูแลรักษาและใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าน เช่น อุปกรณ์กีฬา ไฟฟ้า อุปกรณ์การเรียน นักเรียนไม่ควรทำลายสมบัติของโรงเรียนให้เกิดความเสียหาย เช่น ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ผาผนึ่ง หรือนําสอล่มาขีดเขียนขว้างปาเล่น หรือทึงเศษขยะลงบนบรีเวณพื้นเพราะจะทำให้สกปรก

รูปที่ 8.1

ภาพเด็กหญิงกำลังปิดก๊อกน้ำ

รูปที่ 8.2

ภาพเด็กชายกำลังปิดไฟฟ้า

บทบรรยาย

นักเรียนต้องรู้จักใช้นํ้าและไฟฟ้า ให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่านที่สุด

รูปที่ 9

ภาพครูณัฏฐสรูป ุคยมีข้อความคําทูตอยู่ในกรอบแล้วเขียนชี้แสดงว่าเป็นคําทูตของครูณัฏฐ ุคยคําทูตมีข้อความว่า "สรุปแล้ว นักเรียนที่จะได้รับคัดเลือกให้เป็นนักเรียนตัวอย่างที่ดีในเรื่องการประหยัดในปลายเทอมนี้ จะต้องเป็นบุคคลที่รู้จักใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่านที่สุด"

บทบรรยาย

เมื่อครูมณีเปิดรูปภาพบนแผ่นพลิกให้นักเรียนดูจบแล้ว ครูมณีก็กล่าวว่าการประหยัดจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลและประเทศชาติ ถ้าประชาชนรู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะทำให้สังคมและประเทศชาติมีเศรษฐกิจดี มีฐานะเป็นปึกแผ่นมั่นคง

ครูมณีพูดว่า การที่ทางคณะกรรมการจัดให้มีการคัดเลือกนักเรียนตัวอย่างนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมการประหยัด และครูหวังว่านักเรียนทุกคนลงจะนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวด้วย

.....สวัสดี.....

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่ 12

หัวข้อ บัณฑิตนิเทศ

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การประหยัจะช่วยสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดได้
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัดไปแนะนำผู้อื่นได้
 3. เพื่อกล่าวปิดการทดลองและกล่าวขอใบิจผู้เข้าร่วมการทดลอง

- สื่อ
1. รูปภาพแผ่นพลิกและบทบรรยาย
 2. กระดาษเปล่า

- การทดลอง
- ก. ขั้นเตรียมการ
1. ครูจัดเตรียมรูปภาพแผ่นพลิกและบทบรรยายเพื่อใช้ในการเล่าเรื่องประกอบ
 2. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าการประหยัดเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ข. ขั้นดำเนินการ

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพจากแผ่นพลิก เรื่องคุณค่าของการประหยัด และครูเล่าเรื่องประกอบ พร้อมกับให้นักเรียนลองแสดงบทบาทของตัวละครที่อยู่ในรูปภาพนั้น

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากทีนักเรียนดูรูปภาพจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เรื่องการประหยัดไปทำให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

- 1.2 ถ้านักเรียนจะแนะนำให้ผู้อื่น เช่น พี่ น้อง หรือเพื่อน ให้ประหยัคนักเรียนจะแนะนำอย่างไร
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานข้อสรุปจากการอภิปราย แสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คุณค่าของการประหยัดและครูสรุปเพิ่มเติมว่า การประหยัด คือ การใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด นักเรียนควรนำการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวัน และถ้ามีโอกาสนักเรียนควรแนะนำให้ผู้อื่นประหยัด เพราะการประหยัดจะช่วยให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง และครอบครัวตลอดจนถึงประเทศชาติ
4. ครูกล่าวปิดการทดลองและกล่าวขอบใจนักเรียนผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การอภิปรายและการสรุปของนักเรียน
2. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. นักเรียนสามารถกล่าวคำแนะนำ เรื่องการประหยัดแก่ผู้อื่นได้

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

รูปที่ 1

เด็กหญิงคนที่หนึ่งกำลังหยอดเงินเหรียญใส่กระปุกออมสิน และเด็กหญิงคนที่สองนั่งโต๊ะทำงานที่บ้าน มีหนังสือวางอยู่บนโต๊ะและกำลังขีดตารางการใช้เวลาที่ติดบนฝาผนังเหนือโต๊ะ ภาพถัดไปเป็นเด็กหญิงกำลังเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้า

บทบรรยาย

การประหยัด หมายถึง การใช้จ่ายเงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้ให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด การประหยัดจะเกิดผลดีแก่ผู้ประหยัดเองและครอบครัวตลอดจนประเทศชาติ

รูปที่ 2

ครอบครัว พ่อ แม่ และลูกนั่งอยู่ในห้องนั่งเล่นด้วยกัน แม่กำลังป้อนข้าวให้ลูก ส่วนพ่อถือของเล่นและมาให้ลูกดู ทุกคนมีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส

บทบรรยาย

คุณค่าของการประหยัดต่อครอบครัว การประหยัดจะช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า ทำให้ครอบครัวมั่นคง ไม่เดือดร้อน และเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว

รูปที่ 3

เด็กหญิงและเด็กชายกำลังก้มกราบพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ รดนมวิวเป็นภาพบ้านเรือน ตึกกรมบ้านช่องที่แสดงถึงความเจริญของบ้านเมือง

บทบรรยาย

คุณค่าของการประหยัดต่อประเทศชาติ ถ้าประชาชนของชาติได้รับการปลูกฝังนิสัยการประหยัดและประชาชนได้ถือปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ประชาชนรู้จักใช้จ่ายทรัพย์สินของตนอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์คุ้มค่า จะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีเศรษฐกิจดีมีฐานะ เป็น

ปีกแผ่นนั้นคงนำความเจริญมาสู่ประเทศชาติดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ความว่า

"...การประหยัจะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย ทั้งนี้โดยที่ประชาชนแต่ละคนเป็นส่วนประกอบของประเทศชาติ ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศชาติก็ขึ้นอยู่กับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมือง ..."

.....สวัสดี.....

ตารางสรุปโปรแกรมการสอนแบบปกติ
เพื่อการพัฒนาการประหยัด

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนและนักเรียนกับครู 2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในครั้งนี้ได้ 3. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความหมายของการประหยัดและวัตถุประสงค์ของการสอนเรื่องการประหยัด	1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักซึ่งกันและกัน ระหว่างนักเรียนด้วยกันและครูกับนักเรียน ก่อนการทำกิจกรรม โดยครูเริ่มต้นแนะนำตัวก่อน 2. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยโดยครูให้นักเรียนแต่ละคนหยิปรูปภาพผลไม้ที่แบ่งออกเป็นส่วนตัวคนละ 1 ชิ้น 3. ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนรูปที่ตนหยิบได้ไปหาชิ้นส่วนรูปผลไม้ที่เหลือจากเพื่อนคนอื่นๆ เพื่อนำมาประกอบกันให้เป็นรูปภาพผลไม้ที่สมบูรณ์	<u>อุปกรณ์</u> 1. กระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น 2. รูปภาพผลไม้จำนวน 4 รูป ซึ่งแต่ละรูปจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่มีขนาดและลักษณะการตัดแบ่งที่แตกต่างกัน <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตการชักถามข้อมูลซึ่งกันและกันของนักเรียนแต่ละคู่ 2. สังเกตจากการแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จัก

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
			4. ให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถาม พร้อมทั้งจดข้อมูลที่ได้ลงใน กระดาษที่ครูแจกให้ (ใช้เวลา 10 นาที) 5. เมื่อหมดเวลาครูให้นักเรียน ออกมาหน้าชั้นเรียนทีละคู่ ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของ ตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ทราบ 6. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำ ตัว จนครบทุกคนแล้วครูให้ นักเรียนช่วยกันสรุปกิจกรรมนี้ ว่ามีวัตถุประสงค์อะไร 7. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ คุ้นเคยกันมาก่อนเปิดเผยตน เองถึงข้อมูลส่วนตัวเพื่อจะได้ ทำความเข้าใจกันและสามารถ แนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก และการตั้งใจฟังสิ่งที่ เพื่อน ๆ พูดเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งถือว่า มีมารยาทในการฟัง	3. สังเกตจากการ ตั้งใจฟังในขณะที่ครู หรือเพื่อนพูด 4. นักเรียนบอก วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมนี้ได้ 5. นักเรียนบอกความ หมายของการ ประหยัคดี

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
2.	การวางแผน การใช้จ่าย เงิน	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับการวางแผน การใช้จ่ายเงิน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการวางแผน การใช้จ่ายเงินได้ 3. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การวางแผนการใช้จ่ายเงิน	8. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การสอนเรื่อง การประหยัดและความหมาย ของการประหยัด 9. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถามข้อสงสัยและนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ ที่จะพบ กันเพื่อร่วมกิจกรรมในครั้ง ต่อไป *ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ใช้วิธี ดำเนินการเช่นเดียวกันทุกครั้ง ดังนี้ ก. <u>ขั้นเตรียมการ</u> ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ เรื่องที่จะสอนตาม จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในวันหัวข้อ เรื่อง ข. <u>ขั้นดำเนินการ</u> 1. ครูให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่อง ที่ครูเล่า	เอกสารเรื่องการ วางแผนการใช้จ่าย เงิน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
3	ผลของการออม	จ่ายเงินได้ 1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการออมทรัพย์	2. ครูเล่าเรื่องตามเนื้อเรื่องในโปรแกรมที่เขียนไว้ 3. นักเรียนทั้งหมดร่วมกันอภิปรายและสรุปเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ฟังจบไป ตามหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดให้ 4. ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของแต่ละหัวข้อเรื่อง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องร่วมกัน <u>การประเมินผล</u> สังเกตการซักถาม การตอบคำถามการอภิปรายและการสรุปของนักเรียน	เอกสารเรื่องผลของการออม

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
4	บทเรียนของ ไพโรจน์	2. เพื่อให้นักเรียน ยกตัวอย่างของการ เก็บออมเงินได้ 3. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การเก็บออมเงินได้ 1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับการซื้อของ ที่มีประโยชน์และ คุ้มค่าเงิน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการซื้อของ ที่มีประโยชน์และ คุ้มค่าเงินได้ 3. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การซื้อของที่มี ประโยชน์และคุ้มค่า เงินได้		เอกสารเรื่อง บทเรียนของไพโรจน์

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
5	การแบ่ง เวลา	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ วางแผนการใช้เวลา 2. เพื่อให้นักเรียน บอกประโยชน์ของ การวางแผนการใช้ เวลาได้		เอกสารเรื่องการ แบ่งเวลา
6	เวลาว่าง ของวันดา	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ ใช้เวลาทบทวน บทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการใช้เวลา ทบทวนบทเรียนได้		เอกสารเรื่องเวลา ว่างของวันดา
7	วันปิดภาค เรียน	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจการ เวลาช่วยเหลือ งานบ้าน 2. เพื่อให้นักเรียน		เอกสารเรื่อง วันปิดภาคเรียน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
8	ของเก่าแต่มี ประโยชน์	บอกการกระทำที่ แสดงถึงการใช้เวลา ในการช่วยเหลือ งานบ้าน 1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ การนำสิ่งของที่เหลือ มาใช้ให้เกิด ประโยชน์ ช่อมแซม เสื้อผ้าที่ชำรุด 2. เพื่อให้นักเรียน บอกการกระทำที่ แสดงถึงการนำ สิ่งของที่เหลือมาใช้ ให้เกิดประโยชน์และ การซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ ชำรุดได้		เอกสารเรื่องของ เก่าแต่มีประโยชน์
9	สมบัติ ส่วนรวม	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ คุณลักษณะสมบัติของ โรงเรียน		เอกสารเรื่องสมบัติ ส่วนรวม

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
10	ช่วยกัน ประหยัดน้ำ และไฟฟ้า	2. เพื่อให้นักเรียน บอกวิธีการดูแลรักษา สมบัติของโรงเรียน ได้ 1. เพื่อให้นักเรียน ทราบและเข้าใจ การใช้ไฟฟ้าและ น้ำให้เกิดประโยชน์ มากที่สุด 2. เพื่อให้นักเรียน บอกวิธีการใช้ไฟฟ้า และน้ำให้เป็น ประโยชน์มากที่สุด		เอกสาร เรื่องช่วยกัน ประหยัดน้ำและไฟฟ้า
11	ประโยชน์ แห่งการ ประหยัด	1. เพื่อให้นักเรียน นำความรู้เรื่องการ ประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียน สรุปเนื้อหาของการ ประหยัดได้		เอกสาร เรื่อง ประโยชน์แห่งการ ประหยัด

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
12	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้ นักเรียน สามารถปฏิบัติตนให้ เป็นคนที่มีการ ประหยัคได้ 2. นักเรียนสามารถ นำเอาความรู้เรื่อง การประหยัคไป แนะนำให้ผู้อื่นได้ 3. เพื่อกล่าวปิดการ ทดลองและกล่าว ขอบใจผู้เข้าร่วมการ ทดลอง	<u>ก. ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียน ว่าการประหยัคเป็นสิ่งสำคัญ หรือไม่ เพราะอะไร <u>ข. ขั้นสอน</u> 1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออก เป็นกลุ่มละ 5 คน 2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการกระทำของตนเอง ที่แสดงถึงการนำการประหยัค ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น ของกลุ่ม <u>ค. ขั้นสรุป</u> 1. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม 2. ครูสรุปว่า การประหยัคนั้น	<u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตความสนใจ และการอภิปรายและ สรุปของนักเรียน 2. นักเรียนบอกการ กระทำของตนเอง ที่แสดงถึงการนำการ ประหยัคไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์และ การประเมินผล
			เป็นการใช้เงิน เวลา และ สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิด ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด นักเรียนควรนำการประหยัด ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพราะจะทำให้นักเรียน สามารถดำรงชีวิตได้อย่าง เป็นสุข 3. ครูกล่าวปิดการทดลองและ กล่าวขอมงานนักเรียนผู้ที่เข้า ร่วมการทดลองทุกคน	

หมายเหตุ

การสอนแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 40 นาที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 1

หัวข้อ	ปฐมนิเทศ
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การประหยัคเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้แก่นักเรียน เพราะการประหยัคมีความสำคัญต่อการสร้างฐานะทางครอบครัวและเศรษฐกิจของประเทศชาติ
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนด้วยกันและนักเรียนกับผู้วิจัย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและสามารถบอกความหมายและประโยชน์ของประหยัคได้ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
สื่อ	1. กระดาษรูปผลไม้ 4 รูป แต่ละรูปแบ่งเป็น 2 ส่วน ซึ่งมีขนาดและการตัดแบ่งที่แตกต่างกัน 2. กระดาษเปล่าคนละ 1 แผ่น
การทดลอง	ก. <u>ขั้นเตรียมการ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "การประหยัคเป็นสิ่งที่จำเป็นหรือไม่ เพราะอะไร" และครูแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเรื่องความหมายของการประหยัค ข. <u>ขั้นดำเนินการ</u> 1. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยโดยครูให้นักเรียนแต่ละคนหยิบชิ้นส่วนรูปผลไม้ที่แบ่งเป็นส่วน ๆ คนละ 1 ชิ้น 2. ครูให้นักเรียนนำชิ้นส่วนรูปผลไม้ที่ตนหยิบได้ไปหาชิ้นส่วนรูปผลไม้จากเพื่อน ทำให้เป็นรูปผลไม้ที่สมบูรณ์ 3. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน และจดข้อมูลลงในกระดาษ (ใช้เวลา 10 นาที)

4. เมื่อหมดเวลา ครูให้นักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียนทีละคู่ พลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนแก่นักเรียนคนอื่น ๆ

ค. ขั้นสรุป

1. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำตัวจนครบทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนสรุปว่ากิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์อย่างไร
2. ครูสรุปวัตถุประสงค์ว่า เพื่อให้นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อนเปิดเผยตนเองเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เพื่อจะได้ทำความรู้จักกันและสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย รวมทั้งการตั้งใจฟังสิ่งที่เพื่อนพูดเป็นการกระทำที่ดีมีมารยาทในการฟัง
3. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ลักษณะของการเรียนการสอนในครั้งนี้ และความหมายของการประหยัด
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันเพื่อร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจที่นักเรียนมีต่อการทำกิจกรรม
2. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมได้ และสามารถบอกความหมายและประโยชน์ของการประหยัดได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 2

หัวข้อ วางแผนการใช้จ่ายเงิน

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด บุคคลที่ใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละวัน
ให้เหมาะสมกับรายรับ

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้

สื่อการสอน 1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน

การสอน ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง การใช้จ่ายเงิน ครูถามนักเรียนว่านักเรียนเอา
เงินมาโรงเรียนวันละกี่บาท นักเรียนเคยวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันหรือไม่

ข. ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงินให้นักเรียนฟัง เมื่อครูเล่าจบจึงเปิดโอกาส
ให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนสงสัย

ค. ขั้นสรุป

1. หลังจากฟังครูเล่าจบแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง การวางแผน
การใช้จ่ายเงิน ให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนร่วมอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 ใครมีลักษณะการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- 1.2 นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการใช้จ่ายเงินของบุญธรรม เพราะเหตุใด
- 1.3 นักเรียนคิดว่าใครที่มีลักษณะการใช้จ่ายเงินเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดโดยการวางแผนการใช้จ่ายเงินเป็นการกระทำที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้ใช้จ่ายเงินเหมาะสมกับรายรับและสามารถเหลือเงินเก็บสะสมไว้อีกด้วย

- การประเมินผล
1. สังเกตการตั้งใจฟังและการตอบคำถามของนักเรียน
 2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 3

หัวข้อ ผลของการออม

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและแบ่งเงินส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้เพื่อผลประโยชน์ในอนาคต

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการออมทรัพย์
 2. เพื่อให้นักเรียนยกตัวอย่างการเก็บออมเงินได้
 3. เพื่อให้เรียนบอกประโยชน์ของการออมเงินได้

- สื่อ
1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง ผลของการออม

การสอน ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการใช้จ่ายเงินและซักถามว่าในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายหรือไม่

ข. ขั้นสอน

1. ครูเล่าเรื่อง ผลของการออมให้นักเรียนฟัง เมื่อครูเล่าจบจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่ยังสงสัยหรือไม่เข้าใจ และครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง ผลของการออม ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างของการเก็บออมเงินว่านักเรียนมีวิธีอย่างไร
3. ครูให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการเก็บออมเงิน

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ผลของการออมเงิน และครูสรุปเพิ่มเติมว่าการใช้เงินอย่างประหยัดนั้น นักเรียนต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและควร

เก็บเงินสะสมไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินในอนาคต เมื่อมีเงินสะสมเพิ่มมากขึ้นก็ควรนำไปฝากธนาคาร เพราะจะทำให้เก็บเงินได้อย่างปลอดภัยและยังจะได้รับเงินเป็นค่าดอกเบี้ยทำให้มีเงินเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนอาจจะนำเงินที่สะสมไว้ไปซื้ออุปกรณ์การเรียน เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นความภาคภูมิใจของนักเรียนที่สะสมเงินจนสามารถซื้อสิ่งของได้ด้วยตนเอง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์และยกตัวอย่างของการเก็บออมเงินได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 4

หัวข้อ	บทเรียนของไพโรจน์
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การใช้เงินอย่างประหยัด การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน เป็น การสร้างหลักฐานให้มั่นคงและมีความเป็นอยู่ที่ดี
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้นักเรียนทราบพฤติกรรมการใช้เงินอย่างประหยัด และการซื้อของอย่าง คุ้มค่าเงิน
สื่อการสอน	เอกสารอัดสำเนาเรื่อง บทเรียนของไพโรจน์
การสอน	ก. ขั้นนำ ครูสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการใช้จ่ายเงิน ครูถามนักเรียนว่าในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนใช้จ่ายค่าอะไรบ้าง ข. ขั้นสอน 1. ครูเล่าเรื่อง บทเรียนของไพโรจน์ให้นักเรียนฟัง 2. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง บทเรียนของไพโรจน์ ให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อดังต่อไปนี้ 2.1 การกระทำอย่างไรที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงิน 2.1 การซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินมีประโยชน์อย่างไร 3. ครูให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย ค. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การซื้อของให้คุ้มค่าเงิน และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การใช้เงินอย่างประหยัดนั้น นอกจากนักเรียนจะวางแผนการใช้จ่ายเงินและ

เหลือเงินเก็บสะสมไว้แล้ว นักเรียนควรจะซื้อของให้คุ้มค่าเงินที่เสียไปด้วย เช่น การซื้อของที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมารับประทาน ไม้ซื้อของตามเพื่อน ไม้ซื้อของที่เป็นอันตรายต่อร่างกายมาใช้หรือรับประทาน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง การแสดงความคิดเห็นและการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 5

หัวข้อ	การแบ่งเวลา
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การวางแผนการใช้เวลาจะช่วยให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการวางแผนการใช้เวลา 2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลาได้
สื่อการสอน	1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "การแบ่งเวลา"
การสอน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูถามนักเรียนว่าเมื่อถึงเวลาใกล้สอบ นักเรียนเคยรู้สึกว่ามีงานมากจนไม่สามารถมีเวลาในการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบบ้างไหม ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูเล่าเรื่องการแบ่งเวลาให้นักเรียนฟัง 2. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง การแบ่งเวลา ให้ นักเรียนอ่านและครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ 2.1 นักเรียนคิดว่าการทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกันจะทำให้เกิดผลดีหรือผลเสียมากกว่ากัน เพราะเหตุใด 2.2 นักเรียนคิดว่าการวางแผนการใช้เวลาจะเกิดผลประโยชน์อย่างไร ค. <u>ขั้นสรุป</u> 3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การแบ่งเวลา และครูสรุปเพิ่มเติมว่าการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ที่นักเรียนควรกระทำคือ การแบ่งเวลาให้เหมาะสม

กับวัยเรียน นักเรียนควรจัดทำตารางการใช้เวลาประจำวันและแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจนว่า ช่วงเวลาไหนควรทำกิจกรรมอะไร เริ่มตั้งแต่ตื่นเช้า อาบน้ำ ทำธุระส่วนตัว รับประทานอาหารเช้า เดินทางไปโรงเรียน เรียนหนังสือ เดินทางกลับบ้านหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งถ้านักเรียนจัดแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมเหล่านี้อย่างลงตัวแล้วปฏิบัติตามนั้น การแบ่งเวลาจะทำให้นักเรียนมีเวลาสำหรับทำแบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียน เตรียมตัวสอบและทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนนอกประวัชนของการแบ่งเวลาได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 6

หัวข้อ	เวลาว่างของวันดา
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การประสบความสำเร็จในการเรียนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาว่างของตนให้เกิดประโยชน์โดยการทบทวนบทเรียน
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลาทบทวนบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน
สื่อการสอน	1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง เวลาว่างของวันดา
การสอน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูถามนักเรียนว่า เวลาที่นักเรียนว่างส่วนใหญ่นักเรียนจะทำอะไร ในวันหยุด นักเรียนทำอะไรบ้าง ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูเล่าเรื่องเวลาว่างของวันดาให้นักเรียนฟัง เมื่อครูเล่าจบแล้วจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย และครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง เวลาว่างของวันดา ให้นักเรียนอ่าน 2. ครูถามนักเรียนว่าการกระทำอย่างไรที่แสดงถึงการใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน และครูสรุปเพิ่มเติมว่า นักเรียนทุกคนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน แต่การที่จะพบกับความสำเร็จได้ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาว่างของตนให้เกิดประโยชน์โดย

การแบ่งเวลาทบทวนบทเรียนและสิ่งที่สำคัญคือนักเรียนต้องตั้งใจจริงและทำตามเวลาที่ได้แบ่งไว้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ และการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 7

หัวข้อ วันปิดภาคเรียน

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เวลาว่างในการช่วยเหลืองานบ้านเป็นสิ่งที่ควรทำเพราะเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำเกี่ยวกับการใช้เวลาของตนเองในการช่วยเหลืองานบ้าน

สื่อการสอน

1. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง "วันปิดภาคเรียน"

การสอน ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนว่านักเรียนใช้เวลาในช่วงปิดเทอมทำอะไรกันบ้าง และถ้ามีเวลาว่างในแต่ละวันนักเรียนทำอะไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูเล่าเรื่อง วันปิดภาคเรียน ให้นักเรียนฟัง
2. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ครูแจกเอกสารอัดสำเนาเรื่อง วันปิดภาคเรียน ให้นักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 2.1 เมื่อรู้สึกผิดหวังเรื่องไปเที่ยวชายทะเลแล้ว นักเรียนคิดว่าผู้ควรจะเลิกรับผิดชอบการทำงานบ้านหรือไม่ เพราะอะไร
 - 2.2 นักเรียนคิดว่าผู้ไม่ควรจะทำงานบ้านเฉพาะในช่วงปิดเทอมหรือควรช่วยทำตลอดไป เพราะอะไร
 - 2.3 นักเรียนคิดว่าตนเองสามารถทำงานบ้านช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ได้หรือไม่ เพราะอะไร

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "การใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน" และครูสรุปเพิ่มเติมว่าเมื่อนักเรียนมีเวลาว่างจากการเรียนหรือการทำงานอื่น ๆ โดยเฉพาะเวลาว่างในช่วงปิดภาคเรียน นักเรียนควรรู้เวลานั้นให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว โดยการช่วยทำงานบ้าน ซึ่งการกระทำอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาของตนเองในการช่วยเหลืองานบ้านได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 8

หัวข้อ	ของเก่าแต่มีประโยชน์
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การนำเอาสิ่งของที่ชำรุดหรือเหลือใช้มาซ่อมแซมและดัดแปลงให้เกิดประโยชน์ จะช่วยประหยัดเงินและสิ่งของเครื่องใช้
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้
สื่อการสอน	1. เอกสารอัดสำเนา เรื่องของเก่าแต่มีประโยชน์ 2. รูปภาพเรื่อง ของเก่าแต่มีประโยชน์
การสอน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูเล่าให้นักเรียนฟังว่า ครูมีหลานชายคนหนึ่ง เขาชอบเอาขวดแบ่งขวดนมที่ชำรุดแล้ว มาทำของเล่นเป็นรถบ้างเป็นหุ่นยนต์บ้าง เพื่อน ๆ ของเขาชอบมาขอยืมเล่น และพวกเขาจะช่วยกันตกแต่งรถอย่างสวยงาม นักเรียนเคยเห็นของเล่นที่ทำจากวัสดุที่เหลือใช้บ้างไหม ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเรื่อง ของเก่าแต่มีประโยชน์ พร้อมกับเล่าเรื่องประกอบให้นักเรียนฟัง เมื่อครูเล่าจบแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย 2. ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายหัวข้อต่อไปนี้ 2.1 นักเรียนคิดว่าการที่ตนชอบเก็บเอาสิ่งของเก่า ๆ มาซ่อมแซมแล้วนำมาใช้ใหม่เป็นการกระทำที่ดีมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

2.2 นักเรียนคิดว่าควรยึดบุคคลใดในเรื่องเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติ

เพราะเหตุใด

ค. ขั้นสรุป

หลังจากนักเรียนฟังครูเล่าเรื่อง ของเก่าแต่มีประโยชน์ จบแล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การนำสิ่งของที่เหลื้อมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุดและการดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ และครูสรุปเพิ่มเติมว่าการใช้สิ่งของอย่างประหยัดควรรู้จักนำสิ่งของเก่าที่เหลื้อมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้ไม่ต้องเสียเงินซื้อของรายใหม่จำเป็นและสามารถนำสิ่งของมาใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ และการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของที่เหลือมาใช้ให้เกิดประโยชน์และบอกวิธีซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 9

หัวข้อ สมบัติส่วนรวม

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การารัสิ่งของส่วนรวมของโรงเรียน นักเรียนทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษา เพื่อใหสามารถใชไดนาน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนได้

สื่อการสอน 1. รูปภาพเรื่อง สมบัติส่วนรวม

การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูถามนักเรียนว่า สมบัติของโรงเรียนมีอะไรบ้าง และใครเป็นเป็นผู้ทำสมบัติเหล่านี้บ้าง และถ้าสมบัตินั้นถูกทำลายไปใครจะได้รับผลกระทบกระเทือนบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเรื่อง สมบัติส่วนรวม พร้อมกับเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง เมื่อครูเล่าจบแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

2. หลังจากนักเรียนฟังครูเล่าเรื่อง สมบัติส่วนรวม จบแล้ว ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายหัวข้อต่อไปนี้

2.1 นักเรียนคิดว่าการกระทำของชัย ด้ง เปี้ยก ที่ดีหรือไม่และการกระทำแบบนั้นจะส่งผลอย่างไรต่อสมบัติของโรงเรียน

2.2 นักเรียนคิดว่าการกระทำแบบใดที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียน

2.3 นักเรียนจะสามารถช่วยดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนได้อย่างไร

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง สมบัติของส่วนรวม และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การดูแลรักษาสาธารณสมบัติเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะเป็นการรักษาของส่วนรวมให้ใช้ได้นานและเป็นการใช้สิ่งของอย่างมีประโยชน์และคุ้มค่าด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการดูแลรักษาสมบัติของโรงเรียนได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 10

หัวข้อ	ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้า
เวลา	40 นาที
ความคิดรวบยอด	การใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างประหยัดจะช่วยย้ให้ครอบครัวประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำและค่าไฟฟ้า
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้น้ำและไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการใช้น้ำและไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุดได้
สื่อการสอน	1. รูปภาพเรื่อง ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้า
การสอน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการใช้น้ำใช้ไฟ และถามนักเรียนว่าที่บ้านของนักเรียนเสียค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้าเดือนละเท่าไร และนักเรียนเคยอ่านข่าวเกี่ยวกับการที่รัฐจะปรับค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้นไหม ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเรื่อง ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟฟ้า พร้อมทั้งเล่าเรื่องประกอบให้นักเรียนฟัง เมื่อครูเล่าจบเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย 2. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้ 2.1 จากเรื่องที่ฟังจบแล้ว แม่สอนให้ต้องกับตอปฏิบัติอย่างไรเพื่อจะช่วยครอบครัวไม่ให้เสียค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้ามากเกินไป 2.2 การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดจะก่อให้เกิดผลดีอย่างไร 2.3 นักเรียนจะทําอย่างไรเพื่อให้การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าที่บ้านของนักเรียนเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง "การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าให้เป็นประโยชน์มากที่สุด" และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การประหยัดน้ำประปาและไฟฟ้าเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะช่วยผู้ปกครองประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำประปาและไฟฟ้า และยังช่วยให้นักเรียนเป็นคนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดอีกด้วย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุดได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 11

หัวข้อ ประโยชน์แห่งการประหยัด

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การประหยัด หมายถึง การใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดในชีวิตประจำวันได้จะทำให้มีฐานะมั่นคง และจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ เรื่องการประหยัดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปความหมายของการประหยัดได้

สื่อการสอน 1. รูปภาพเรื่อง ประโยชน์แห่งการประหยัด

การสอน ก. ขั้นนำ

ครูถามนักเรียนว่าการประหยัดมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพเรื่องประโยชน์แห่งการประหยัด พร้อมทั้งเล่าเรื่องประกอบให้นักเรียนฟัง หลังจากที่ครูเล่าจบเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย
2. หลังจากนักเรียนดูรูปภาพและฟังการเล่าประกอบเรื่อง ประโยชน์แห่งการประหยัดจบแล้ว ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 การประหยัดหมายถึงอะไร

2.2 การประหยัดมีประโยชน์อย่างไร

2.3 นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำความรู้ เรื่องการประหยัดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ความหมายและประโยชน์ของการประหยัด และครูสรุปเพิ่มเติมว่า การประหยัดเป็นการใช้เงิน เวลา และสิ่งของ เครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุดและนักเรียนควรนำความรู้ที่ได้จากการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการอธิบายแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถสรุปความหมายของการประหยัดได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 12

หัวข้อ บัณฑิตนิเทศ

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด การประหยัดจะช่วยสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนให้เป็นคนประหยัดได้
 2. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัดไปแนะนำผู้อื่นได้
 3. เพื่อกล่าวปิดการทดลองและกล่าวขอใบแจ้งผู้เข้าร่วมการทดลอง

สื่อการสอน 1. กระดาษเปล่า

การสอน ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าการประหยัดเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ 4 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่แสดงถึงการนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย

ค. ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คุณค่าของการประหยัดและครูสรุปเพิ่มเติมว่า การประหยัด คือ การใช้จ่ายเงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์

และคุ้มค่าที่สุด นักเรียนควรนำการประหยัคไปใช้ในชีวิตประจำวันและถ้ามีโอกาส
นักเรียนควรแนะนำให้ผู้อื่นประหยัค เพราะการประหยัคจะช่วยให้เกิดประโยชน์
ทั้งแก่ตนเองและครอบครัวตลอดจนถึงประเทศชาติ

4. ครูกล่าวปิดการทดลองและกล่าวขอชื่นชมนักเรียนผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การอธิบายและการสรุปของนักเรียน
2. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการประหยัคในชีวิตประจำวันได้
3. นักเรียนสามารถแนะนำเรื่องการประหยัคแก่ผู้อื่นได้

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการประหยัค

แบบสอบถาม

.....
วันที่...../...../.....

คำแนะนำในการตอบ

คำถามชุดนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อที่นำมา แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนในระดับใด แบบสอบถามแต่ละข้อมีช่องให้เลือกตอบ 3 ช่อง คือ **จริงที่สุด** **ค่อนข้างจริง** **ไม่จริงเลย** ขอให้นักเรียนเลือกตอบเพียงแห่งเดียวต่อหนึ่งข้อ และกรุณาตอบให้ครบ 30 ข้อ โดยขีดเครื่องหมาย ลงใน _____ ที่อยู่เหนือระดับที่ตรงกับการปฏิบัติของนักเรียน

ตัวอย่าง

(0) ฉันทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำวัน

_____	_____	_____
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่จริงเลย

(00) เมื่อฉันนัดพบเพื่อน ฉันจะไปถึงที่นัดหมายไม่ทันเวลาที่กำหนด

_____	_____	_____
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่จริงเลย

(000) ฉันวางแผนการใช้จ่ายเงิน

_____	_____	_____
จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่จริงเลย

ข้อ(0) ถ้านักเรียนตอบว่า **ไม่จริงเลย** หมายถึง นักเรียนไม่ได้ทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำวัน

ข้อ(00) ถ้านักเรียนตอบว่า **ค่อนข้างจริง** หมายถึง นักเรียนไปถึงที่นัดหมายทันเวลาที่นัดกับเพื่อนบ้าง
ไปไม่ทันเวลาบ้าง

ข้อ(000) ถ้านักเรียนตอบว่า **จริงที่สุด** หมายถึง นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายเงินเสมอ

1. ฉันแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้ปกครองเก็บสะสมไว้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

2. ฉันวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

3. แม้สินค้าบางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น ฉันก็ซื้อเพราะอยากได้ของแถม

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

4. ฉันทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เช่น รับประทานอาหารไปดูทีวีไป อ่านหนังสือด้วยกินขนมด้วย

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

5. ฉันเตรียมตัวดูหนังสือก่อนสอบได้ทันตามเวลาที่แบ่งไว้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

6. เมื่ออยากซื้อสิ่งของที่ต้องการ ฉันค่อย ๆ เก็บเงินสะสมไว้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

7. ฉันนำเงินที่เหลือใช้เก็บสะสมไว้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

8. ฉันนำเงินไปฝากธนาคารเพื่อให้มีเงินเพิ่มขึ้น

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

9. ฉันไม่ทำบัญชีรายการรับจ่ายเพราะไม่เห็นประโยชน์

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

10. ฉันเป็นผู้ปิดเครื่องใช้ เช่น ไฟฟ้า พัดลม หรือก๊อกน้ำเมื่อมีผู้อื่นเปิดทิ้งไว้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

11. ฉันชอบคิดเขียนบน โต๊ะ เก้าอี้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

12. เมื่อครูให้ทำแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน ฉันเก็บไว้ทำที่บ้าน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

13. ฉันแบ่งเวลาเรียนกับเวลาเล่นออกจากกันไม่ได้

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

14. ฉันอ่านหนังสือบทกวีบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

15. ฉันถนอมหนังสือของฉันเพื่อให้อ่านได้นาน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

16. เมื่อนั่งงานห้องเรียนฉันชอบโยกเก้าอี้ไปมา

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

17. ฉันลืมปิดสวิตช์ไฟฟ้าหรือ ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าหลังจากกาขึ้นแล้ว

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

18. ฉันซื้อของที่ไม่จำเป็นตามเพื่อน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

19. ฉันจัดทำตารางการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวัน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

20. ครูต้องเตือนให้ฉันส่งงาน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

21. ฉันทำกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน จนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนและทำการบ้าน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

22. ในวันหยุดฉันใช้เวลา เล่น ทีวี

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

23. ฉันบอกหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับทราบเมื่อมีผู้ทำลายสมบัติของโรงเรียน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

24. ฉันแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น ทีวี วิทยุ หนังสือพิมพ์

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

25. ฉันลืมอุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด ฯลฯ ทั้งไว้ในที่ต่าง ๆ

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

26. ฉันเอาของกลับมาวางป่าเพื่อน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

27. ฉันยังไม่มีรายได้จึงไม่ต้องเก็บสะสมเงิน

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

28. ฉันช่วยเหลืองานบ้านด้วยความเต็มใจ

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

29. ฉันใช้ดินสอจนหมดแท่งแล้วจึงซื้อใหม่

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

30. ฉันใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองจนหมด

จริงที่สุด

ค่อนข้างจริง

ไม่จริงเลย

.....
ขอขอบคุณในความร่วมมือ
.....

ภาคผนวก ค

ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 4	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการใช้อำนาจการนำร่อง
ตาราง 5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
ตาราง 6	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัคของนักเรียน
ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
ตาราง 7	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัค

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง
การใช้สถานการณ์จำลอง

คนที่	คะแนนการประหยัด		ผลต่างของ คะแนนการประหยัด	อันดับ	R+	R-
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	76	78	2	1	+4	
2	77	84	7	4.5	+4.5	
3	70	79	9	6	+6	
4	61	68	7	4.5	+4.5	
5	63	67	4	2	+2	
6	61	72	11	8	+8	
7	64	74	10	7	+7	
8	57	63	6	3	+3	

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัของกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง
การสอนแบบปกติ

คนที่	คะแนนการประหยัด		ผลต่างของคะแนน การประหยัด	อันดับ	R+	R-
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	50	61	2	3	+3	
2	64	69	5	6	+6	
3	65	68	3	5	+5	
4	55	64	9	8	+8	
5	68	74	6	7	+7	
6	67	68	1	1	+1	
7	71	72	2	3	+3	
8	69	71	2	3	+3	

$$T = 0^{**}$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประหยัของนักเรียนในกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง		ค่าความ แตกต่าง	อันดับ	กลุ่มควบคุม		ค่าความ แตกต่าง	อันดับ
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง			ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง		
1	57	63	6	9.5	50	61	2	3.5
2	61	68	7	11.5	55	64	9	13.5
3	61	72	11	16	64	69	5	8
4	63	67	4	7	65	68	3	6
5	64	74	10	15	67	68	1	1
6	70	79	9	13.5	68	74	6	9.5
7	76	78	2	3.5	69	71	2	3.5
8	77	84	7	11.5	71	72	2	3.5

$$RE = 87.5$$

$$RC = 48.5$$

$$\text{ค่า } U = 12.5^*$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัด

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	2.25	16	2.80
2	4.23	17	2.58
3	3.85	18	3.48
4	3.98	19	4.17
5	4.71	20	3.46
6	3.10	21	2.17
7	3.37	22	2.94
8	3.70	23	3.59
9	2.96	24	3.94
10	2.33	25	4.30
11	4.28	26	2.31
12	3.17	27	2.18
13	3.09	28	3.55
14	4.36	29	3.09
15	2.30	30	2.97

ค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับตั้งแต่ 2.17 ถึง 4.71

ค่าความเชื่อมั่น = .76

ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
จังหวัดเชียงใหม่

บทคัดย่อ

ของ

พวงพยอม ชิตทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัด
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่
 ปีการศึกษา 2535 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 คน
 แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุม
 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม
 การประหยัด โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง และโปรแกรมการสอนแบบปกติ สถิติที่ใช้
 วิเคราะห์ข้อมูล คือ The Wilcoxon Matched - Pair Signed Ranks Test และ
 The Mann - Whitney U Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีการประหยัดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการ
 สอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีการประหยัดสูงขึ้นหลังจากได้รับการ
 ใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการประหยัดสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF SIMULATION ON SAVING HABIT OF
PRATHOM SUKSA V STUDENTS OF CHIANGMAI CHRISTIAN
SCHOOL IN CHANGWAT CHIANGMAI

AN ABSTRACT

BY

PUANGPAYORM CHIDTHONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

March 1993

The purpose of this experimental research was to study the effect of simulation on saving habit of Prathom Suksa v students of Chiangmai Christian School in Changwat Chiangmai in the academic year 1992 . Sixteen students were randomly selected from those whose scores on saving habit questionnaire were lower than 25th percentile. They were then randomly assigned into the experimental group and the control group. Each group consisted of eight students. The experimental group was exposed to simulation and the control group was taught by conventional instruction. The instruments used in the study were a saving habit questionnaire, a simulation program and a conventional instruction program. The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test and the Mann - Whitney U Test were used to analyze the data.

The results of the study were as follows :

1. Saving habit of the experimental group was significantly higher than that of the control group at .05 level.
2. Saving habit of the experimental group was significantly higher at .01 level
3. Saving habit of the control group was significantly higher at .01 level.